

DECIZII RELEVANTE

Trimestrul al II-lea 2020

Selecția și prelucrarea spețelor a fost realizată de:

SECȚIA I-A CIVILĂ

- judecător Oana Sanda AVRAMESCU

SECȚIA A II-A CIVILĂ

- judecător dr. Csaba Bela NASZ – Președinte secție

- judecător dr. Ștefan Ioan LUCACIUC

SECȚIA LITIGII DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE

- judecător Camelia LUCACIUC

SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

- judecător dr. Diana DUMA-PĂTRAȘCU

SECȚIA PENALĂ

- judecător Monica BADESCU

Grefier-documentarist Floare NYIREDI

Cuprins

SECȚIA I-A CIVILĂ.....	3
§. Drept civil.....	3
1. Contract de întreținere încheiat în beneficiul unei terțe persoane. Aplicarea dispozițiilor referitoare la stipulația pentru altul.....	3
2. Contract de întreținere. Constituirea întreținerii pe durata vieții unei persoane care a decedat în cel mult 30 de zile de la data încheierii contractului de o boală din cauza căreia a murit.....	6
§. Drept procesual civil.....	8
3. Cerere de intervenție formulată într-o cauză având ca obiect adopția.....	8
4. Uzucapiune necontencioasă. Inadmisibilitate recurs. Inadmisibilitatea recursului formulat într-o cauză având ca obiect uzucapiune întemeiată pe dispozițiile Decretului-Lege nr. 115/1938.....	10
SECȚIA A II-A CIVILĂ.....	13
§. Drept civil.....	13
5. Contract de transport de mărfuri. Consecințele transportării altor bunuri decât cele stabilite conform contractului.....	13
§. Dreptul insolvenței.....	18
6. Procedura insolvenței. Adunarea creditorilor. Modul de determinare a procentelor necesare pentru aprobarea planului de reorganizare.....	18
7. Procedura insolvenței. Cerere de antrenare a răspunderii administratorului. Condiții. Efectul devolutiv al apelului.....	22
8. Procedura insolvenței. Creanță anterioară deschiderii procedurii. Modalități de înscriere a ei în tabelul de creanțe atunci când ea se definitivează după deschiderea procedurii.....	27
9. Procedura insolvenței. Hotărârea adunării creditorilor de aprobare a notificării organului fiscal privind intenția debitorului de a beneficia de facilitățile fiscale prevăzute de O.G. nr. 6/2019. Compatibilitatea cu procedura reglementată de Legea nr. 85/2014.....	32
10. Procedura insolvenței. Întocmirea tabelului preliminar. Consecințele notificării creditorilor cu privire la deschiderea procedurii insolvenței, cu ignorarea dispozițiilor art. 42 alin. (3) din Legea nr. 85/2014.....	39

§. Drept procesual civil.....	46
11. Cheltuieli de judecată din faza de apel. Suportare.....	46
12. Litigiu în materia asigurărilor început după data de 20 decembrie 2018. Inadmisibilitatea recursului declarat împotriva deciziei pronunțată în apel	49
13. Proces civil internațional. Competența internațională a instanțelor române. Clauză atributivă de competență. Condiții	51
14. Rămânerea cauzei în nelucrare. Condiții pentru a opera perimarea cererii.....	54
SECȚIA LITIGII DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE	58
§. Dreptul muncii	58
15. Calculul drepturilor bănești acordate personalului detașat în temeiul art. 13 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 27/2006, constând în diurna de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, se face în raport de numărul de zile lucrătoare din fiecare lună în care personalul își desfășoară activitatea în cadrul instituției în care este detașat	58
16. Restituirea în temeiul art. 256 Codul muncii a sumei încasate necuvenit, reprezentând indemnizație de concediu de odihnă plătită salariaței la momentul încetării detașării.....	67
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL	72
§. Contencios administrativ.....	72
17. Legalitatea emiterii Dispoziției de respingere a cererii de prelungire a valabilității permisului de armă. Sancțiunea neîndeplinirii obligației de notificare prevăzută în sarcina organului de poliție, conform art. 25 alin. (3) teza finală din Legea nr. 295/2004.....	72
SECȚIA PENALĂ.....	79
§. Drept penal.....	79
18. Cauza specială de reducere a pedepsei prevăzută de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor. Aplicare în ipoteza achitării în primă instanță a persoanei denunțate ca urmare a reținerii provocării la săvârșirea infracțiunii.....	79
§. Drept procesual penal.....	85
19. Revizuire. Cazul prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. a) C. pr. pen. Inadmisibilitate. Săvârșirea faptei de altă persoană invocată în fața instanței de condamnare nu mai poate servi ca temei pentru promovarea căii extraordinare de atac a revizuirii.....	85

SECȚIA I-A CIVILĂ

§. Drept civil

1. Contract de întreținere încheiat în beneficiul unei terțe persoane. Aplicarea dispozițiilor referitoare la stipulația pentru altul

- Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, rep.: art. 1284 alin. (2), art. 1287, art. 2254

În cazul în care, prin contract, întreținerea a fost constituită în favoarea unei terțe, această persoană are doar dreptul de a cere executarea contractului nu și pe acele de a cere rezoluțiunea pentru neîndeplinirea obligațiilor. În lipsa unei prevederi exprese în cuprinsul secțiunii care reglementează contract de întreținere, sunt pe deplin aplicabile normele de drept comun care reglementează stipulația pentru altul iar acestea prevăd în mod clar că stipulantul este singurul care poate revoca stipulația [art. 1.287 alin. (1) C.civ.], beneficiarul având doar dreptul de a solicita executarea [art.1284 alin. (2) C.civ.].

**(Secția I civilă, Decizia civilă nr. 235 din 11 iunie 2020,
rezumată de judecător Oana Sanda Avramescu)**

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Lugoj, în data de 29.03.2017, reclamanții A... și B..., în contradictoriu cu pârâta C..., au solicitat instanței să dispună rezoluțiunea contractului de întreținere autentificat sub nr. [...] /18.07.2014 de Birou Individual Notarial D... și restabilirea situației anterioare prin radierea din cartea funciară a dreptului de proprietate asupra imobilului dat în schimbul întreținerii.

Prin sentința civilă nr. 2996/07.11.2018 pronunțată în dosarul nr. [...] /252/2017, Judecătoria Lugoj a luat act de renunțarea reclamantei B..., la judecarea acțiunii formulate de către reclamantul A..., renunțare formulată în calitate de moștenitoare a reclamantului, decedat în cursul procesului și a respins acțiunea formulată de către reclamanta B... în nume personal.

Prin decizia civilă 1281/15.10.2019, pronunțată în dosarul nr. [...] /30/2019, Tribunalul Timiș a respins ca nefondate apelurile declarate de reclamanta B... și pârâta C..., împotriva sentinței civile nr. 2996/07.11.2018 pronunțate de Judecătoria Lugoj în dosarul nr. [...] /252/2017.

Împotriva acestei hotărâri, a formulat recurs reclamanta B...

Astfel investită, Curtea a reținut că următoarele:

Ca stare de fapt instanțele au de fond au reținut că la data de 18.07.2014 defunctul A... a încheiat cu intimata pârâta C... contractul de întreținere autentificat sub nr. [...] de către Birou Individual Notarial D....

Că în temeiul acestui contract intimata pârâta a dobândit nuda proprietate asupra imobilului proprietatea defunctului, situat în localitatea [...], jud. Timiș, asumându-și obligația întreținerii și îngrijirii defunctului A... și a soției sale, B..., pe toată durata vieții

acestora (asigurarea hranei, a menajului și a îngrijirii medicale în caz de nevoie). În cadrul aceleiași înscris recurenta reclamantă B... a declarat că acceptă constituirea cu titlu gratuit de către soțul său, A..., a dreptului de a beneficia de întreținere viageră din partea intimetei pârâte C....

Prin sentința pronunțată de către prima instanță, acțiunea având ca obiect rezoluțiunea contractului pentru neexecutarea obligației de întreținere, formulată de către recurenta reclamantă, a fost respinsă pe un fine de neprimire, instanța reținând că recurenta reclamantă a renunțat la cererea promovată în calitate de moștenitoare a defunctului A..., iar în nume propriu nu poate solicita decât executarea contractului nu și rezoluțiunea.

Prima instanță de control judiciar a respins apelul formulat de către recurenta reclamantă, menținând în tot considerentele primei instanțe referitoare la dreptul recurtei reclamante de a solicita doar executarea contractului nu și rezoluțiunea, dar a substituit motivarea primei instanțe referitoare la renunțarea recurtei reclamante la continuarea, în calitate de moștenitoare a defunctului A..., a procesului pendite.

Curtea a reținut că criticile de nelegalitate care vizează soluția de respingere a acțiunii formulate în nume propriu și considerentele pentru care a fost respinsă, și anume lipsa calității de creditor al întreținerii și lipsa dreptului de a cere rezoluțiunea pentru neexecutarea obligațiilor.

Față de aceste critici, Curtea a făcut următoarele precizări:

Anterior intrării în vigoare a noului Cod civil, contractul de întreținere nu s-a bucurat de o reglementare legislativă proprie, nici în Codul civil de la 1864 și nici în vreo lege specială. Cu toate acestea, a fost frecvent întâlnit în viața socială, fiind creația practicii judiciare și a literaturii de specialitate, care i-au aplicat regulile din teoria generală a obligațiilor civile, dacă părțile nu au prevăzut alte reguli.

Reglementarea expresă a contractului de întreținere în noul cod civil este consecința firească nu doar a evoluției dreptului civil, ci și a necesității de a crea un cadru legislativ propriu acestui tip de contract. Regulile generale aplicabile obligațiilor civile nu erau în măsură să asigure respectarea într-o manieră satisfăcătoare a voinței părților precum și protejarea creditorilor întreținerii, în majoritatea covârșitoare a cazurilor, persoane în vârstă cu nevoi speciale iar aplicarea, prin asemănare, a regulilor contractului de rentă viageră, chiar permisă de ar fi fost în vechea reglementare, nu era nici ea aptă de a asigura atingerea acestor deziderate.

Ca urmare, noul Cod civil a legiferat contractul de întreținere în Titlul IX (Diferite contracte speciale), Capitolul XVIII, la art. 2254-2263.

Astfel, dispozițiile art. 2254 C.civ. au definit contractul de întreținere ca fiind convenția prin care „o parte se obligă să efectueze în folosul celeilalte părți sau a unei terțe persoane prestațiile necesare întreținerii și îngrijirii” pentru o anumită perioadă determinată sau pe durata vieții creditorului sau creditorilor întreținerii.

Prin această definiție a fost inclusă în categoria contractelor numite atât convenția prin care o parte se obligă să presteze întreținerea către o altă parte, cât și convenția prin care o parte se obligă să presteze întreținerea către o terță persoană indicată de către cealaltă parte.

Evident că această din urmă categorie este un caz particular de stipulație pentru altul, însă prin reglementarea sa expresă, în cuprinsul secțiunii referitoare la contractul de

întreținere, i se aplică, în principal, regulile specifice contractului de întreținere (împreună cu trimiterile pe care articolul 2.255 C.civ. la face la contractul de rentă viageră) și doar, în subsidiar, cele ale stipulației pentru altul.

Consecința este că, spre deosebire de dreptul comun, în cazul în care există mai mulți întreținuți, indiferent că unii sunt părți semnatare ale convenției și altele doar beneficiari ai unei stipulații, obligația de întreținere este indivizibilă [art. 2256 alin. (2) C.civ.] și încetează la data la care decedează ultima dintre aceste persoane (art. 2244 C. civ.).

Contractul în discuție în speța pendinte, fiind încheiat atât pentru asigurarea întreținerii uneia dintre părți cât și în favoarea unei terțe persoane (reclamanta recurentă) se pliază întru totul pe definiția cuprinsă în articolul 2.254 C.civ., fiind astfel neriguroase susținerile instanței de apel referitoare la caracterul de contract nenumit al contractului de întreținere din speță, precum și cele referitoare la divizibilitatea întreținerii și lipsa calității de creditoare a întreținerii a recurente reclamate în calitate de terț beneficiar.

Sunt însă corecte argumentele pentru care instanța de apel, însușindu-și considerentele primei instanțe, a decis că recurenta reclamantă, în calitate de terț beneficiar al întreținerii, are doar dreptul de a cere executarea contractului nu și pe cel de a cere rezoluțiunea.

Se impune, mai întâi, a se preciza că instanței de recurs nu-i este permis a cenzura calificarea juridică pe care instanțele de fond au dat-o clauzei contractuale prin care a fost constituită întreținerea în favoarea reclamatei recurente, deoarece aceasta ar presupune o analiză a stării de fapt.

Cu toate acestea, pentru a răspunde la toate criticile recurente reclamate, curtea reține că instanțele de fond au menționat că, în cuprinsul convenției, reclamanta recurentă este denumită beneficiară a obligației de întreținere și că, tot în această calitate, a și semnat înscrisul. Este real că acceptarea unei stipulații nu este o condiție de valabilitate a contractului, însă este evident că, fiind vorba despre o obligație și un drept corelativ „intuitu personae”, pentru a produce efecte juridice, clauza contractuală prin care a fost instituit dreptul la întreținere în favoarea reclamatei recurente, trebuia acceptată, în mod expres, de către această. În aceste context prezența recurente reclamate la momentul încheierii contractului și semnarea lui nu apare ca inutilă ci, din contră, necesară pentru că înțelegerea dintre părți să producă toate consecințelor juridice ale unui contract de întreținere cu pluralitate de creditori.

Cât privește dreptul reclamatei recurente de a solicita rezoluțiunea contractului, trebuie observat că dispozițiile de drept comun în materia stipulației pentru altul, menționează, în mod expres, că stipulantul este sigurul îndreptățit să solicite revocarea contractului pentru neexecutarea de către cealaltă parte a obligației [art. 1.287 alin. (1) C.civ.], beneficiarul având doar dreptul de a solicita executarea [art. 1284 alin. (2) C.civ.].

Secțiunea referitoare la contractul de întreținere nu cuprinde nici o dispoziție expresă contrară, care să confere dreptul terțului beneficiar al obligației de întreținere să solicite rezoluțiunea contractului de întreținere și nici nu poate fi dedus un asemenea drept din specificul contractului de întreținere.

Astfel devin pe deplin aplicabile normele de drept comun care reglementează stipulația pentru altul menționate anterior.

Rezultă că beneficiarul unei stipulații pentru altul având ca obiect dreptul la întreținere poate utiliza toate mijloacele pe care le are la dispoziție orice creditor al întreținerii pentru realizarea dreptului său, cu excepția celor care pun în discuție rezoluțiunea contractului chiar și pentru neexecutarea obligațiilor.

Așadar, în speță, recurenta reclamantă, în calitate de beneficiară a întreținerii are dreptul de a solicita părâtei reclamante executarea obligației de întreținere nu însă și pe acela de a solicita instanței rezoluțiunea contractului de întreținere pentru acest motiv.

Pe lângă aceste argumente de text legal se poate reține și că un asemenea demers judiciar este lipsit de interes pentru beneficiarul stipulației, deoarece rezoluțiunea convenției dintre promitent și stipulant nu-i poate profita, în mod direct.

Acesta concluzie este confirmată și de faptul că recurenta reclamantă și-a justificat interesul în promovarea acțiunii prin dorința de a redobândi proprietatea imobilului. Or, în condițiile în care aceasta nu a avut calitatea de proprietară a imobilului la momentul încheierii contractului, repunerea părților în situația anterioară nu poate avea acest efect, întrucât nu i se poate consfinți recurenteii reclamante un drept pe proprietate pe care aceasta nu l-a deținut la acel moment.

Calitatea de moștenitoare a părții care a avut calitatea de stipulant la încheierea convenției îi dă dreptul reclamantei recurente de a acționa, însă strict în locul stipulantului și nu în nume propriu.

De altfel reclamanta recurentă a solicitat rezoluțiunea contractului atât în nume propriu cât și în calitate de moștenitoare, însă prima cerere a fost respinsă de către instanța de apel pe motiv că nu a fost dezbătută succesiunea, soluție necriticată în recurs.

Cele două acțiuni sunt distincte, iar instanțele de fond, în mod judicios, le-au analizat pe fiecare în parte.

În concluzie, față de considerentele reținute anterior, curtea a respins ca neîntemeiat recursul formulat.

2. Contract de întreținere. Constituirea întreținerii pe durata vieții unei persoane care a decedat în cel mult 30 de zile de la data încheierii contractului de o boală din cauza căreia a murit

- Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, rep.: art. 2256 alin. (1), art. 2.247

Singura interpretare în consonanță cu spiritul legiuitorului este aceea ca noțiunea de „boală din cauza căreia a murit” persoana semnatară ca unui contract de rentă viageră sau de întreținere menționată în art. 2247 C.civ. trebuie apreciată în mod integrat cu istoricul pacientului, dar și cu felul în care simptomele convergente către deces s-au precipitat și puteau fi anticipate de către părțile implicate. Instanțele nu pot reduce în mod artificial aplicarea acestui text de lege la ceea ce în mentalul colectiv ar semnifica o boală letală, fiind excesiv a se pretinde clasificarea de către o instanță de judecată a bolilor letale, știut fiind că nici în comunitatea medicală și științifică nu s-a tranșat cu titlu definitiv această chestiune.

**(Secția I civilă, Decizia civilă nr. 226 din 10 iunie 2020,
rezumată de judecător Oana Sanda Avramescu)**

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Judecătoria Reșița, reclamanta A..., în contradictoriu cu pârâții B... și C... a solicitat anularea contractului de întreținere autentificat sub nr. [...] /25.07.2018 la BNP D... din Reșița, pe motiv că defuncta întreținută, E..., s-a stins din viață după la doar 14 zile de la încheierea contractului de întreținere, datorită afecțiunilor de care suferea anterior și că defuncta E... a fost lipsită de discernământ la data încheierii contractului.

Prin sentința civilă nr. 1075 din data de 23.05.2019, prima instanță a admis cererea și a anulat contractul de întreținere pe motiv că defuncta E... s-a stins din viață după doar 14 zile de la încheierea contractului de întreținere, constatând ca fiind neîntemeiat motivul referitor la lipsa discernământului.

Prin decizia civilă nr. 690/20.11.2019, cu majoritate, în complet de divergență, Tribunalul Caraș-Severin a respins atât apelul principal formulat de apelanții pârâți B... și C... cât și apelul incidental formulat de către reclamanta A....

Învestită fiind cu recursul formulat de către pârâții B... și C..., Curtea de apel a reținut că pârâții recurenți au criticat hotărârea tribunalului prin raportare la cazul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 teza a II-a C.pr.civ. în relație cu art. 2247 C.pr.civ. care prevede că nu produce niciun efect contractul prin care s-a constituit cu titlu oneros o rentă pe durata vieții unei persoane care, la data încheierii contractului, suferea de o boală din cauza căreia a murit în interval de cel mult 30 de zile de la această dată, coroborat cu art. 2256 alin. (1) C.civ. care stabilește că dispozițiile art. 2.243-2.247, art. 2.249, art. 2.251 alin. (1) și art. 2.252 se aplică în mod corespunzător și contractului de întreținere.

A reținut Curtea că aspectul care a determinat divergențe în privința modului de aplicare al textelor de lege sus redate este reprezentat de modalitatea în care instanța a interpretat sintagma suferea de o boală din cauza căreia a murit.

Tribunalul a reținut că doamna E... suferea de hipertensiune arterială, cardiopatie ischemică, înregistrând mai multe AVC-uri de-a lungul vieții sale, atestat fiind că persoana suferea de HTA ST II CV F. înalt, AVC ischemic sechelar, cardiopatie ischemică; mențiunile din biletul de ieșire din spital atestă hipertensiune arterială esențială gradul I, clasa de risc major, cardiopatie ischemică, AVC-uri săcelare, infarctul cerebral lacunar, hemipareza dreaptă frustă predominant crurală, HTA esențial DT II Risc F. înalt.

Judecătoria, la rândul său, a reținut că potrivit biletului de ieșire din spital nr. FO 14508 eliberat la data decesului numitei E..., diagnosticul la externare cuprinde între altele infarct cerebral total „Malign” Sylvian Drept, tromboză ACM dreapta, comă vasculară gr IV, două stopuri cardiace resuscitate, stop cardio respirator neresuscitabil, HTA Esențială grd. II cu risc de CV înalt, fibrilație arterială permanentă.

Pârâții recurenți acreditează ideea că din moment ce hipertensiunea arterială este o boală cronică, acest fapt exclude posibilitatea că boala să fie inclusă în categoria celor letale, dovadă fiind că doamna E... a trăit mulți ani de la momentul primelor simptome depistate. Curtea nu și-a însușit această interpretare, arătând că istoricul medical al pacientei, deși îndelungat, și vast, nu poate legitima o atare concluzie în contextul în care decesul a survenit

pe fondul unei afecțiuni de care persoana era cunoscută a suferi și care a galopat la un moment dat spre trecerea în neființă.

Examinând modul de formulare al textului de lege incident, Curtea a reținut că transpare intenția legiuitorului de a diminua elementul alea din contractul de întreținere astfel încât obligația corelativă a debitorului întreținerii să nu devină una derizorie, motiv pentru care a recurs la termenul de 30 de zile. În egală măsură, a urmărit și protejarea debitorului obligației de întreținere prin excluderea sancțiunii atunci când decesul s-ar produce din pricina unor elemente ce țin de hazard, cum ar fi decesul cauzat de un accident aviatic sau ca urmare a unei infracțiuni contra vieții, eventualitate în care, față de imprezibilul situației, nu ar fi imputată cocontractanților sarcina producerii unui atare eveniment în termen de 30 de zile de la data încheierii convenției.

Rămâne astfel cu titlu de concluzie că singura interpretare în consonanță cu spiritul legiuitorului este aceea ca noțiunea de boală din cauza căreia a murit să fie apreciată în mod integrat cu istoricul pacientului, dar și felul în care simptomele convergente către deces s-au precipitat și puteau fi anticipate de către părțile implicate, ceea ce în cauza de față s-a și conturat în urma administrării probatoriului în instanțele de fond. De altfel, instanțele nu pot reduce în mod artificial aplicarea acestui text de lege la ceea ce în mentalul colectiv ar semnifica o boală letală, fiind excesiv a se pretinde clasificarea de către o instanță de judecată a bolilor letale, știut fiind că nici în comunitatea medicală și științifică nu s-a tranșat cu titlu definitiv această chestiune (bunăoară, un pacient suferind de o formă de cancer în fază terminală poate deceda din pricina cedării cordului, or acest lucru nu ar semnifica excluderea aplicării articolului 2247 C.civ.).

Raportat la cele expuse în precedent, Curtea a respins cererea de recurs ca neîntemeiată.

§. Drept procesual civil

3. Cerere de intervenție formulată într-o cauză având ca obiect adopția

- Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, rep.: art. 61

Conform art. 61 alin. (1) și (2) C.pr.civ., oricine are interes poate interveni într-un proces care se judecă între părțile originare, intervenția fiind principală, când intervenientul pretinde pentru sine, în tot sau în parte, dreptul dedus judecății sau un drept strâns legat de acesta. Pentru a se încuviința în principiu o cerere de intervenție principală trebuie să fie îndeplinite aceste condiții, fără ca, în această etapă, a admisibilității în principiu, instanța să statueze asupra temeiniciei, pe fond, a cererii de intervenție principală.

**(Secția I civilă, Decizia civilă nr. 3 din 8 iulie 2020,
rezumată de judecător Oana Sanda Avramescu)**

Prin Încheierea civilă din 26.11.2019, pronunțată în dosarul nr. [...] /30/2019, Tribunalul Timiș a respins ca inadmisibilă cererea de intervenție în interes propriu a petenților A... și B....

Prima instanță a reținut că pentru a fi admisibilă cererea de intervenție, fie trebuie să existe o identitate de drepturi pretinse, fie între cele două drepturi să existe o strânsă legătură suficientă pentru a justifica rezolvarea împreună a celor două cereri. Ca natură, intervenția principală este o veritabilă cerere de chemare în judecată formulată împotriva părților inițiale. În speță, intervenienții invocă interesul superior al copilului, chestiune care prezintă un element primordial de analiză în acest tip de cauze, însă nu exclude verificarea de către instanță al interesului lor pe plan procesual. În condițiile în care aceștia confirmă starea de pasivitate de care au dat dovadă anterior începerii procedurilor reglementate de Legea nr. 273/2004 instanța a reținut că nu se poate considera că au păstrat în vreun fel dreptul de intervenție într-o pricină de natura celei supuse judecării.

Prin Sentința civilă nr. 6/CC/PI din 28.01.2020 pronunțată în dosarul nr. [...] /30/2019, Tribunalul Timiș a admis cererea formulată de reclamanta Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș și a încuviințat adopția copilului C... .

Împotriva Încheierii civile din 26.11.2019 pronunțată de Tribunalul Timiș în dosarul nr. [...] /30/2019 au declarat apel petenții A... și B... prin care au solicitat admiterea în principiu a cererii de intervenție în interes propriu formulată în cauză.

Astfel investită, Curtea a reținut că apelanții au invocat nelegalitatea soluției tribunalului de respingere a cererii de intervenție principală ca inadmisibilă, susținând că tribunalul a avut în vedere argumente ce țin de fondul cauzei, fără să se refere la aspectele de formă ce ar fi trebuit să se analizeze în acea fază procesuală, respectiv condițiile prevăzute de art. 61 C.pr.civ. .

Conform art. 61 alin. (1) și (2) C.pr.civ., oricine are interes poate interveni într-un proces care se judecă între părțile originare, intervenția fiind principală, când intervenientul pretinde pentru sine, în tot sau în parte, dreptul dedus judecării sau un drept strâns legat de acesta.

Așadar, pentru a se încuviința în principiu o cerere de intervenție principală trebuie să fie îndeplinite aceste condiții, fără ca în această etapă a admisibilității în principiu, instanța să statueze asupra temeiniciei, pe fond, a cererii de intervenție principală.

În prezenta speță tribunalul a respins cererea de intervenție principală ca inadmisibilă reținând lipsa de interes a petenților care au formulat-o.

Or, atât din motivarea cererii de intervenție principală, cât și din înscrisurile de la dosar rezultă că apelanții au invocat în prezentul litigiu „dreptul de prioritate” în ceea ce privește intenția de adopție, prevăzut de art. 30 alin. (2) din Legea nr. 273/2004 în favoarea persoanelor alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie pentru o perioadă de minim 6 luni.

Așadar, apelanții au calitatea de persoană interesată în sensul dispozițiilor art. 61 alin. (1) C.pr.civ.

Soluționarea pe fond a cererii apelanților și stabilirea, în concret, a situației de fapt și de drept, inclusiv lămurirea împrejurării legate de semnarea de către apelantă a procesului verbal prevăzut de art. 30 alin. (1) din Legea nr. 273/2004, cu consecințe asupra etapelor

ulterioare ale procedurii de adopție, sunt chestiuni de fond care nu pot fi antamate în etapa admisibilității în principiu a cererii de intervenție principală, ci, ulterior, pe parcursul soluționării cauzei, inclusiv din perspectiva temeiniciei cererii de intervenție.

Atât timp cât apelanții au un interes în formularea cererii de intervenție principale pretinzând că au intenția și dreptul de a adopta minorul aflat în plasament la apelanta asistent maternal, cererea acestora de intervenție principală îndeplinește condițiile pentru a fi încuviințată în principiu.

Stabilirea drepturilor pe care le are fiecare parte în cauză ține de soluționarea pe fond a pricinii.

În reglementarea normelor care consacră ordinea de prioritate la adopție legiuitorul a avut în vedere o serie de exigențe, toate subordonate interesului superior al copilului, reglementat atât în dispozițiile Codului civil, Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, Legea nr. 273/2004 privind adopția [art. 452 alin. (1) lit. a) C.civ., art. 454 (1) C.civ., art. 2 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, art. 2 alin. (1) din Legea nr. 273/2004], cât și în Convențiile internaționale la care România a aderat (Legea nr. 15 din 25 martie 1993 pentru aderarea României la Convenția Europeană în materia adopției de copii, încheiată la Strasbourg la 24 aprilie 1967, publicată în Monitorul Oficial nr. 67 din 31.03.1993) sau pe care le-a realizat (Legea nr. 84/1994 publicată la 18 octombrie 1994 de ratificare a Convenției asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la Haga la 29 mai 1993).

Prin urmare, soluționarea pe fond a cererii de intervenție principală odată cu soluționarea acțiunii principale corespunde necesității ocrotirii interesului superior al copilului în cursul întregii proceduri de adopție, pentru lămurirea tuturor aspectelor deduse judecății.

În consecință Curtea a admis apelul, a schimbat încheierea civilă apelată în sensul admiterii în principiu a cererii de intervenție principală formulată de recurenți și constatând desființată, de drept, sentința civilă nr. 6/CC/PI din 28.01.2020 pronunțată de Tribunalul Timiș în dosarul nr. [...] /30/2019, pentru rejudecarea cauzei de către instanța în fața căreia s-a formulat cererea de intervenție de la momentul discutării admisibilității în principiu a acesteia, a trimis cauza spre rejudecare primei instanțe, Tribunalul Timiș.

4. Uzucapiune necontencioasă. Inadmisibilitate recurs. Inadmisibilitatea recursului formulat într-o cauză având ca obiect uzucapiune întemeiată pe dispozițiile Decretului-Lege nr. 115/1938

- Decretul - Lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare

- Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă: art. 534 alin. (2), art. 483 alin. (2)

Decizia pronunțată în apel într-o cauză având ca obiect uzucapiune întemeiată pe dispozițiile Decretului-Lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile

funciare, nu este susceptibilă a fi atacată cu recurs, față de caracterul necontencios al procedurii și dispozițiile art. 534 alin. (2) coroborate cu art. 483 alin. (2) teza finală C.pr.civ.

**(Secția I civilă, Decizia civilă nr. 303 din 23 iunie 2020,
rezumată de judecător Oana Sanda Avramescu)**

Prin sentința civilă nr. 1998/27.02.2018 pronunțată în dosarul nr. [...] /325/2017, Judecătoria Timișoara a respins cererea având ca obiect uzucapiune formulată de reclamanta A....

Prin decizia civilă nr. 1186/02.10.2019 pronunțată în dosarul nr. [...] /325/2017, Tribunalul Timiș a respins apelul declarat de către petenta - apelantă A... .

Curtea de apel a invocat din oficiu excepția inadmisibilității recursului formulat de către petenta A... față de dispozițiile art. 534 alin. (2) C.pr.civ., pe care a admis-o pentru următoarele considerente:

Potrivit dispozițiilor art. 457 alin. (1) C. pr. civ., hotărârea judecătorească este supusă numai căilor de atac prevăzute de lege, în condițiile și termenele stabilite de aceasta, indiferent de mențiunile din dispozitivul ei.

O hotărâre judecătorească nu poate fi atacată pe alte căi decât pe cele expres prevăzute de lege. Regulă are valoare de principiu constituțional, dispozițiile art. 129 din Constituția României, republicată, prevăzând că mijloacele procesuale de atac a hotărârii judecătorești sunt cele prevăzute de lege, iar exercitarea acestora se realizează în condițiile legii.

Potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, sunt hotărâri definitive, hotărârile date în apel, fără drept de recurs, precum și cele neatacate cu recurs.

Articolul 483 alin. (1) C. pr. civ. prevede că: „Hotărârile date în apel, cele date, potrivit legii, fără drept de apel, precum și alte hotărâri în cazurile expres prevăzute de lege sunt supuse recursului”, iar, conform alin. (2) din același act normativ: „Nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a) - i), în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 500.000 lei inclusiv. De asemenea, nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului”.

Potrivit art. XVIII alin. (1) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, „Dispozițiile art. 483 alin. (2) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, se aplică proceselor pornite începând cu data de 1 ianuarie 2016”, iar, conform alin. (2) al aceluiași articol, în procesele pornite începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi (15 februarie 2013) și până la data de 31 decembrie 2015 (termen care prin OUG nr. 62/2015 și OUG nr. 95/2016 a fost extins, succesiv, până la data de 31 decembrie 2018 inclusiv) nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a) - i) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind

repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv. De asemenea, în aceste procese nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului.

În speța pendinte, prin demersul judiciar, reclamanta a formulat o cerere având ca obiect uzucapiune în temeiul Decretului-Lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare, procedura privitoare la înscrierea drepturilor dobândite prin uzucapiune presupunând realizarea unei proceduri necontencioase.

Astfel, articolul 130 din Decretul-Lege nr. 115/1938 prevede că: „Cererea de înscrierea se va îndrepta judecătoriei în circumscripțiunea căreia este așezat imobilul.

Judecătoria, prin încheiere, va emite o somațiune care se va afișa la judecătoria, la primăria comunei unde se afla așezat imobilul și se va publica într-unul din ziarele mai răspândite din Capitală.

Publicarea în ziar va fi înlocuită pentru fondurile rurale mai mici de 5 ha, prin bătăi de tobă, făcute în 2 duminici succesive.

Îndeplinirea acestor formalități se va constata prin proces-verbal întocmit, în cazul prevăzut la alin. (2), de către grefier, iar în cazul prevăzut la al. 3, de către primar.

Procesul-verbal se va înainta fără întârziere judecătoriei.

Prin somațiune cei interesați vor fi invitați să facă opozițiune, cunoscând că în termen de 1 lună de la cea din urmă din aceste publicațiuni, judecătoria va păși la judecarea pricinii.

Dacă nu s-a făcut opozițiune, judecătoria se va pronunța printr-o încheiere, în cazul contrar opozițiunea se va judeca de către instanța competența, după dreptul comun. Dacă această instanță ar fi tribunalul, judecătoria îi va trimite din oficiu dosarul pricinii. În ambele cazuri, instanța va cerceta dacă sunt îndeplinite cerințele art. 28.

Reclamantul va putea cere înscrierea provizorie a dreptului ce a uzucapat în temeiul hotărârii judecătorești, de prima instanța sau a încheierii prin care s-a admis cererea.

Justificarea se va face prin hotărâre judecătorească desăvârșită. Instanța de carte funciară nu va putea, în temeiul uzucapiunii, dispune înscrierea dreptului, dacă acesta a fost intabulat sau înscris provizoriu, în folosul unei alte persoane, chiar după împlinirea termenului de uzucapiune; în cazul când s-ar fi făcut numai o notare, instanța va dispune înscrierea dreptului, fără ca înscrierea să fie opozabilă celui care a cerut notarea”.

Procedura necontencioasă cuprinde totalitatea normelor procesuale în baza cărora instanțele judecătorești rezolvă cereri prin care nu se urmărește realizarea sau stabilirea unui drept său interes potrivit față de o altă persoană.

Ceea ce distinge procedura contencioasă față de procedura necontencioasă este faptul că cererea pe care partea interesată o adresează instanței nu se îndreaptă împotriva unui adversar și nici nu evocă vreun conflict de interese.

Conform dispozițiilor art. 534 C.pr.civ.: „(1) Încheierea prin care se încuviințează cererea este executorie. (2) Încheierea prevăzută la alin. (1) este supusă numai apelului, cu excepția celei pronunțate de un complet al Înaltei Curți de Casație și Justiție, care este definitivă. (3) Termenul de apel va curge de la pronunțare, pentru cei care au fost prezenți la ultima ședință de judecată, și de la comunicare, pentru cei care au lipsit. (4) Apelul poate fi făcut de orice persoană interesată, chiar dacă nu a fost citată la soluționarea cererii, termenul

de apel curgând de la data la care a luat cunoștință de încheiere, dar nu mai târziu de un an de la data pronunțării. (5) Apelul se judecă în camera de consiliu”.

Dispozițiile art. 536 C.pr.civ. stabilesc că: „(1) Dispozițiile art. 527-535 referitoare la procedura necontencioasă se completează cu dispozițiile de procedură contencioasă, în măsura în care acestea din urmă sunt compatibile cu natura necontencioasă a cererii. (2) Materiile necontencioase cu privire la care legea prevede o procedură specială rămân supuse acelor dispoziții, care se vor completa cu cele ale prezentei cărți”.

Prin urmare, în raport de normele legale mai sus enunțate și obiectul prezentei cauze, Curtea a respins ca inadmisibil recursul.

SECȚIA A II-A CIVILĂ

§. Drept civil

5. Contract de transport de mărfuri. Consecințele transportării altor bunuri decât cele stabilite conform contractului

- Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, rep.: art. 1981 alin. (1) și (4), art. 1984

Dispozițiile art. 1981 alin. (1) și (4) sau art. 1984 Cod civil, ce reglementează consecințele refuzului destinatarului de a prelua marfa, respectiv cazurile în care intervine răspunderea transportatorului, pleacă de la ipoteza că marfa transportată și adusă până la destinatar este exact marfa comandată și care trebuia să facă obiect al transportului.

În litigiul dedus judecătii, exact această premisă nu este îndeplinită deoarece reclamanta-recurentă, prin mijlocirea propriului său șofer, a transportat o altă marfă decât cea care a făcut obiectul comenzii de transport, astfel încât dispozițiile legale sus-menționate nu își găsesc aplicarea, nimeni neputând fi silit să accepte ceea ce nu a comandat și nici să răspundă civil, în absența săvârșirii unei fapte ilicite delictuale sau contractuale culpabile, ori în absența unei obligații asumate contractual, pentru un transport efectuat în mod greșit de un terț.

Este mai puțin relevant dacă șoferul reclamantei poartă sau vreo vină, ori dacă unei eventuale culpe a acestuia i s-a suprapus o faptă culpabilă a celor care au încărcat marfa comandată. Ceea ce este relevant este că reclamanta-recurentă, în concret, nu și-a îndeplinit obligația contractuală așa cum și-a asumat prin convenție deoarece nu a transportat marfa comandată iar pe de altă parte, nu poate fi identificată nici o faptă ilicită și culpabilă, delictuală sau contractuală, a părâtei - destinatar, sau o responsabilitate civilă (legală sau contractuală) a acesteia de a suporta prejudiciul astfel încercat de către reclamanta-recurentă în circumstanțele date.

(Secția a II-a civilă, Decizia civilă nr. 192/R din 30 iunie 2020,

rezumată de judecător dr. Ștefan Ioan Lucaciuc)

Prin sentința civilă nr. 11923/05.12.2018 pronunțată în dosarul nr. [...] /325/2018, Judecătoria Timișoara a respins acțiunea formulată de reclamanta A... SRL, în contradictoriu cu pârâta B... SRL, fiind obligată reclamanta să plătească pârâtei suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Împotriva acestei sentințe a formulat cerere de apel, înregistrată la data de 22.02.2019, apelanta reclamantă A... SRL, prin intermediul căreia a solicitat admiterea căii de atac cu consecința rejudecării fondului și schimbarea hotărârii apelate.

Prin decizia civilă nr. 1052/25.10.2019, pronunțată în dosarul nr. [...] /325/2018, Tribunalul Timiș a respins cererea de apel formulată de apelanta SC A... SRL, în contradictoriu cu intimata SC B... SRL împotriva sentinței civile nr. 11923/05.12.2018, pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr. [...] /325/2018, ca neîntemeiată și a obligat apelanta să plătească intimatei suma de 1500 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată în apel.

Împotriva deciziei menționate a declarat recurs reclamanta SC A... SRL, solicitând casarea acesteia și, rejudecând în fond cauza, admiterea apelului, schimbarea sentinței primei instanțe în sensul admiterii acțiunii, cu obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată.

În susținerea recursului, reclamanta a învederat că tribunalul a respins cererea de apel ca neîntemeiată pentru principalul motiv că nu exista temei contractual care să susțină solicitarea reclamantei de a se dispune achitarea de către pârâtă a sumelor de 595 lei, reprezentând contravaloare transport, respectiv 1249,50 Lei, reprezentând depozitare marfă.

În această privință, a reamintit că, potrivit comenzii contractului de transport nr. [...] /15.02.2018 încheiat între părți, transportul urma să fie efectuat pe ruta București-Corcova-Reșița, însă refuzul intimatei de a prelua marfa la punctul de la Corcova, respectiv Reșița, a condus la efectuarea transportului în cadrul depozitului societății reclamante din localitatea Beregsău Mic, precum și la depozitarea mărfii în depozitul amintit.

În ceea ce privește motivele care impun admiterea recursului, reclamanta a apreciat că în cauză sunt incidente prevederile art. 488 pct. 6 și 8 din Codul de procedură civilă, întrucât instanța de apel a decis să respingă cererea de apel ca neîntemeiată, doar că, din lecturarea conținutului hotărârii se poate observa faptul că motivarea instanței indică caracteristici de inadmisibilitate și nu de netemeinicie. Cu alte cuvinte, în opinia recurente, instanța a constatat, în urma analizei convenției dintre părți, că această convenție nu a avut ca obiect prestațiile consemnate de reclamantă în facturile seria [...] nr. [...] /16.02.2018 și [...] nr. [...] /23.03.2018, reținând așadar că pretențiile reclamantei nu sunt rezultatul unor devieri contractuale, ca atare, pretențiile pretinse nu pot fi întemeiate pe o răspundere civilă contractuală care să rezulte din această convenție.

În opinia recurente, dacă s-ar accepta raționamentul dezvoltat de instanța de apel, ar însemna că pretențiile emise de reclamantă ar fi trebuit respinse ca inadmisibile, pentru simplul motiv că răspunderea intimatei nu poate fi considerată ca fiind una contractuală, dar totuși instanța de apel a respins apelul ca neîntemeiat, deși a tratat subiectul cauzei dintr-un unghi al inadmisibilității cererii introductive.

Totodată, reclamanta consideră că, în contextul prezentat, instanța a nesocotit normele de drept material, în sensul în care art. 22 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că

judecătorul dă sau restabilește calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecății, chiar dacă părțile le-au dat o altă denumire, fiind obligat să pună în discuția părților calificarea juridică exactă. Din această perspectivă a considerat hotărârea nelegală deoarece cererea de apel a fost judecată pe netemeinicie cu raționament de inadmisibilitate, fără ca instanța de apel să fi pus în dezbaterea părților acest aspect, deși în condițiile în care instanța constată că faptele juridice deduse judecății nu se pliază pe calificarea juridică dată de către parte, este obligată, conform art. 22 alin. (4) Cod de procedură civilă să pună în discuția părților calificarea juridică exactă.

Invocând incidența în cauză a motivelor de casare prev. de art. 488 alin. (1) pct. 6 și 8 Cod procedură civilă (când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază sau sunt cuprinse motive contradictorii ori numai motive străine de natura pricinii, respectiv când hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material), recurenta a învederat că, în urma analizei de text asupra comenzii-contract de transport nr. [...] /15.02.2018, instanța de apel a interpretat faptul că exista în speță o culpă a șoferului care transporta marfa, întrucât, potrivit art. 6 din contract, acesta avea obligația să asiste la încărcarea mărfurilor, precum și să ridice toate actele necesare, respectiv factura, avizul de însoțire a mărfii, scrisoarea de transport confirmată la descărcare și prin care se atesta faptul că marfa a fost recepționată cantitativ și calitativ, cu mențiunea că art. 6 din contract nu instituie garanția șoferului și, implicit a reclamantei, pentru marfa transportată, ci asistarea la încărcarea mărfurilor, respectiv ridicarea actelor necesare.

Reclamanta a mai solicitat a se observa că baza legală a contractului o constituie, în primul rând Codul civil, mai precis art. 1955 și următoarele, art. 2064 și următoarele astfel că se poate reține că nu transportorul este cel care răspunde în caz de refuz din partea destinatarului de a prelua marfa, precizând că, în cazul de față, reclamanta a susținut că nu a semnat un contract cu expeditorul mărfii, ci cu destinatarul acesteia, așa încât aceasta a procedat numaidecât la solicitarea instrucțiunilor de la destinatarul mărfii, în condițiile în care alin. (4) evocă îndreptățirea reclamantei de a solicita pretențiile desprinse din lipsa de executare culpabilă a intimății în cauză.

Pe de altă parte, recurenta a mai susținut că, așa cum prevede și art. 1984 Cod civil, se relevă și la art. 6 din contract situația exclusivă în care transportatorul răspunde pentru marfa transportată, mai precis, în cazul în care apar situații de distrugere, furt a mărfii transportate, se va emite un proces-verbal de constatare a daunelor datorate transportului semnat și stampilat de către beneficiar și transportator, paguba va fi calculată la valoarea reală a mărfii în momentul producerii pagubei și va fi achitată de firma transportatoare.

În opinia reclamantei-recurente, raționamentul pentru care transportatorul nu răspunde pentru calitatea mărfii expediate își are sorgintea din faptul că transportatorul, prin transportul pe care îl executa, are, în esență, obligația de a transporta marfa în condiții de siguranță către destinatarul acesteia și fără a se produce întârzieri, însă, calitatea mărfii nu o poate garanta transportatorul, acest amănunt privindu-l strict pe expeditor.

În drept, reclamanta a invocat dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 6 și 8 Codul de procedură civilă.

Prin întâmpinarea formulată, pârâta intimată SC B... SRL a solicitat respingerea recursului, în principal, ca inadmisibil, iar în subsidiar, ca neîntemeiat și menținerea deciziei atacate, cu obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

Privitor la solicitarea pârâtei, de respingere a recursului ca fiind inadmisibil, Curtea ia act de faptul că la acest termen de judecată, reprezentanta pârâtei a înțeles să nu mai susțină această excepție, astfel că nu va mai fi analizată.

În motivarea întâmpinării, pârâta a subliniat că instanța de apel a considerat pur și simplu că SC A... SRL se afla în culpă în ceea ce privește nerespectarea cerințelor contractuale, încărcând marfa pentru un alt destinatar, astfel încât, sumele sunt abuziv solicitate, neexistând niciun temei legal.

Reamintind starea de fapt, pârâta a subliniat că între societatea sa și societatea reclamantă a fost încheiată Comanda-Contract de transport nr. [...] /15.02.2018, pentru transport marfă pe ruta București-Corcova-Reșița, factura emisă pentru acest traseu fiind achitată integral de către pârâtă, deși reclamanta, în calitate de transportator, nu și-a respectat obligațiile asumate prin comanda de transport agreată de ambele părți, iar pârâta ar fi fost îndreptățită să solicite daune, conform prevederilor contractuale. A mai învederat că, potrivit documentelor de la dosarul cauzei, reclamanta nu a încărcat marfa care trebuia livrată la Corcova, ci pentru o altă firmă din localitatea Câmpu Mare, comuna Dobroteasa, județul Olt, astfel că, în mod firesc marfa a fost refuzată la Corcova.

În opinia pârâtei, conform clauzelor din contractul de transport, precum și a legislației aplicabile, șoferul este obligat să participe la încărcarea mărfii și să se asigure că este conform comenzii, semnând în acest sens (cu sau fără obiecțiuni), subliniind că obligația minimă a șoferului era de a confrunța datele din Comanda de transport cu actele predate de către expeditor, iar faptul că șoferul nu a făcut nicio obiecție la momentul încărcării, denotă, în mod cert, culpa transportatorului. În plus, conform comenzii asumate de părți, avea obligația să rămână la descărcare până la 12 ore și nici atunci nu avea dreptul să plece, având posibilitatea să solicite taxa de staționare, mai ales că în cauză nu era vorba de marfă perisabilă, ci de cartoane.

Pârâta a mai susținut că SC B... SRL, neștiind care este problema reală și dorind să rezolve situația, a încercat să ofere alternative de rezolvare a situației cauzate exclusiv de către transportator, astfel cum reiese din corespondența dintre cele două părți, după care, văzând că reclamanta a refuzat orice ofertă, pretinzând o sumă de bani nejustificat de mare sau invocând existența unei alte comenzi/curse, angajatul pârâtei i-a transmis transportatorului să îl aștepte că va veni după marfă la Reșița, însă acesta nu numai că nu a așteptat, conform instrucțiunilor, ci a și depozitat marfa în depozitul propriu iar graba cu care a luat această decizie unilaterală nu se justifică în niciun fel, având în vedere că nu era marfă perisabilă.

În acest context factual, pârâta a considerat că pretinsele sume solicitate prin acțiunea de față nu au fost niciodată contractate, iar „devierile contractuale survenite” au apărut ca urmare a neatenției șoferului la momentul încărcării camionului, atunci când a încărcat marfa pentru o altă locație decât cea menționată în comandă.

În drept, pârâta a invocat dispozițiile art. 1350, art. 1516 și urm., art. 1530, art. 1955 și urm. din Codul de procedură civilă, Convenția CMR, art. 483 și urm. din Codul de procedură civilă.

Examinând decizia atacată din perspectiva criticilor formulate prin motivele de recurs, a apărărilor detaliate în întâmpinare și a celor două cazuri de casare invocate – art. 488 pct. 6 și 8 C. pr. civ. – Curtea apreciază că recursul este nefondat, soluția instanței de apel fiind legală și temeinică.

În ceea ce privește primul motiv de recurs, întemeiat pe dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 8 C. pr. civ., recurenta a susținut că instanța de apel ar fi respins pretențiile ca neîntemeiate, aducând însă motive și argumente de inadmisibilitate a cererii, fără a pune în discuția părților acest aspect, conform exigențelor art. 22 alin. (4) C. pr. civ.

Curtea constată că, în realitate, recurenta invocă o încălcare a principiului contradictorialității, respectiv o înfrângere a dispozițiilor art. 14 alin. (4) și (5) C. pr. civ., coroborate cu o posibilă exercitare eronată a rolului activ al instanței consacrat de art. 22 C. pr. civ., adică o *abatere de regulile de procedură de natură a genera o vătămare sancționată cu nulitatea*, motivul de recurs astfel conturat fiind mai degrabă încadrabil formal în prevederile art. 488 alin. (1) pct. 5 C. pr. civ.

Pe de altă parte, susținerea recurente nu este fondată, neputându-se constata din partea instanței de apel valorificarea unei excepții, a unui fine de neprimire, a unui motiv sau a unui argument referitor la starea de fapt sau de drept din litigiu, care să nu fi făcut obiect al dezbaterilor contradictorii dintre părți.

În concret, ceea ce instanța de apel a statuat cu privire la caracterul neîntemeiat al cererii reclamantei-recurente, a fost absența oricărei obligații contractuale a pârâtei de plată a sumelor de bani solicitate de către reclamantă și inexistența vreunei obligații contractuale a pârâtei pe care aceasta să o fi încălcat, cu consecința posibilității antrenării răspunderii sale contractuale. În acest sens, instanța de apel nu a făcut decât să valorifice susținerile pârâtei din întâmpinare (despre care reclamanta avea cunoștință și le putea combate), pe care le-a apreciat fondate subliniind în mod expres că, în absența unei înțelegeri scrise între părți, nu se poate considera că a intervenit între acestea o modificare a contractului cu privire la locul depozitării mărfurilor transportate și costul suplimentar al transportului acestora la depozitul din Beregsău Mic. Iar lipsa de *temei juridic* – legal sau contractual – al pretențiilor deduse judecății de către un reclamant nu poate antrena decât *respingerea ca neîntemeiată* a acțiunii acestuia iar nu ca inadmisibilă.

Referitor la al doilea motiv de recurs, întemeiat pe dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 6 și 8 C. pr. civ., Curtea constată că argumentele recurente se circumscriu exclusiv cazului de recurs prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 C. pr. civ. – „hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material” – fără nici un argument circumscris motivului de recurs prevăzut de art. 488 pct. 6 C. pr. civ. – „hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază sau când cuprinde motive contradictorii ori numai motive străine de natura cauzei”.

Din lectura deciziei atacate nu se poate conchide că aceasta ar fi nemotivată, argumentată cu motive contradictorii ori care ar fi străine de natura cauzei, câtă vreme instanța de apel s-a străduit să explice, analizând apelul declarat, că pretențiile solicitate de reclamantă prin acțiune nu au un temei legal sau contractual și că prejudiciul pretins încercat de reclamantă se datorează șoferului acesteia care a transportat altă marfă decât cea comandată.

În economia speței dedusă judecării este mai puțin relevant dacă șoferul reclamantei poartă sau vreo vină, ori dacă unei eventuale culpe a acestuia i s-a suprapus o faptă culpabilă a celor care au încărcat marfa comandată. Ceea ce este relevant este că reclamanta-recurentă, în concret, nu și-a îndeplinit obligația contractuală așa cum și-a asumat prin convenție deoarece nu a transportat marfa comandată iar pe de altă parte, nu poate fi identificată nici o faptă ilicită și culpabilă, delictuală sau contractuală, a părâtei, sau o responsabilitate civilă (legală sau contractuală) a acesteia de a suporta prejudiciul astfel încercat de către reclamanta-recurentă în circumstanțele date.

Cu referire la pretinsa aplicare greșită de către instanța de apel a dispozițiilor legale din Codul civil ce reglementează contractul de transport, Curtea relevă că dispozițiile art. 1981 alin. (1) și (4) sau art. 1984 Cod civil, ce reglementează consecințele refuzului destinatarului de a prelua marfa, respectiv cazurile în care intervine răspunderea transportatorului, *pleacă de la ipoteza că marfa transportată și adusă până la destinatar este exact marfa comandată și care trebuia să facă obiect al transportului.*

Or, în litigiul dedus judecării, *exact această premisă nu este îndeplinită* deoarece reclamanta-recurentă, prin mijlocirea propriului său șofer, a transportat o altă marfă decât cea care a făcut obiectul comenzii de transport, astfel încât dispozițiile legale sus-menționate nu își găsesc aplicarea, nimeni neputând fi silit să accepte ceea ce nu a comandat și nici să răspundă civil, în absența săvârșirii unei fapte ilicite delictuale sau contractuale culpabile, ori în absența unei obligații asumate contractual, pentru un transport efectuat în mod greșit de un terț.

Având în vedere aceste considerente de fapt și de drept, Curtea a făcut aplicarea art. 496 alin. (1) C. pr. civ. și a respins ca nefondat recursul declarat de reclamantă.

§. Dreptul insolvenței

6. Procedura insolvenței. Adunarea creditorilor. Modul de determinare a procentelor necesare pentru aprobarea planului de reorganizare

- Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență: art.139 alin. (1) lit. c)

Pentru ipoteza în care creditorii înscriși în tabel alcătuiesc două sau patru categorii de creanțe, art. 139 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 85/2014 impune 3 cerințe pentru ca planul să fie considerat acceptat de către creditorii, condiție indispensabilă examinării ulterioare a celorlalte aspecte ce țin de confirmarea unui plan de reorganizare:

- *planul să fie votat de cel puțin jumătate din numărul de categorii;*
- *cel puțin o categorie defavorizată prin plan să voteze planul;*
- *cel puțin 30% din totalul valoric al masei credale să accepte planul.*

Îndeplinirea acestei din urmă cerințe nu trebuie analizată doar prin raportare la creanțele creditorilor din categoriile care au acceptat planul, așa cum a procedat prima instanță. Dacă legiuitorul ar fi intenționat în acest sens, norma s-ar fi referit doar la

creditorii din categoriile acceptante, ale căror creanțe trebuie să însumeze cel puțin 30% din totalul valoric al masei credale. Or, dată fiind importanța unui plan de reorganizare atât pentru debitoare cât și pentru creditorii, se poate intui că voința legiuitorului a fost aceea ca cel puțin 2 categorii să accepte planul și, pe de altă parte, creditorii ale căror creanțe însumează cel puțin 30% din totalul valorii masei credale să fi acceptat planul, indiferent de categoria în care și-au exprimat votul.

**(Secția a II-a civilă, Decizia civilă nr. 210/A din 2 iunie 2020,
rezumată de judecător dr. Ștefan Ioan Lucaciuc)**

Prin sentința civilă nr. 1207/2019 din data de 18 octombrie 2019, pronunțată în dosarul nr. [...] /30/2018 Tribunalul Timiș a respins cererea de confirmare a planului de reorganizare propus de debitoarea S.C. A... S.R.L., prin administratorul special al acesteia B... și a acordat termen la data de 20.02.2020, sala 174, ora 9,00, termen în cunoștința creditorilor care au depus declarații de creanță, conform art. 42 alin. (8) din Legea insolvenței și pentru când administratorul judiciar va efectua demersurile care se impun, față de stadiul procedurii.

Pentru a hotărî astfel, judecătorul-sindic deliberând asupra planului de reorganizare propus de debitoarea S.C. A... S.R.L. – prin administratorul special al acesteia B..., a constatat că la data de 18.07.2019, debitoarea S.C. A... S.R.L. – prin administratorul special al acesteia B..., a depus la dosar plan de reorganizare (filele 88 – 107 vol. 10) iar administratorul judiciar C... S.P.R.L. a publicat în B.P.I. nr. [...] /23.07.2019, anunțul referitor la planul de reorganizare (fila 5, vol. 11 – extras O.N.R.C.).

S-a mai reținut că în ședința adunării generale a creditorilor din 22.08.2019 (fila 213, vol. 10) convocată de administratorul judiciar, planul de reorganizare a fost votat de 2 din cele 4 categorii de creanțe (creditorii salariați și creditorii indispensabili).

Redând conținutul art. 138 alin. (3) din Legea nr. 85/2014, judecătorul sindic a subliniat că, potrivit art. 139 alin. (1) lit. c) din același act normativ, în cazul în care sunt două sau patru categorii, planul se consideră acceptat în cazul în care este votat de cel puțin jumătate din numărul de categorii, cu condiția ca una dintre categoriile defavorizate să accepte planul și ca cel puțin 30% din totalul valoric al masei credale să accepte planul.

Plecând de la aceste premise normative, judecătorul sindic a constatat că, potrivit planului de reorganizare (filele 102 – 103, vol. 10), creanțele creditorilor indispensabili sunt defavorizate iar din interpretarea art. 139 alin. 1 lit. c se desprind trei condiții care trebuie îndeplinite cumulativ pentru a se considera acceptat planul de reorganizare, și anume numărul de categorii care trebuie să accepte planul, votarea planului de cel puțin una dintre categoriile defavorizate și a treia constând în votarea planului de cel puțin 30% din totalul masei credale.

În raport de aceste concluzii, instanța de fond a apreciat că a treia condiție nu este întrunită, având în vedere că totalul creanțelor celor două categorii de creditorii care au votat planul (salariații și creditorii indispensabili) nu depășește procentul de 30% din totalul masei credale, motiv pentru care cererea de confirmare a planului de reorganizare propus de debitoarea S.C. A... S.R.L. – prin administratorul special al acesteia B... a fost respinsă ca nefondată.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel practicianul în insolvență C... S.P.R.L., în calitate de lichidator judiciar al debitoarei S.C. A... S.R.L. solicitând în principal, anularea sentinței apelate și confirmarea planului de reorganizare al debitoarei, iar în subsidiar, anularea sentinței apelate și trimiterea cauzei spre rejudecare, apreciind că prima instanță a realizat o greșită interpretare a sintagmei „totalul masei credale”, la care se face referire în cuprinsul art. 139 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 85/2014, și prin care se înțelege totalitatea creanțelor înscrise la masa credală, sens în care, în procentul de 30% prevăzut la același art. 139 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 85/2014, se vor include și voturile de aprobare a planului aparținând creditorilor care fac parte din alte categorii decât din cele care au aprobat planul.

Abordând în concret situația faptică, apelantul a învederat că, raportat la modul în care s-a desfășurat procesul de votare a planului de reorganizare al debitoarei, se va considera că au acceptat planul următorii creditori:

- salariații, prin reprezentant (2,07% din totalul creanțelor);
- D... SRL (3,04% din totalul creanțelor);
- E... SRL(1,46% din totalul creanțelor);
- F... SRL(0,23% din totalul creanțelor);
- G... SRL (0,71% din totalul creanțelor);
- H... SRL(4,39% din totalul creanțelor);
- I... SRL(3,82% din totalul creanțelor);
- J... S.A. (0,04% din totalul creanțelor);
- K... (27,38% din totalul creanțelor);
- L... SRL (5,17% din totalul creanțelor).

Așadar, însumând procentele aferente creditorilor care au acceptat planul, apelanta a subliniat că titularii de creanțe deținând 48,31% din totalul masei credale și-au exprimat voturile în sensul aprobării planului de reorganizare. Pe cale de consecință, a apreciat că, pe lângă primele două condiții de confirmare a planului, considerate întrunite de către judecătorul-sindic, rezultă că și a treia era îndeplinită, situație în care se impunea admiterea cererii de confirmare a planului de reorganizare formulată de administratorul judiciar.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 43 alin. (2) și cele ale art. 139 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 85/2014, iar în probațiune, apelanta a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri, sens în care a anexat cererii de apel sentința civilă nr. 1207 din 18.10.2019, pronunțată de Tribunalul Timiș în dosarul nr. [...] /30/2018, procesul-verbal de votare a planului, cu nr. de înregistrare [...] /22.08.2019 și anexele (voturile) la acesta, tabelul definitiv de creanțe, publicat în BPI nr. [...] /19.06.2019.

Împotriva aceleiași sentințe a declarat apel și debitoarea S.C. A... S.R.L., prin administrator special, B..., solicitând în principal, anularea sentinței apelate și confirmarea planului de reorganizare al debitoarei, iar în subsidiar, anularea sentinței apelate și trimiterea cauzei spre rejudecare, reiterând exact aceleași motive prezentate pe larg de administratorul judiciar al debitoarei în cererea de apel formulată.

Prin întâmpinarea formulată practicianul în insolvență C... S.P.R.L. în calitate de lichidator judiciar al debitoarei S.C. A... S.R.L. a solicitat admiterea apelului declarat de SC A... SRL, prin administrator special, reiterând aceeași poziție procesuală respectiv că sintagma la care face referire art. 139 alin. (1) li. c) din Legea nr. 85/2014 – cel puțin 30% din

totalul valoric al masei credale să accepte planul – are în vedere totalitatea creanțelor înscrise la masa credală, situație în care în procentul de 30% se vor include și voturile de aprobare a planului aparținând creditorilor care fac parte din alte categorii decât din cele care au aprobat planul.

Examinând sentința atacată din perspectiva criticilor formulate prin motivele de apel, în limitele devolutive ale apelului consacrate de art. 477-478 C. pr. civ., Curtea apreciază că apelul este fondat, soluția judecătorului sindic fiind consecința unei greșite interpretări a dispozițiilor art. 139 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 85/2014.

Din lectura sentinței atacate rezultă că judecătorul sindic s-a oprit cu analiza exclusiv asupra faptului dacă, prin hotărârea adoptată de către creditorii, planul de reorganizare a fost acceptat, verificând în acest sens doar una din cerințele impuse de lege dintre cuprinse în art.139 alin. (1) lit. c), conform căruia: „în cazul în care sunt două sau patru categorii, planul se consideră acceptat în cazul în care dacă este votat de cel puțin jumătate din numărul de categorii, cu condiția ca una dintre categoriile defavorizate să accepte planul și ca cel puțin 30% din totalul valoric al masei credale să accepte planul”.

Asemănător judecătorului sindic, Curtea constată că, pentru ipoteza în care creditorii înscriși în tabel alcătuiesc două sau patru categorii de creanțe, acest text de lege impune 3 cerințe pentru ca planul să fie considerat acceptat de către creditorii, condiție indispensabilă examinării ulterioare a celorlalte aspecte ce țin de confirmarea unui plan de reorganizare:

- planul să fie votat de cel puțin jumătate din numărul de categorii;
- cel puțin o categorie defavorizată prin plan să voteze planul;
- cel puțin 30% din totalul valoric al masei credale să accepte planul.

Îndeplinirea acestei din urmă cerințe nu trebuie analizată doar prin raportare la creanțele creditorilor din categoriile care au acceptat planul, așa cum a procedat prima instanță. Dacă legiuitorul ar fi intenționat în acest sens, norma s-ar fi referit doar la creditorii din categoriile acceptante, ale căror creanțe trebuie să însumeze cel puțin 30% din totalul valoric al masei credale. Or, dată fiind importanța unui plan de reorganizare atât pentru debitoare cât și pentru creditorii, se poate intui că voința legiuitorului a fost aceea ca cel puțin 2 categorii să accepte planul și, pe de altă parte, creditorii ale căror creanțe însumează cel puțin 30% din totalul valorii masei credale să fi acceptat planul, indiferent de categoria în care și-au exprimat votul.

Prin interpretarea dată de prima instanță, eventualul vot în favoarea planului, dat de creditorii încadrați într-o categorie care a respins planul, ar fi anihilat de plano de votul negativ al celorlalți creditorii din aceeași categorie. În aceeași ordine de idei, neluarea în seamă a voturilor în favoarea planului, din cadrul unei categorii de creanță, ar presupune – pentru identitate de rațiune - luarea în calcul a tuturor creanțelor dintr-o categorie acceptantă la stabilirea procentului de 30%, chiar și a celor care, în concret, au votat împotriva planului.

O asemenea interpretare ar fi însă de natură a se îndepărta de scopul avut în vedere de legiuitor. Norma juridică tinde a asigura un echilibru între creditorii cu creanțe mari și creditorii cu creanțe reduse, repartizați în grupe de creditorii diferite, respectiv a evita supunerea spre confirmare a unui plan care, deși a fost votat formal de o jumătate din categoriile de creditorii constituite, în realitate nu a primit votul de încredere de la cei mai importanți creditorii, câtă vreme planul nu a fost acceptat și aprobat de creditorii ale căror

creanțe însumate reprezintă mai mult de 70% din totalul masei credale. În egală măsură, norma urmărește să valorifice totalitatea voturilor exprimate în favoarea planului, atâta vreme cât procedura insolvenței este o procedură concursuală colectivă, în cadrul căreia scopul urmărit este satisfacerea, pe cât posibil, a creanțelor tuturor creditorilor, iar nu doar a creanțelor ce beneficiază de cauze de preferință.

Prin urmare, atâta vreme cât în favoarea planului au votat creditorii ale căror creanțe cumulate totalizează un procent de 48,31% din totalul valoric al masei credale, Curtea constată că cerința art. 139 alin. (1) lit. c) teza finală este îndeplinită, iar concluzia judecătorului sindic este eronată.

Având în vedere aceste considerente de fapt și de drept și constatând că prima instanță a respins cererea de confirmare a planului de reorganizare, analizând doar o singură condiție de legalitate a planului pe care a valorificat-o sub forma unui fine de neprimire/exceptie dirimantă, fără a analiza celelalte condiții de legalitate și nici oportunitatea confirmării planului, Curtea a apreciat că prima instanță nu a soluționat fondul cererii, motiv pentru care a făcut aplicarea art. 480 alin. (2) și (3) C. pr. civ., a admis apelul declarat de debitoare precum și apelul declarat de practicianul în insolvență, cu consecința anulării sentinței atacate și a trimiterii cauzei spre rejudecare Tribunalului Timiș, urmând ca în rejudecare judecătorul sindic să procedeze la analiza tuturor celorlalte condiții de legalitate și de oportunitate impuse de art. 133 - 140 din Legea nr. 85/2014, mai puțin cerința ca cel puțin 30% din totalul valoric al masei credale să accepte planul, condiție ce a fost stabilită ca îndeplinită prin prezenta decizie.

7. Procedura insolvenței. Cerere de antrenare a răspunderii administratorului. Condiții. Efectul devolutiv al apelului

- Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă: art. 476 și art. 477
- Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență:
art. 169

Răspunderea membrilor organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății ajunse în stare de insolvență este o răspundere civilă pentru fapta proprie, condițiile acesteia fiind cele care rezultă din economia dispozițiilor art. 1357 Cod civil, respectiv: fapta ilicită, prejudiciul, vinovăția și legătura de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu.

Fostul administrator este direct responsabil de modul în care a fost ținută evidența contabilă a persoanei juridice debitoare, simplul fapt că documentele constatatoare ale cuantumului real al datoriei bugetare au fost încheiate ulterior deschiderii procedurii insolvenței, dar pentru perioada anterioară acestui moment, neputând determina concluzia contrară de vreme ce decizia de impunere întocmită ulterior deschiderii procedurii are ca obiect activitatea anterioară a societății.

Deși devolutiv, apelul este limitat numai la criticile formulate prin cerere de către partea nemulțumită de soluția primei instanțe, hotărârea primei instanțe putând fi atacată

integral sau numai cu privire la soluțiile date unor capete de cerere ori numai referitor la anumite părți din proces, iar dacă a fost atacată numai parțial, ceea ce nu a fost supus apelului trece în autoritatea de lucru judecat.

**(Secția a II-a civilă, Decizia civilă nr. 244/A din 16 iunie 2020,
rezumată de judecător dr. Csaba Bela Nasz)**

Prin sentința comercială nr. 17/16.01.2020 pronunțată în dosarul nr. [...] /30/2016/a3 Tribunalul Timiș a respins cererea de antrenare a răspunderii patrimoniale formulată de reclamanta creditoare Administrația Județeană a Finanțelor Publice Timiș, împotriva pârâtului A..., în calitate de fost administrator al debitoarei Societatea B... S.R.L. Timișoara.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamanta Administrația Județeană a Finanțelor Publice Timiș, solicitând modificarea hotărârii, în sensul admiterii cererii de antrenare a răspunderii patrimoniale a pârâtului.

Prin decizia civilă nr. 244/A din 16 iunie 2020 Curtea de Apel Timișoara a admis apelul reclamantei și a schimbat în tot hotărârea atacată, în sensul că a admis cererea formulată de reclamanta Administrația Județeană a Finanțelor Publice Timiș, dispunând antrenarea răspunderii patrimoniale personale a pârâtului A... pentru suma de 1.117.507 lei, reprezentând pasiv al debitoarei Societatea B... S.R.L. Timișoara.

Pentru a pronunța această decizie, Curtea a reținut, cu titlu prealabil, că deși în primă instanță creditoarea reclamantă a invocat ipotezele prevăzute de art. 169 lit. a), b), c) și d) din Legea nr. 85/2014, astfel fiind făcută și analiza de către judecătorul-sindic, prin cererea de apel a criticat hotărârea acestuia doar cu referire la ultimul caz de răspundere, motiv pentru care, raportat la art. 477 din Codul de procedură civilă, potrivit căror instanța de apel va proceda la rejudecarea fondului în limitele stabilite, expres sau implicit, de către apelant, precum și cu privire la soluțiile care sunt dependente de partea din hotărâre care a fost atacată, devoluțiunea operând cu privire la întreaga cauză doar atunci când apelul nu este limitat la anumite soluții din dispozitiv ori atunci când se tinde la anularea hotărârii sau dacă obiectul litigiului este indivizibil, Curtea și-a limitat controlul judiciar la modul în care tribunalul a aplicat dispozițiile art. 169 lit. d) din Codul insolvenței.

Aceasta, întrucât regula consacrată de legislator – *tantum devolutum quantum appellatum* – privește limitarea devoluțiunii în apel la criticile formulate prin motivele de apel de titularul căii de atac, depășirea acestor limite nefiind posibilă decât în situația de excepție în care părțile sau instanța de apel însăși invocă motive de ordine publică, dat fiind regimul juridic de invocare al acestora. Ca urmare, deși devolutiv, apelul este limitat numai la criticile formulate prin cerere de către partea nemulțumită de soluția primei instanțe, hotărârea primei instanțe putând fi atacată integral sau numai cu privire la soluțiile date unor capete de cerere ori numai referitor la anumite părți din proces, iar dacă a fost atacată numai parțial, ceea ce nu a fost supus apelului trece în autoritatea de lucru judecat.

Pe de altă parte, deși reprezentantul intimatului a susținut, la termenul de dezbateri, că prin motivele de apel creditoarea nu a adus elemente noi față de cele dezbătute de tribunal, trebuie avut în vedere faptul că, potrivit art. 476 alin. (1) din Codul de procedură civilă, apelul provoacă, dacă este exercitat în termen, o nouă judecată asupra fondului și, deci, instanța de

apel asigură – când este cazul – dublul grad de jurisdicție, deoarece statuează atât în fapt, cât și în drept. Acest efect, specific apelului, se numește efect devolutiv. Important de reținut, însă, în legătură cu această dispoziție de principiu care consacră în mod expres efectul devolutiv, este că instanța de apel are obligația să se pronunțe în fond, deci, să facă o nouă judecată în fapt și în drept, chiar și atunci când apelul nu se motivează ori motivarea apelului sau întâmpinarea nu cuprinde motive, mijloace de apărare sau dovezi noi, situații în care, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, judecata în apel se va face numai pe baza celor invocate la prima instanță. Deci, nu numai că un asemenea apel nu poate fi respins sau anulat ca nemotivat ori pentru că nu se invocă mijloace de apărare sau dovezi noi, ci din hotărârea instanței de apel trebuie să rezulte că ea a avut în vedere toate aspectele invocate la prima instanță, că a reapreciat probele administrate de acea instanță, că, eventual, a readministrat unele dintre acele probe și că, astfel, a pronunțat o hotărâre de fond proprie.

Potrivit dispozițiilor art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014, modificată, la cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, judecătorul-sindic poate dispune ca o parte sau întregul pasiv al debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, fără să depășească prejudiciul aflat în legătură de cauzalitate cu fapta respectivă, să fie suportată de membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și de orice alte persoane care au contribuit la starea de insolvență a debitorului, prin una dintre următoarele fapte: (...) d) au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea. În cazul nepredării documentelor contabile către administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar, atât culpa, cât și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu se prezumă relativ.

Ca specie a răspunderii civile, răspunderea membrilor organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății ajunse în stare de insolvență este o răspundere civilă pentru fapta proprie, condițiile acesteia fiind cele care rezultă din economia dispozițiilor art. 1357 Cod civil, respectiv: fapta ilicită, prejudiciul, vinovăția și legătura de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu, cum, de altfel, a arătat și judecătorul-sindic.

Examinând elementele răspunderii reglementate de art. 169 din Codul insolvenței în speța pendinte, Curtea a reținut că, în ceea ce privește fapta ilicită, norma antemenționată, la lit. d), sancționează faptele de a ține o contabilitate fictivă, de a face să dispară unele documente contabile sau de a nu ține contabilitatea în conformitate cu legea. Aceste fapte se săvârșesc de către persoanele responsabile cu organizarea și conducerea contabilității societății, respectiv de către administratori, care trebuie să cunoască și să evidențieze în mod exhaustiv, sistematic și cronologic toate operațiunile economice în care este implicată persoana juridică pe care o administrează, precum și toate activele și pasivele acesteia, în strictă conformitate cu legea.

Astfel, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 82/1991, modificată, societățile comerciale, societățile/companiile naționale, regiile autonome, institutele naționale de cercetare-dezvoltare, societățile cooperatiste și celelalte persoane juridice au obligația să organizeze și să conducă contabilitatea financiară, potrivit prezentei legi, în timp ce, potrivit art. 2 alin. (1) din același act normativ, contabilitatea este o activitate specializată în măsurarea, evaluarea, cunoașterea, gestiunea și controlul activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și a rezultatelor obținute din activitatea persoanelor prevăzute la art. 1. În

acest scop, contabilitatea trebuie să asigure înregistrarea cronologică și sistematică, prelucrarea, publicarea și păstrarea informațiilor cu privire la poziția financiară, performanța financiară și alte informații referitoare la activitatea desfășurată, atât pentru cerințele interne ale acestora, cât și în relațiile cu investitorii prezenți și potențiali, creditorii financiari și comerciali, clienții, instituțiile publice și alți utilizatori. O atare obligație este instituită în mod expres în sarcina administratorilor prin dispozițiile art. 72 alin. (1) lit. c) și e) din Legea nr. 31/1990, care statuează că administratorii sunt solidar răspunzători față de societate, printre altele, pentru existența registrelor cerute de lege și corecta lor ținere, precum și de stricta îndeplinire a îndatoririlor pe care legea, actul constitutiv le impun.

În speță, obligația de a organiza, păstra și prezenta aceste registre atât practicianului în insolvență desemnat să administreze procedura colectivă față de debitoarea Societatea B... S.R.L. Timișoara, cât și organelor de control fiscal revine fostului administrator statutar al societății, respectiv pârâtului A..., conform art. 72 alin. (1) lit. c) și e) din Legea nr. 31/1990, modificată, art. 1 alin. (1) din Legea nr. 82/1991, modificată, și art. 82 din Legea nr. 85/2014, modificată.

Curtea a mai reținut că din cuprinsul Deciziei de impunere nr. F-TM [...] /21.03.2016 și al Raportului de Inspecție Fiscală aferent, prin care societatea debitoare a fost controlată în ceea ce privește modul de determinare a impozitului pe profit și a taxei pe valoare adăugată, aferente perioadei 02.12.2010-30.09.2015, respectiv perioadei 01.12.2011-30.09.2015, rezultă incidența cazului de răspundere prevăzut de teza finală a lit. d) a art. 169 din Legea nr. 85/2014, modificată, în condițiile în care acest control fiscal a determinat obligații suplimentare de 850.306 lei, urmare recalificării, drept nedeductibile fiscal, a mai multor cheltuieli înregistrate în mod nelegal de către administratorul societății, precum și urmare identificării unor necorelări între registrul de evidențe fiscale și balanțele de verificare contabile lunare, concomitent cu nedeclararea tuturor sumelor reprezentând TVA colectată și înregistrată în evidența contabilă în baza documentelor justificative emise ori declararea unor sume cu o TVA deductibilă aferentă pentru preținse servicii de consultanță pentru care, până la finalizarea inspecției, nu au fost puse la dispoziție organului de control documente justificative, toate acestea încadrându-se în fapta ilicită de a nu ține contabilitatea în conformitate cu legea.

Este adevărat că simpla neținere a evidenței contabile în conformitate cu reglementările legale în vigoare nu poate determina, în sine, aplicarea normelor ce reglementează răspunderea patrimonială personală în procedura insolvenței, fiind necesară și probarea legăturii de cauzalitate dintre această faptă ilicită (de vreme ce contravine legii) și prejudiciul cauzat creditorilor sociali, participanți la procedura concursuală, vinovăția fostului administrator statutar fiind de necontestat în condițiile în care, așa cum s-a arătat deja, el este persoana responsabilă cu organizarea și conducerea contabilității societății debitoare.

Curtea nu a împărtășit punctul de vedere al judecătorului-sindic, potrivit căruia simplul motiv că decizia de impunere și raportul de inspecție fiscală au fost ulterioare declarării stării de insolvență determină împrejurarea că aceste fapte (respectiv, recalificarea din punct de vedere fiscal a unor operațiuni ale societății) nu puteau duce la falimentul debitoarei, cu atât mai mult cu cât lichidatorul judiciar a identificat cauze obiective ale insolvenței, problemele financiare apărând datorită scăderii veniturilor partenerilor comerciali.

Aceasta, întrucât din conținutul raportului de inspecție fiscală reiese că avizul de inspecție fiscală a fost emis ca urmare a adresei nr. [...] /17.11.2015 a Direcției Regionale Antifraudă 5 Deva, de transmitere a procesului-verbal nr. [...] /10.11.2015 întocmit la Societatea B... S.R.L. Timișoara, prin care au fost estimate obligații fiscale în cuantum de 453.586 lei. Or, procedura insolvenței a fost deschisă de judecătorul-sindic, la solicitarea debitorului, prin încheierea din data de 14.01.2016. Cu alte cuvinte, după ce organele de control fiscal au efectuat unele verificări prealabile și au estimat existența unor obligații fiscale nedeclarate de peste 450.000 lei, debitoarea, prin fostul său administrator statutar, în persoana pârâtului intimat A..., a depus, în condițiile art. 66 și urm. din Legea nr. 85/2014, o cerere voluntară, care urma să fie soluționată de urgență de către judecătorul-sindic, în termen de cel mult 10 zile [potrivit alin. (10) al art. 66], solicitând declanșarea procedurii de executare colectivă, la cerere atașând, printre altele, lista creditorilor în care a trecut și Agenția Națională de Administrare Fiscală, cu o creanță de 115.422 lei. De altfel, în raportul asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la apariția insolvenței debitorului, întocmit în temeiul art. 97 din Legea nr. 85/2014, însuși lichidatorul judiciar precizează faptul că deschiderea procedurii s-a făcut la cererea debitoarei, datorită unei Decizii de instituire a măsurilor asigurătorii din luna noiembrie 2015 de Direcția Regională Antifraudă 5 Deva, urmare unui control prin care s-a estimat existența unor obligații fiscale în sumă de 453.586 lei, iar prin sentința apelată judecătorul-sindic a reținut că acumularea de datorii la bugetul de stat a fost cea care a dus la creșterea penalităților și dobânzilor și, în cele din urmă, la apariția stării de insolvență. Or, toate acestea sunt direct imputabile pârâtului, în calitatea avută în cadrul societății debitoare, aceea de organ executiv.

Mai mult decât atât, după finalizarea controlului fiscal s-a constatat că (intimatul nedeputând la dosar vreun înscris din care să reiasă că ar fi contestat, potrivit legii, raportul de inspecție fiscală și decizia de impunere și că acestea ar fi fost anulate, fie pe procedura administrativă prealabilă, fie de instanța de contencios administrativ), în realitate, datoriile societății debitoare către bugetul de stat sunt mult mai mari, respectiv în cuantum total de 1.117.507 lei, potrivit tabelului definitiv consolidat de creanțe, publicat în BPI nr. [...] /16.01.2019.

În acest condiții, instanța de control judiciar a apreciat că există și s-a și făcut dovada în cauză a legăturii de cauzalitate dintre fapta imputată pârâtului, fost administrator social direct responsabil de modul în care a fost ținută evidența contabilă a persoanei juridice debitoare, și starea de insolvență, simplul fapt că documentele constatatoare ale cuantumului real al datoriei bugetare au fost încheiate ulterior deschiderii procedurii insolvenței, dar pentru perioada anterioară acestui moment (mai exact, pentru toată perioada cuprinsă între momentul înființării societății și data de 30.09.2015) neputând determina concluzia contrară de vreme ce decizia de impunere întocmită ulterior deschiderii procedurii are ca obiect activitatea anterioară a societății. În acest sens, prezintă relevanță și alin. (1) al art. 102 din Codul insolvenței, prin care legiuitorul consideră că sunt creanțe anterioare și creanțele bugetare stabilite printr-o decizie de impunere întocmită ulterior deschiderii procedurii, dar care are ca obiect activitatea anterioară a debitorului.

Referitor la prejudiciu, s-a reținut că insolvența debitoarei a provocat creditoarei apelante un prejudiciu în cuantum de 1.117.507 lei, sumă care, deși înscrisă la masa credală,

nu poate fi acoperită în absența oricăror bunuri sau valori în patrimoniul debitoarei falite.

8. Procedura insolvenței. Creanță anterioară deschiderii procedurii. Modalități de înscriere a ei în tabelul de creanțe atunci când ea se definitivează după deschiderea procedurii

- Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă: art. 186
- Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență: art. 42, art. 102

Creanțele constând în amenzi contravenționale stabilite prin procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor întocmite anterior deschiderii procedurii insolvenței, reprezintă creanțe anterioare deschiderii procedurii în sensul art.102 alin. (1) din Legea nr. 85/2014. Prin urmare, aceste creanțe fiscale, chiar dacă s-au definitivat ulterior în instanța de contencios contravențional și au fost comunicate organului fiscal după data deschiderii procedurii, își au izvorul juridic anterior datei deschiderii procedurii, fiind așadar creanțe anterioare procedurii insolvenței debitoarei.

Prin urmare, atâta vreme cât apelanta-creditoare a fost notificată cu respectarea exigențelor legale cuprinse în art. 42 din Legea nr. 85/2014, pentru înscrierea lor în tabelul de creanțe, creditoarea avea la dispoziție două căi procesuale:

- *fie menționarea lor în declarația de creanță depusă în termenul stabilit de judecătorul sindic și la care se referă art. 100 din lege;*
- *fie, dacă aceste creanțe au fost cunoscute creditoarei ulterior expirării acestui termen, prin solicitarea ulterioară de înscriere a lor în tabelul preliminar, însoțită de o cerere de repunere în termen, atunci când termenul de declarare a creanțelor anterioare deschiderii s-a împlinit, urmând ca, prin soluționarea cererii de repunere în termen, administratorul judiciar și, eventual judecătorul sindic, să aprecieze dacă întârzierea este nejustificată ori, dimpotrivă, a fost generată de motive temeinic justificate, neimputabile creditorului.*

**(Secția a II-a civilă, Decizia civilă nr. 207/A din 2 iunie 2020,
rezumată de judecător dr. Ștefan Ioan Lucaciuc)**

Prin sentința civilă nr. 1457/2019 din data de 11 decembrie 2019, pronunțată în dosarul nr. [...]30/2017/a5 Tribunalul Timiș a respins contestația formulată de creditoarea Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Timișoara în contradictoriu cu intimatul S.C.P. A... SPRL, în calitate de lichidator judiciar al debitoarei S.C. B... S.R.L.

Pentru a hotărî astfel, judecătorul-sindic a reținut că prin contestația formulată, creditoarea Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Timișoara a solicitat înscrierea sa în tabelul definitiv consolidat de creanțe și cu suma de 26.552 lei, creanță bugetară, născută ulterior deschiderii procedurii, respinsă de intimatul lichidator judiciar, din care suma de 16.500 lei reprezintă „Venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate de către alte instituții de

specialitate, sumă care a fost respinsă pe motiv că este o creanță anterioară deschiderii procedurii.

Reținând că procedura generală de insolvență a fost deschisă prin sentința civilă nr 386/28.03.2019, judecătorul sindic a constatat că, din înscrisurile justificative ale creanței de 16.500 lei, anexate declarației de creanță a rezultat că acestea reprezintă procese-verbale de contravenție întocmite anterior datei deschiderii procedurii generale de insolvență (28.03.2019), astfel că a apreciat că creanța contestatoarei s-a născut la data întocmirii actelor de constatare și sancționare a contravențiilor, neavând relevanță faptul că acestea au fost contestate și nici data punerii în executare a proceselor verbale de contravenție.

Referitor la suma de 10.052 lei, reprezentând „Penalități de nedeclarare sau declarate incorect”, s-a constatat că, deși Decizia referitoare la obligațiile accesorii nr. 1984/08.07.2017, depusă în susținerea creanței, a fost emisă după data deschiderii procedurii de insolvență, aceasta vizează stabilirea de penalități de nedeclarare pentru perioada anterioară deschiderii procedurii de insolvență, respectiv 27.12.2016 – 11.05.2017. Prin urmare, judecătorul sindic a subliniat că natura accesoriilor urmează natura debitului principal, și anume aceea de creanță născută anterior deschiderii procedurii, pentru toate aceste motive contestația fiind respinsă ca nefondată.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel creditoarea Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Timișoara, solicitând admiterea apelului, cu consecința schimbării în tot a hotărârii primei instanțe, admiterea contestației și a dispune administratorului judiciar înscrierea sumei de 26.552 lei în Tabelul suplimentar.

În fapt, apelanta a arătat că în data de 16 iulie 2019 a fost publicat în Buletinul Procedurilor de insolvență nr. 13.954 Tabelul definitiv al creanțelor nr. 130 din data de 11 iulie 2019. La data de 13 mai 2019 Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Timișoara a depus cu nr. TMR-DGR 14.066 o cerere de admitere a creanței în cuantum de 191.826 lei, creanțe născute ulterior deschidere procedurii insolvenței. Lichidator judiciar a înscris parțial creanța cu suma de 162.118 lei, iar suma de 26.552 lei a fost respinsă.

Fața de măsură dispusă, apelanta-creditoarea a învederat că a formulat contestație precizând că, în ceea ce privește suma de 16.500 lei reprezentând amenzii și alte sancțiuni, lichidatorul judiciar în mod greșit nu a înscris suma de 16.500 lei motivat de faptul că aceste sume sunt anterioare deschiderii procedurii și tardiv formulate. În acest sens, a apreciat că lichidatorul judiciar nu a ținut cont de prevederile art. 39 alin. (1) lit. b) din O.G. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, subliniind că având în vedere aceste dispoziții legale, suma de 16.500 lei stabilită prin amenzii contravenționale nu sunt debite anterioare deschidere procedurii și nici tardiv depuse având în vedere faptul că acestea au fost transmise spre executare de către instanța de judecată ulterior datei de deschidere a procedurii. Prin încheierea nr. 559 din data de 11 mai 2017 a fost deschisă procedura insolvenței față de debitoarea B... SRL, iar amenzile au fost transmise spre executare ulterior datei de 11 mai 2017, la data de 12 octombrie 2017, 06 decembrie 2017 respectiv 11 ianuarie 2018.

Fata de cele de mai sus expuse, apelanta a solicitat a dispune administratorului judiciar înscrierea creanței instituției în cuantum de 16.500 lei stabilită prin amenzii contravenționale în tabelul definitiv ca și creanță bugetară.

Cu privire la suma de 10.052 lei reprezentând penalități de nedeclarare sau declarate incorect, apelanta a apreciat că lichidatorul judiciar în mod greșit nu a înscris suma de 10.052 lei motivat de faptul că aceste sume sunt nedemonstrate, precizând că lichidator judiciar nu a ținut cont de decizia referitoare la obligațiile accesorii nr. 1.984 din 08 august 2017, emisă ulterior deschiderii procedurii insolvenței. Astfel, apelanta a solicitat a dispune administratorului judiciar înscrierea creanței instituției creditoare în cuantum de 10.052 lei stabilită prin Decizia referitoare la obligațiile accesorii nr. 1.984 din 08 august 2017.

În continuare apelanta a subliniat că prima instanță a ignorat poziția procesuală a lichidatorului judiciar din întâmpinarea nr. 136/07/ITM din data de 21 august 2019 prin care acesta a fost de acord cu admiterea contestației cu privire la creanța în cuantum de 1.500 lei reprezentând contravaloarea procesului-verbal de contravenție nr. seria R16 nr. [...] / 22.06.2016 și procesului-verbal de contravenție seria R15 nr. [...] / 22.06.2015, având în vedere faptul că după soluționarea definitivă a contestațiilor împotriva proceselor-verbale de contravenție, instanța de judecată a transmis spre executare la organul fiscal procesul-verbal de contravenție nr. seria R16 nr. [...] / 22.06.2016 întocmit pentru suma de 750 lei și procesul-verbal de contravenție seria R15 nr. [...] / 22.06.2015 întocmit pentru suma de 750 lei ulterior deschiderii procedurii de insolvență, astfel încât, creditoarea apelantă a apreciat că se impune admiterea acestei creanțe în cuantum de 1.500 lei reprezentând contravaloarea celor două procese-verbal de contravenție.

În drept au fost invocate prevederile art. 113 și 106 din Legea nr. 85/2014 privind procedura insolvenței.

Prin întâmpinarea formulată, practicianul în insolvență A... S.P.R.L., în calitate de lichidator judiciar al debitoarei SC B... SRL a solicitat respingerea apelului și menținerea sentinței apelate ca fiind temeinică și legală.

În susținerea acestei poziții procesuale, a arătat că prin sentința apelată, în mod corect a respins prima instanță contestația, motivat de faptul că aceste creanțe sunt anterioare deschiderii procedurii de insolvență.

Redând starea de fapt, lichidatorul judiciar a reamintit că suma de 16.500 lei, reprezentând „Venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate de către alte instituții de specialitate” rezultă din:

- Proces-verbal de contravenție seria CP nr. [...] din data de 17.08.2012 pentru suma de 14.000 lei;
- Proces-verbal de contravenție seria R16 nr. [...] / 25.20.2016 pentru suma de 750 lei;
- Proces-verbal de contravenție seria R16 nr. [...] / 22.06.2016 pentru suma de 750 lei;
- Proces-verbal de contravenție seria R15 nr. [...] / 22.06.2015 pentru suma de 750 lei;

În aprecierea lichidatorului judiciar, judecătorul sindic a apreciat în mod corectă creanța apelantei s-a născut la data întocmirii actelor de constatare și sancționare a contravențiilor, neavând relevanță faptul că acestea au fost contestate și nici data punerii în executare a proceselor-verbale de contravenție.

Cu privire la suma de 10.052 lei reprezentând „penalități de nedeclarare sau declarate incorect” și la faptul că apelanta critică neînscrierea acestei creanțe, motivat de faptul că „lichidatorul judiciar nu a ținut cont de Decizia referitoare la obligațiile accesorii nr. 1984/08.07.2017, emisă ulterior deschiderii procedurii de insolvență”, în combaterea

sușținerilor redade de contestatoare, lichidatorul judiciar a susținut faptul că, deși Decizia referitoare la obligațiile accesorii nr. 1984/08.07.2017 a fost emisă după data deschiderii procedurii de insolvență, aceasta vizează stabilirea de penalități de nedeclarare pentru perioada anterioară deschiderii procedurii de insolvență, respectiv 27.12.2016 - 11.05.2017. Acest aspect rezultând din Anexa la Decizia nr. 1984/08.07.2017.

Examinând sentința atacată din perspectiva criticilor formulate prin motivele de apel și în limitele devolutive ale apelului consacrate de art. 477-478 C.pr.civ., Curtea apreciază că apelul este nefondat, soluția judecătorului sindic fiind legală și temeinică.

Cu titlu preliminar, Curtea reamintește că, în cadrul procedurii insolvenței, reglementată de Legea nr. 85/2014, organele care aplică procedura operează cu două categorii de creanțe:

- creanțe anterioare deschiderii procedurii - acele creanțe ale căror izvor juridic se situează, din punct de vedere temporal, anterior datei deschiderii procedurii, chiar dacă ele sunt afectate de o condiție suspensivă ori un termen suspensiv, ce se împlinesc după deschiderea procedurii. Pentru conservarea acestor creanțe, titularii lor sunt obligați să solicite înscrierea lor în tabelul preliminar în termenul prevăzut de lege, sub sancțiunea decăderii din dreptul de a mai valorifica creanța în cadrul procedurii insolvenței. Sancțiunea decăderii nu poate interveni însă, în absența vreunei culpe a creditorului. Tocmai de aceea, art. 114 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 stabilește expres că sancțiunea decăderii nu intervine în privința creditorului care nu a fost notificat în conformitate cu exigențele legale despre deschiderea procedurii insolvenței. Tot astfel, ținând cont de faptul că Legea nr. 85/2014 se completează, în măsura compatibilității cu Codul de procedură civilă, creditorul care a pierdut termenul procedural de depunere a declarației de creanță, poate solicita repunerea sa în termen dacă dovedește că întârzierea se datorează unor motive temeinic justificate, formulând în acest sens atât cererea de înscriere cu întârziere în tabelul preliminar cât și cererea de repunere în termen, în condițiile art. 186 C. pr. civ.

- creanțe născute în timpul procedurii, adică acele creanțe care izvorăsc din acte sau fapte juridice săvârșite după deschiderea procedurii. Aceste creanțe nu se înscriu în tabelul preliminar, ele urmând a fi satisfăcute prin plată cu prioritate, pe baza unei simple cereri a creditorului, de îndată ce sunt verificate și acceptate la plată de administratorul judiciar. Numai dacă față de debitoare se dispune intrarea în faliment, aceste creanțe curente, care nu au fost între timp satisfăcute prin plată, vor a fi înscrise inițial în tabelul suplimentar de creanțe iar apoi, după soluționarea contestațiilor la tabelul suplimentar, în tabelul definitiv consolidat al debitoarei falite.

Plecând de la aceste considerente preliminare, Curtea constată că ambele creanțe invocate de către creditorul bugetar reprezintă creanțe anterioare deschiderii procedurii insolvenței - 11 mai 2017 (sentința civilă nr. 559/2017 a Tribunalului Timiș) deoarece, în determinarea naturii creanței, prezintă relevanță momentul în care se plasează izvorul acesteia, iar nu momentul când creanța devine scadentă ori ajunge la cunoștința organului de executare.

Așa cum a observat și judecătorul sindic, creanța în cuantum de 16.500 de lei reprezintă însumarea unor amenzi contravenționale aplicate în 17 august 2012, în 25.02 2016, în 22.06.2016 și respectiv în 22.06.2015, toate aceste amenzi fiind stabilite prin procese

verbale de constatare și sancționare a contravențiilor întocmite anterior deschiderii procedurii insolvenței. Prin urmare, aceste creanțe fiscale, chiar dacă ele s-au definitivat ulterior în instanța de contencios contravențional și au fost comunicate organului fiscal după data deschiderii procedurii, își au izvorul juridic anterior datei deschiderii procedurii, fiind așadar creanțe anterioare procedurii insolvenței debitoarei.

Aceeași este și situația sumei de 10.052 de lei - penalități de nedeclarare sau declarate încorect aferente perioadei 27 decembrie 2016 – 11 mai 2017 (data deschiderii procedurii). Chiar dacă ele au fost calculate și impuse prin Decizia nr. 1984/8 iulie 2017 (adică după deschiderea procedurii), ele fiind accesorii unor obligații fiscale anterioare deschiderii procedurii insolvenței, au același regim juridic ca și acestea. Mai mult, ele nici nu mai puteau fi calculate ulterior deschiderii procedurii deoarece dispozițiile art. 80 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 stabilesc, cu titlu de principiu că, după deschiderea procedurii insolvenței „nicio dobândă, majorare sau penalitate de orice fel ori cheltuială, numită generic accesorii, nu va putea fi adăugată creanțelor născute anterior datei deschiderii procedurii”.

Prin urmare, Curtea constată că ambele creanțe, invocate de creditorul bugetar și solicitate a fi înscrise în tabel, sunt creanțe anterioare deschiderii procedurii insolvenței deoarece își au izvorul juridic (faptul juridic generator) anterior datei de 11 mai 2017, când s-a pronunțat sentința executorie de deschidere a procedurii insolvenței debitoarei B.... Așa fiind, câtă vreme apelanta-creditoare a fost notificată cu respectarea exigențelor legale cuprinse în art. 42 din Legea nr. 85/2014, pentru înscrierea lor în tabelul de creanțe, creditoarea avea la dispoziție două căi procesuale:

- fie menționarea lor în declarația de creanță depusă în termenul stabilit de judecătorul sindic și la care se referă art.100 din lege;

- fie solicitarea lor ulterioară, cu întârziere, însă împreună cu o cerere de repunere în termen, atunci când termenul de declarare a creanțelor anterioare deschiderii s-a împlinit, urmând ca, prin soluționarea cererii de repunere în termen, administratorul judiciar și, eventual judecătorul sindic, să aprecieze dacă întârzierea este nejustificată ori, dimpotrivă, a fost generată de motive temeinic justificate, neimputabile creditorului.

Cu toate acestea, susținând, fără nici un argument juridic, că aceste creanțe sunt ulterioare deschiderii procedurii insolvenței, creditorul bugetar a solicitat practicianului de insolvență înscrierea lor în tabelul suplimentar de creanțe, tabel în care, potrivit art. 5 pct. 70 din Legea nr. 85/2014, se înscriu numai creanțele născute după data deschiderii procedurii generale și până la data începerii procedurii falimentului, acceptate de către lichidatorul judiciar în urma verificării acestora.

Atâta vreme cât aceste creanțe nu sunt așadar creanțe ulterioare deschiderii procedurii, în mod corect a apreciat practicianul de insolvență, și ulterior judecătorul sindic, că ele nu pot fi înscrise nici în tabelul suplimentar, așa cum s-a solicitat și, pe cale de consecință nici în tabelul definitiv consolidat, sub forma unor creanțe născute în timpul procedurii (tabelul definitiv consolidat cuprinde, conform art. 5 pct. 68 din lege totalitatea creanțelor care figurează ca admise în tabelul definitiv de creanțe și cele din tabelul suplimentar necontestate, precum și cele rezultate în urma soluționării contestațiilor la tabelul suplimentar).

Nu pot fi primite nici argumentele apelantei-creditoare privitoare la ignorarea de către judecătorul sindic a principiului disponibilității care guvernează raporturile juridice civile și a

poziției procesuale a lichidatorului judiciar, formulată prin întâmpinarea depusă la fond, prin care acesta s-a arătat de acord cu admiterea contestației în limita sumei de 1.500 de lei, reprezentând două amenzi contravenționale aplicate în 22 iunie 2015 respectiv în 22 iunie 2016.

Curtea reamintește că principiul disponibilității ce guvernează raporturile juridice civile precum și procesul civil, conferă părților litigante dreptul de a pune capăt litigiului, de a achiesă la pretențiile adversarului, de a renunța la judecată ori la drept, de a tranzacționa ori a renunța la exercitarea căilor de atac sau la executarea hotărârii, însă, în egală măsură, limitează posibilitatea părților de a statua cu privire la soarta procesului ori a procedurilor exclusiv cu privire la drepturile de care ele pot dispune. Iar părțile nu pot dispune și nici nu pot negocia aplicarea sau neaplicarea unor prevederi imperative ale legii.

Stabilirea unei creanțe ca fiind anterioară deschiderii procedurii sau născută după data deschiderii se determină prin aplicarea prevederilor imperative legale, și nu poate fi modificată prin simpla voință juridică a părților litigante. Chiar dacă administratorul/lichidatorul judiciar participă în calitate de reprezentant al debitoarei în cadrul procedurii insolvenței, el reprezintă în același timp un mandatar al justiției, fiind însărcinat să vegheze și asupra realizării drepturilor de creanță a tuturor creditorilor. Prin urmare, așa cum practicianul de insolvență nu este îndreptățit a înscrie în tabelul suplimentar creanțe născute anterior deschiderii procedurii, deoarece legea nu îi permite o asemenea conduită, tot astfel nu poate solicita în mod valabil, prin întâmpinare, pronunțarea unei hotărâri judecătorești în acest sens. Dacă totuși formulează o asemenea solicitare, instanța nu este ținută de această poziție procesuală prin care se urmărește eludarea dispozițiilor imperative ale legii și care este promovată cu depășirea limitelor în care poate funcționa valid principiul disponibilității în cadrul procesului civil.

Având în vedere aceste considerente de fapt și de drept, constatând că în mod corect prima instanță a respins contestația formulată de către creditoare, câtă vreme cele două creanțe nu s-au născut în timpul procedurii insolvenței ci anterior deschiderii acesteia, Curtea a făcut aplicarea art. 480 alin. (1) C.pr.civ. și a respins ca nefondat apelul declarat de creditorul bugetar.

9. Procedura insolvenței. Hotărârea adunării creditorilor de aprobare a notificării organului fiscal privind intenția debitorului de a beneficia de facilitățile fiscale prevăzute de O.G. nr. 6/2019. Compatibilitatea cu procedura reglementată de Legea nr. 85/2014

- O.G. nr. 6/2019 privind instituirea unor facilități fiscale: art. 23 și urm.

- Ordinul M.F.P. nr. 3126/2019 pentru aprobarea Procedurii de anulare a obligațiilor de plată accesorii și privind modificarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 2.810/2019 pentru aprobarea procedurii de aplicare a măsurilor de restructurare a obligațiilor bugetare restante la 31 decembrie 2018 în cazul debitorilor care au datorii principale în quantum mai mare sau egal cu suma de un milion lei: art. 1

- Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență: art. 5 pct. 2, art. 45, art. 48, art. 84 și art. 87

În speță nu se pune problema încălcării regulilor în distribuirea sumelor realizate în urma lichidării bunurilor și drepturilor patrimoniale care compun averea falitului, ci verificarea respectării cerinței de la alin. (2) al art. 87 din Legea nr. 85/2014, în ceea ce privește intenția debitorului insolvent de a beneficia de o facilitate fiscală constând în anularea obligațiilor de plată accesorii, împrejurare care constituie un aspect de oportunitate, lăsat de legiuitor la aprecierea creditorilor participanți la procedura de executare colectivă, reprezentând un drept de apreciere care scapă controlului judecătorului-sindic.

Dacă legea permite realizarea unei anumite operațiuni, în sensul în care o lasă în marja de apreciere a creditorilor, nu poate fi pusă în discuție cenzurarea oportunității aprecierii acestora, cenzura instanței putând interveni numai atunci când este afectată legalitatea unui act îndeplinit în cadrul procedurii judiciare concursuale.

Nu se poate susține cu temei că procedura concursuală ar fi incompatibilă cu procedura de acordare a facilităților fiscale, sub forma anulării obligațiilor de plată accesorii, de vreme ce printre debitorii care pot beneficia de această facilitate sunt, conform Ordinului M.F.P. nr. 3126/2019, și debitorii aflați în procedura insolvenței

**(Secția a II-a civilă, Decizia civilă nr. 279/A din 30 iunie 2020,
rezumată de judecător dr. Csaba Bela Nasz)**

Prin sentința civilă nr. 240/26.03.2020 pronunțată de Tribunalul Timiș în dosarul nr. [...] /30/2018/a10 a fost admisă contestația formulată de creditoarea Direcția Fiscală a Municipiului Timișoara, dispunându-se anularea Hotărârii Adunării creditorilor debitoarei Societatea A... S.A. Timișoara din data de 08.11.2019.

Împotriva acestei sentințe civile a declarat apel debitoarea Societatea A... S.A. Timișoara, atât prin administratorul judiciar Cabinet Individual de Insolvență B..., cât și prin administratorul special C....

Prin decizia civilă nr. 279/A din 30 iunie 2020 Curtea de Apel Timișoara a admis apelul debitoarei, dispunând schimbarea în tot a sentinței civile nr. 240/26.03.2020 pronunțate de Tribunalul Timiș în dosarul nr. [...] /30/2018/a10, în sensul că a respins contestația creditoarei.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de control judiciar a reținut că, în esență, prin cele două apeluri formulate în numele debitoarei, administratorul judiciar și administratorul special au criticat sentința judecătorului-sindic, de anulare a Hotărârii Adunării creditorilor din data de 08.11.2019, susținând că în mod greșit prima instanță a apreciat că unei societăți aflate în procedura de insolvență nu-i sunt aplicabile dispozițiile O.G. nr. 6/2019, nefiind îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 2 din ordonanță, procedura reglementată de Legea nr. 85/2014, modificată, fiind una concursuală care, potrivit art. 4 pct. 4 din acest din urmă act normativ, este guvernată de anumite principii, printre care cel al asigurării unui tratament egal al creditorilor de același rang, plata creanțelor trebuind să

respecte dispozițiile legii speciale. Or, în cauză nu suntem în prezența unei plăți care să se încadreze în condițiile obișnuite de exercitare a activității curente a debitoarei, așa cum sunt acestea definite la art. 5 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 85/2014, modificată.

Este real că societatea debitoare A... S.A. Timișoara se află în perioada de observație, urmare deschiderii procedurii generale a insolvenței, prin sentința civilă nr. 383/28.03.2019 pronunțată de Tribunalul Timiș în dosarul nr. [...] /30/2018, iar în conformitate cu dispozițiile art. 87 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, modificată, în perioada de observație, debitorul va putea să continue desfășurarea activităților curente și poate efectua plăți către creditorii cunoscuți, care se încadrează în condițiile obișnuite de exercitare a activității curente, după cum urmează: a) sub supravegherea administratorului judiciar, dacă debitorul a făcut o cerere de reorganizare, în sensul art. 67 alin. (1) lit. g), și nu i-a fost ridicat dreptul de administrare; b) sub conducerea administratorului judiciar, dacă debitorului i s-a ridicat dreptul de administrare. De asemenea, art. 84 din aceeași lege prevede că, în afară de cazurile prevăzute la art. 87, de cele autorizate de judecătorul-sindic sau avizate de către administratorul judiciar, toate actele, operațiunile și plățile efectuate de debitor ulterior deschiderii procedurii sunt nule de drept, administratorul special desemnat într-o procedură de insolvență răspunzând pentru încălcarea dispozițiilor art. 87, judecătorul-sindic, la cererea administratorului judiciar, a adunării creditorilor, formulată de președintele comitetului creditorilor sau de un alt creditor desemnat de aceasta, sau la cererea creditorului ce deține 50% din valoarea creanțelor înscrise la masa credală, putând dispune ca o parte din pasivul astfel produs să fie suportat de către administratorul special, fără să depășească prejudiciul aflat în legătură de cauzalitate cu actele sau operațiunile astfel desfășurate.

Cu toate acestea, trebuie avut în vedere faptul că alin. (2) al art. 87 din legea-cadru statuează că actele, operațiunile și plățile care depășesc condițiile prevăzute la alin. (1) (adică activitățile curente) vor putea fi autorizate în exercitarea atribuțiilor de supraveghere de administratorul judiciar, care va convoca o ședință a comitetului creditorilor în vederea supunerii spre aprobare a cererii administratorului special, în termen de maximum 5 zile de la data primirii acesteia. În cazul în care o anumită operațiune care excedează activității curente este recomandată de către administratorul judiciar, iar propunerea este aprobată de către comitetul creditorilor, aceasta va fi îndeplinită obligatoriu de administratorul special, iar în cazul în care activitatea este condusă de către administratorul judiciar, operațiunea va fi efectuată de către acesta cu aprobarea comitetului creditorilor, fără a fi necesară cererea administratorului special.

Legislatorul național a definit, în cuprinsul art. 5 pct. 2 din Codul insolvenței, activitățile curente ca fiind acele activități de producție, comerț sau prestări de servicii și operațiuni financiare, propuse a fi efectuate de debitor în perioada de observație și în perioada de reorganizare, în cursul normal al activității sale, cum ar fi: a) continuarea activităților contractate și încheierea de noi contracte, conform obiectului de activitate; b) efectuarea operațiunilor de încasări și plăți aferente acestora; c) asigurarea finanțării capitalului de lucru în limite curente.

Este de necontestat că operațiunea supusă analizei instanței, mai exact plata, în perioada de observație, a sumei totale de 518.639 lei către creditorul bugetar D.G.R.F.P. Timișoara - A.J.F.P. Timiș, reprezentând datorie anterioară deschiderii procedurii colective,

parte din creanța de 872.853 lei, cu care această instituție bugetară se regăsește înscrisă la masa credală conform tabelului preliminar al creanțelor asupra averii debitoarei Societatea A... S.A. Timișoara, publicat în B.P.I. nr. [...] /09.09.2019, în scopul de a beneficia de anularea unor obligații accesorii, în condițiile Capitolului II din O.G. nr. 6/2019, modificată (lucru care s-a și întâmplat, de vreme ce, ulterior efectuării plăților aferente, debitoarei i-a fost eliberată de către A.N.A.F., prin Administrația Județeană a Finanțelor Publice Timiș, Decizia de anulare a obligațiilor de plată accesorii nr. 60780/17.12.2019), nu se încadrează în condițiile prevăzute la alin. (1) al art. 87 din Legea nr. 85/2014, modificată, nefiind o activitate curentă sau o plată aferentă activității de producție, comerț sau prestări de servicii desfășurate de debitor în cursul normal al activității sale, așa cum corect a reținut și tribunalul.

Tocmai de aceea, pentru corecta determinare a condițiilor legale în vederea validării sau, dimpotrivă, a invalidării acestei operațiuni financiar-fiscale este imperios necesar a se stabili dacă, în speță, au fost respectate condițiile prevăzute de alin. (2) al art. 87, normă care tocmai pentru astfel de plăți a fost edictată și din analiza căreia reiese că și actele, operațiunile sau plățile care depășesc limitele activităților curente (recunoscute de drept ca fiind posibile în perioada de observație, în virtutea regulii cunoscute în dreptul anglo-saxon sub denumirea „business as usual”) vor putea fi autorizate, în exercitarea atribuțiilor de supraveghere, de către administratorul judiciar, dar numai după ce, în prealabil, acesta obține aprobarea comitetului creditorilor. Evident, în cazul în care fie comitetul creditorilor nu a fost încă desemnat, fie deși desemnat, nu a fost în măsură să adopte, în condițiile art. 51 din Legea nr. 85/2014, modificată, o decizie în privința operațiunii pentru care se impunea să-și exprime punctul de vedere conform solicitării făcute de administratorul special sau recomandării administratorului judiciar, operațiunea sau plata respectivă va putea fi aprobată de către adunarea creditorilor, în temeiul tezei finale a alin. (1) al art. 50 din aceeași lege, așa cum, de altfel, s-a întâmplat și în prezenta cauză.

Astfel, ca urmare a cererii nr. 20/22.08.2019, adresate administratorului judiciar de către administratorul special al debitoarei, dl. C..., pentru accesarea procedurii reglementate de O.G. nr. 6/2019 în scopul anulării obligațiilor bugetare accesorii, practicianul în insolvență desemnat în cauză - Cabinet Individual de Insolvență B... - a convocat adunarea creditorilor, pentru data de 10.09.2019, pentru a se pronunța asupra intenției debitoarei de a beneficia de anularea obligațiilor fiscale accesorii potrivit ordonanței de Guvern antementionate.

La această ședință au votat creditorii reprezentând 99,827% din valoarea totală a creanțelor cu drept de vot asupra averii debitorului, iar dintre creditorii votanți un procent de 60,983% au aprobat notificarea organului fiscal competent cu privire la intenția debitorului de a beneficia de facilitățile fiscale reglementate de O.G. nr. 6/2019, singurul creditor care a nu a fost de acord cu unicul punct aflat pe ordinea de zi a ședinței adunării creditorilor fiind contestatoarea Direcția Fiscală a Municipiului Timișoara, care deține cota de 38,8467% din creditorii cu drept de vot, după cum reiese fără dubiu din cuprinsul procesului-verbal al adunării creditorilor nr. 463/10.09.2019, publicat în B.P.I. nr. [...] /13.09.2019.

Sunt eronate reținerile judecătorului-sindic, potrivit cărora atâta vreme cât față de debitoarea Societatea A... S.A. Timișoara a fost deschisă procedura insolvenței, acesteia nu-i pot fi aplicabile dispozițiile O.G. nr. 6/2019, nefiind îndeplinite cumulativ condițiile impuse de art. 2 alin. (1) din acest act normativ, mai precis cerința de la lit. c) - pentru a beneficia de

restructurarea obligațiilor bugetare, debitorul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: (...) c) să nu se afle în procedura insolvenței potrivit Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, sau potrivit Legii nr. 85/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Aceasta, întrucât, pe de o parte, tribunalul nu a observat că respectiva condiționalitate este impusă doar de Capitolul I din ordonanță - Instituirea unor măsuri de restructurare a obligațiilor bugetare restante la 31 decembrie 2018 în cazul debitorilor care au datorii în cuantum mai mare sau egal cu suma de un milion lei (denumirea capitolului fiind schimbată, între timp) -, lucru absolut firesc, de vreme ce alineatul (1) al art. 1 își propune ca debitorii, persoane juridice de drept public sau privat, cu excepția instituțiilor publice definite potrivit Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și a unităților administrativ-teritoriale, aflați în dificultate financiară și pentru care există riscul intrării în insolvență, să-și poată restructura obligațiile bugetare principale restante la data de 31 decembrie 2018 în cuantum mai mare sau egal cu un milion lei și neachitate până la data emiterii certificatului de atestare fiscală, precum și obligațiile bugetare accesorii tocmai în scopul revitalizării și evitării deschiderii procedurii insolvenței. Or, societatea debitoare a intenționat să uzeze de prevederile Capitolului II din ordonanță - Anularea unor obligații accesorii -, pentru că nu avea datorii la bugetul general consolidat în cuantum mai mare sau egal cu suma de un milion lei [alin. (1) al art. 23 stabilind sfera de aplicare a acestui capitol – „se aplică pentru debitorii - persoane juridice, persoane fizice sau entități fără personalitate juridică - care la data de 31 decembrie 2018 inclusiv au obligații bugetare principale restante administrate de organul fiscal central sub un milion lei”], iar pentru a putea beneficia de această formă de facilitate fiscală legiuitorul nu a mai pus condiția de la lit. c) a alin. (1) al art. 2 din O.G. nr. 6/2019. De altfel, art. 24 din ordonanță este extrem de clar, impunând, pentru a putea beneficia de anularea dobânzilor, penalităților și a tuturor accesoriilor aferente obligațiilor bugetare principale datorate bugetului general consolidat, restante la data de 31 decembrie 2018 inclusiv, doar patru condiții, și anume: a) toate obligațiile bugetare principale restante la 31 decembrie 2018 inclusiv, administrate de organul fiscal central, se sting prin orice modalitate prevăzută de lege până la data de 15 decembrie 2019 inclusiv; b) sunt stinse, prin orice modalitate prevăzută de lege, toate obligațiile bugetare principale și accesorii administrate de organul fiscal central cu termene de plată cuprinse între data de 1 ianuarie 2019 și 15 decembrie 2019 inclusiv, până la data depunerii cererii de anulare a accesoriilor; c) debitorul să aibă depuse toate declarațiile fiscale, potrivit vectorului fiscal, până la data depunerii cererii de anulare a accesoriilor, condiție care se consideră îndeplinită și în cazul în care, pentru perioadele în care nu s-au depus declarații fiscale, obligațiile fiscale au fost stabilite, prin decizie, de către organul fiscal central; d) debitorul depune cererea de anulare a accesoriilor după îndeplinirea în mod corespunzător a condițiilor prevăzute la lit. a)-c), dar nu mai târziu de 15 decembrie 2019 inclusiv, sub sancțiunea decăderii.

Pe de altă parte, prin Ordinul M.F.P. nr. 3126/2019 pentru aprobarea Procedurii de anulare a obligațiilor de plată accesorii și privind modificarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 2810/2019 pentru aprobarea procedurii de aplicare a măsurilor de restructurare a obligațiilor bugetare restante la 31 decembrie 2018 în cazul debitorilor care au datorii principale în cuantum mai mare sau egal cu suma de un milion lei, s-a stabilit că procedura de

anulare a obligațiilor de plată accesorii se aplică pentru obligațiile bugetare administrate de organul fiscal central, prin obligații bugetare administrate de organul fiscal central înțelegându-se obligații fiscale principale reprezentând impozite, taxe, contribuții sociale, drepturi vamale și alte sume datorate bugetului general consolidat, precum și obligații accesorii aferente acestora, stabilite prin declarații fiscale, decizii de impunere, decizii referitoare la obligațiile fiscale accesorii, orice alte acte prin care se stabilesc impozite, taxe, contribuții sociale, drepturi vamale și alte sume datorate bugetului general consolidat, inclusiv obligațiile bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii, existente în evidența organului fiscal central competent în vederea recuperării.

Debitorii care pot beneficia de facilitățile prevăzute în această procedură sunt: a) debitorii, persoane juridice, persoane fizice sau entități fără personalitate juridică care la data de 31 decembrie 2018 inclusiv au obligații bugetare principale restante administrate de organul fiscal central sub un milion lei; b) debitorii, persoane fizice sau entități fără personalitate juridică, unități administrativ-teritoriale sau subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiului București ori instituțiile publice, care la data de 31 decembrie 2018 inclusiv au obligații bugetare principale restante administrate de organul fiscal central de un milion lei sau mai mari, în categoria debitorilor prevăzuți la alin. (4) fiind incluși inclusiv debitorii aflați în procedura insolvenței ori aflați în dizolvare, potrivit prevederilor legale în vigoare [art. 1 alin. (5) lit. c) din Ordinul M.F.P. nr. 3126/2019]. Ca atare, nu se poate susține cu temei că procedura concursuală ar fi incompatibilă cu procedura de acordare a facilităților fiscale, sub forma anulării obligațiilor de plată accesorii, chiar dacă este de necontestat caracterul special al Legii nr. 85/2014, caracter care, însă, nu poate să excludă *de plano* incidența ordonanței Guvernului privind instituirea unor facilități fiscale, cum greșit susține intimata creditoare.

Nu în ultimul rând, fără a nega existența principiului asigurării unui tratament egal al creditorilor de același rang, care, alături de celelalte 12 principii reglementate de art. 4 din Legea nr. 85/2014, modificată, au rolul de a governa această procedură judiciară și de a scoate în evidență trăsăturile sale specifice pentru o mai bună înțelegere a reglementării, Curtea apreciază că în speță această regulă diriguitoare nu a fost încălcată. Așa cum în dreptul civil, art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 287/2009, republicată, având titlul marginal „Izvoarele dreptului civil”, prevede că: „(1) Sunt izvoare ale dreptului civil legea, uzanțele și principiile generale ale dreptului. (2) În cazurile neprevăzute de lege se aplică uzanțele, iar în lipsa acestora, dispozițiile legale privitoare la situații asemănătoare, iar când nu există asemenea dispoziții, principiile generale ale dreptului” (sbl. ns.), iar potrivit art. 5 alin. (3) din Codul de procedură civilă, „În cazul în care o pricină nu poate fi soluționată nici în baza legii, nici a uzanțelor, iar în lipsa acestora din urmă, nici în baza dispozițiilor legale privitoare la situații asemănătoare, ea va trebui judecată în baza principiilor generale ale dreptului, având în vedere toate circumstanțele acesteia și ținând seama de cerințele echității” (sbl. ns.), și în materia analizată, dacă se vor ivi situații care nu sunt reglementate de Legea privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, organele care aplică această procedură trebuie să se raporteze la principiile cuprinse în art. 4 din Legea nr. 85/2014, modificată. Aceasta, pentru că este posibil ca un anumit caz concret să nu fie reglementat expres de lege, situație în care instanța nu poate să refuze soluționarea aceluși litigiu, ceea ce ar echivala cu o denegare de

dreptate, interzisă de Codul de procedură civilă – art. 5 alin. (2) statuând că „Niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă” –, ci ea va trebui să apeleze la analogia dreptului (analogia iuris), care a fost definită ca fiind rezolvarea unui caz concret, nereglementat de lege, pe baza principiilor generale ale dreptului, spiritul general al legislației și ordinea de drept.

Principiul de care se prevalează contestatoarea intimată și la care a făcut referire și judecătorul-sindic nu face altceva decât să consacre faptul că în cadrul procedurii colective trebuie asigurat un tratament echitabil creditorilor de același rang, sens în care, în cuprinsul art. 159 din legea-cadru, care reglementează modul de distribuire a fondurilor obținute din vânzarea bunurilor și drepturilor din averea debitorului, grevate, în favoarea creditorului, de cauze de preferință, se arată că, în cazul în care sumele realizate din vânzarea acestor bunuri ar fi insuficiente pentru plata în întregime a respectivelor creanțe, creditorii vor avea, pentru diferență, creanțe chirografare sau bugetare, după caz, care vor veni în concurs cu cele cuprinse în categoria corespunzătoare, potrivit naturii lor, prevăzute la art. 161, și vor fi supuse dispozițiilor art. 80, iar dacă după plata sumelor prevăzute la alin. (1) va rezulta o diferență în plus, aceasta va fi depusă, prin grija lichidatorului judiciar, în contul averii debitorului. Un creditor beneficiar al unei cauze de preferință este îndreptățit să participe la orice distribuire de sumă făcută înaintea vânzării bunului grevat de o cauză de preferință în favoarea sa, dar sumele primite din acest fel de distribuiri vor fi scăzute din cele pe care creditorul ar fi îndreptățit să le primească ulterior din prețul obținut prin vânzarea bunului grevat de o cauză de preferință, dacă aceasta este necesară pentru a împiedica un astfel de creditor să primească mai mult decât ar fi primit dacă bunul grevat de o cauză de preferință în favoarea sa ar fi fost vândut anterior distribuirii.

De asemenea, în art. 162 și art. 163 din aceeași lege, se precizează ritos că sumele de distribuit între creditori în același rang de prioritate vor fi acordate proporțional cu suma alocată pentru fiecare creanță, prin tabelul definitiv consolidat, titularilor de creanțe dintr-o categorie putându-li-se distribui sume numai după deplina îndeplinire a titularilor de creanțe din categoria ierarhic superioară, potrivit ordinii prevăzute la art. 161. În cazul insuficienței sumelor necesare acoperirii valorii integrale a creanțelor cu același rang de prioritate, titularii acestora vor primi o cotă falimentară, reprezentând suma proporțională cu procentul pe care creanța lor îl deține în categoria creanțelor respective. Or, în speță, nu s-a pus problema încălcării acestor reguli în distribuirea sumelor realizate în urma lichidării bunurilor și drepturilor patrimoniale care compun averea falitului, ci verificarea respectării cerinței de la alin. (2) al art. 87, în ceea ce privește intenția debitorului insolvent de a beneficia de o facilitate fiscală constând în anularea obligațiilor de plată accesorii, cerință respectată, după cum s-a arătat deja, astfel că și această apărare a intimatei urmează a fi înlăturată.

Curtea a relevat faptul că această împrejurare constituie un aspect de oportunitate, lăsat de legiuitor la aprecierea creditorilor participanți la procedura de executare colectivă, reprezentând un drept de apreciere care scapă controlului judecătorului-sindic, după cum o atestă categoric alin. (2) al art. 45 din Codul insolvenței - atribuțiile judecătorului-sindic sunt limitate la controlul judecătoresc al activității administratorului judiciar și/sau al lichidatorului judiciar și la procesele și cererile de natură judiciară aferente procedurii insolvenței, atribuțiile manageriale aparținând administratorului judiciar ori lichidatorului judiciar sau, în mod

excepțional, debitorului, dacă acestuia nu i s-a ridicat dreptul de a-și administra averea, deciziile manageriale ale administratorului judiciar, lichidatorului judiciar sau debitorului care și-a păstrat dreptul de administrare putând fi controlate, sub aspectul oportunității, de către creditori, prin organele acestora.

Așadar, cenzura instanței poate interveni numai atunci când este afectată legalitatea unui act îndeplinit în cadrul procedurii judiciare concursuale, ceea ce nu este cazul în speță, regula fiind că instanța poate controla numai legalitatea actelor din procedură, nu și oportunitatea lor. Aceasta, întrucât dacă legea permite realizarea unei anumite operațiuni în sensul în care o lasă în marja de apreciere a creditorilor, nu mai poate fi pusă în discuție cenzurarea oportunității aprecierii acestora din urmă, iar creditorii, în majoritate (excepție făcând doar creditoarea contestatoare), au fost de părere că măsura plății debitului principal către A.N.A.F. în scopul ștergerii tuturor accesoriilor în quantum de 354.214 lei este una oportună (adecvată situației în care se găsește societatea debitoare), constituindu-se într-o împrejurare favorabilă pentru a stinge, fără plată efectivă, o sumă considerabilă cu care acest creditor bugetar este înscris la masa credală, în analiza oportunității trebuind să se pornească de la înțelegerea contextului economic în care acționează debitorul insolvent pentru a înțelege cum și de ce a fost măsura apreciată drept una favorabilă, care sunt factorii economici care au fost avuți în vedere de către creditori etc., aspecte asupra cărora instanța nu are căderea să se pronunțe tocmai pentru că nu există niciun mecanism de control al oportunității adoptării unei decizii de afaceri. Prin urmare, dacă legea permite realizarea unei anumite operațiuni, în sensul în care o lasă în marja de apreciere a creditorilor debitorului insolvent, nu poate fi pusă în discuție cenzurarea oportunității aprecierii acestora din urmă. Oricum, nu este de ignorat nici faptul că singurul creditor nemulțumit de decizia adunării creditorilor este o altă instituție bugetară, în condițiile în care plata sumei totale de 518.639 lei s-a făcut doar către stat, nicidecum către vreun creditor privat.

Cum, potrivit alin. (7) al art. 48 din Legea nr. 85/2014, modificată, hotărârea adunării creditorilor poate fi anulată de judecătorul-sindic (doar - sbl. ns.) pentru nelegalitate, la cererea creditorilor care au votat împotriva luării hotărârii respective și au făcut să se consemneze aceasta în procesul-verbal al adunării, precum și la cererea creditorilor care au lipsit motivat de la ședința adunării creditorilor sau ale căror voturi nu au fost consemnate în procesul-verbal întocmit, hotărârea, cu excepția celei prin care a fost desemnat, putând fi atacată, (tot - sbl. ns.) pentru motive de nelegalitate, și de către administratorul judiciar/lichidatorul judiciar, Curtea a constatat că în mod greșit judecătorul-sindic a admis contestația creditoarei intime, în cauză neconfirmându-se niciunul dintre preținsele motive de nelegalitate invocate de aceasta din urmă.

10. Procedura insolvenței. Întocmirea tabelului preliminar. Consecințele notificării creditorilor cu privire la deschiderea procedurii insolvenței, cu ignorarea dispozițiilor art. 42 alin. (3) din Legea nr. 85/2014

- Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență: art. 42 alin. (3), art. 59 alin. (6), art. 99 alin. (3)

- Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă: art. 186

În măsura în care creditoarea nu a fost notificată conform art. 42 alin. (3) din Legea nr. 85/2014, asupra declarației creanță depusă ulterior publicării tabelului preliminar, și care nu a fost avută în vedere la momentul întocmirii acestui tabel, lichidatorul judiciar trebuia să se pronunțe iar măsura astfel dispusă trebuia să fie cuprinsă în următorul raport de activitate, urmând ca aceeași creditoare, dacă era nemulțumită de măsura astfel dispusă, să promoveze contestație în acord cu prevederile art. 59 alin. (6) din Legea nr. 85/2014.

Cât privește tardivitatea formulării declarației de creanță, dispozițiile art. 186 C. pr. civ. reprezintă dreptul comun în ceea ce privește repunerea în termenul procesual, însă aceste prevederi legale, care impun existența și dovedirea unor motive temeinice ce au generat întârzierea, nu sunt incidente în ipoteza dedusă judecății întrucât dispozițiile art. 42 alin. (3) teza a doua din Legea nr. 85/2014 cuprind norme derogatorii statuând că aceia dintre creditorii care nu au fost notificați potrivit prevederilor art. 99 alin. (3) sunt considerați de drept în termenul de depunere a cererilor de admitere a creanțelor, prin depunerea unei cereri de admitere la masa credală și vor prelua procedura în stadiul în care se afla în momentul înscrierii lor la masa credală.

Prin urmare, în ipoteza reglementată de art. 42 alin. (3) teza a doua a legii de insolvență, repunerea în termen o dispune legea însăși, singura condiție care trebuie a fi îndeplinită fiind lipsa notificării creditoarei despre deschiderea procedurii insolvenței cu respectarea exigențelor prevăzute de lege.

**(Secția a II-a civilă, Decizia civilă nr. 276/A din 30 iunie 2020,
rezumată de judecător dr. Ștefan Ioan Lucaciuc)**

Prin sentința civilă nr. 51/27.02.2020, pronunțată în dosarul nr. [...] /108/2019/a1, Tribunalul Arad a admis cererea de repunere în termenul de înscriere a declarației de creanță formulată de creditoarea SC A... SRL, în contradictoriu cu debitorul SC B... SRL prin practician în insolvență administrator judiciar SCP C... S.P.R., a constatat ca fiind de drept repusă în termenul de declarare a creanțelor pe creditoarea SC A... SRL cu privire la creanța sa față de debitorul SC B... SRL și a dispus administratorului judiciar să procedeze la verificarea creanței declarate de creditoarea SC A... SRL și la efectuarea cuvenitelor menționi în tabelul de creanță al debitoarei, fără cheltuieli de judecată.

Cu titlu prealabil, instanța a apreciat că obiectul cererii de chemare în judecată îl constituie contestația împotriva Raportului privind activitatea desfășurată de administratorul judiciar al SC B... SRL în perioada 04.11.2019-04.12.2019, întocmit de către administratorul judiciar, astfel cum această cerere a fost precizată la data de 27.01.2020, prin acest raport luându-se de către administratorul judiciar măsura de a nu dispune înscrierea creanței SC A... SRL în tabelul creditorilor debitoarei pe motiv că declarația de creanță a fost depusă tardiv., această măsură fiind cuprinsă în Raportul privind activitatea desfășurată de administratorul judiciar al SC B... SRL în perioada 04.11.2019-04.12.2019, publicat în BPI nr. [...] /06.12.2019.

Invocând dispozițiile art. 59 din Legea nr. 85/2014 referitoare la contestația împotriva

măsurilor luate de administratorul judiciar, precum și prevederile art. 59 alin. (6) din Legea nr. 85/2014 referitoare la termenul de depunere a contestației în 7 zile de la publicare în BPI a extrasului din raport, judecătorul sindic a constatat, în speță, SC A... SRL a formulat cererea anterior publicării raportului, fiind înregistrată pe rolul instanței la data de 01.11.2019, astfel că cererea formulată nu încalcă dispozițiile legale anterior enunțate.

Fiind vorba de contestație la raport, care se formulează în termen de 7 zile de la publicarea în BPI, judecătorul sindic a apreciat că această contestație nu este formulată tardiv, întrucât comunicarea măsurii de neînscrisere a creanței cu motivarea că cererea de admitere la masa credală este tardiv formulată, comunicare efectuată petentei, nu are niciun efect în ce privește momentul începerii termenului de 7 zile de formulare a contestației, legea prevăzând în mod expres că acest termen curge de la momentul publicării raportului în BPI.

Chiar dacă un curs firesc al procedurii presupune ca administratorul/lichidatorul judiciar odată cu întocmirea tabelului preliminar (care se înregistrează la tribunal și se publică în BPI) să trimită notificări creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul preliminar de creanțe sau înlăturate, precizând totodată și motivele (art. 110 din Legea nr. 85/2014), judecătorul sindic a statuat că legea nu acordă nicio semnificație momentului la care se efectuează această notificare, pentru toți creditorii termenul de depunere a contestațiilor fiind de 7 zile de la publicarea în BPI a tabelului preliminar. În acest context, judecătorul sindic a mai subliniat că, pentru aceeași rațiune, nici comunicarea individuală a măsurii administratorului judiciar nu are vreo semnificație în ce privește curgerea termenului de contestare, legea prevăzând că măsurile administratorului/lichidatorului judiciar sunt cuprinse într-un raport care se publică în BPI și se atacă cu contestație în termen de 7 zile de la publicare, astfel că a conchis asupra declarării în termen a contestației promovată de creditoare.

Pe de altă parte, prima instanță a observat că SC A... SRL nu figurează printre creditorii declarați de debitor în procedură, potrivit art. 67 alin. (1) lit. c) din Legea insolvenței nr. 85/2014, raportat la actele de la filele 37-39 dosar de bază și nici nu a fost astfel notificată de către practicianul în insolvență, conform art. 99 din Legea nr. 85/2014. Prin urmare, a apreciat că sunt incidente în speță dispozițiile art. 42 alin. (3) teza finală din Legea insolvenței nr. 85/2014, potrivit cărora, creditorii care nu au fostificați potrivit prevederilor art. 99 alin. (3) din Legea insolvenței nr. 85/2014 *sunt considerați de drept în termenul de depunere* a cererilor de admitere a creanțelor, prin depunerea unei cereri de admitere la masa credală și vor prelua procedura în stadiul în care se afla în momentul înscrierii lor la masa credală.

În raport de aceste argumente, judecătorul sindic a constatat că creditoarea este de drept repusă în termenul de înscriere a creanței motiv pentru care a dispus verificarea creanței de către administratorul judiciar.

Împotriva sentinței menționate a declarat apel debitoarea SC B... SRL prin administrator judiciar C... SPRL, solicitând casarea sentinței atacate.

În motivarea apelului susținerea apelului, se arată că prin încheierea civilă nr. 150 pronunțată în ședința din 08.08.2019, în dosarul nr. [...] /108/2019 s-a deschis procedura insolvenței debitoarei S.C. B... S.R.L, administratorul judiciar notificând creditorii aflați pe lista depusă la dosarul cauzei de către administratorul statutar al debitoarei, potrivit art. 99 din

Legea nr. 85/2014, Tabelul preliminar ai creanțelor fiind depus la dosarul cauzei în data de 10.10.2019 și publicat în BPI nr. [...] din data de 11.10.2019 pentru ca abia ulterior, în data de 18.10.2019, SC A... SRL să înregistreze o cerere de înscriere a creanței în tabelul preliminar, apelanta apreciind că era imposibil de înscris în tabel o creanță ce nu a fost încă depusă.

Învederând că administratorul judiciar a notificat SC A... SRL în data de 23.10.2019, cu privire la neînscrierea creanței în tabelul preliminar al SC B... SRL și făcând trimitere la dispozițiile art. 111 din Legea nr. 85/2014, apelanta a apreciat că inclusiv contestația a fost înregistrată tardiv, respectiv în data de 01.11.2019, față de 11.10.2019, data publicării tabelului preliminar în BPI, nefiind semnată de către reprezentantul contestatoarei, nici măcar împuternicirea avocațială, ci doar de avocat, considerând astfel, că judecătorul sindic nu s-a preocupat să cerceteze legalitatea cererii cu care a fost sesizat.

Mai mult, apelanta a susținut că, deși SC A... SRL a formulat contestația împotriva măsurii administratorului judiciar SCP C... SPRL, privind neînscrierea în tabelul preliminar, judecătorul sindic a acordat ce nu s-a cerut și anume a admis cererea de repunere în termenul de înscriere a declarației de creanță formulată de creditoare.

Invocând dispozițiile art. 186 C. pr. civ., apelanta a mai învederat că intimata creditoare, pentru a fi repusă în termen trebuia să dovedească motive temeinic justificate, nedovedind momentul când a luat cunoștință de insolvența debitorului și nearătând motive temeinic justificate iar prin precizarea formulată de contestatoare s-a încercat inducerea în eroare a judecătorului sindic deoarece în contestația inițială s-a făcut referire doar la Notificarea trimisă de către administratorul judiciar ca urmare a neînscrierii în tabelul preliminar iar decizia administratorului judiciar de a nu înscrie declarația de creanță a fost adusă la cunoștința A... SRL prin notificarea trimisă. În această privință, având în vedere faptul că s-a formulat tardiv și contestația, apelanta a susținut că A... SRL a încercat să introducă în contestație și Raportul de activitate din perioada 04.11.2019 – 04.12.2019, arătându-se că prin raportul menționat nu s-ar fi respins ca tardiv formulată declarația de creanță a A... SRL, ci prin notificarea trimisă, contestatoarea încearcă să inducă în eroare și să se considere în termen, contestând un raport care a fost întocmit ulterior formulării contestației, sens în care a susținut că prezenta contestație a fost înregistrată la Tribunalul Arad în data de 01.11.2019, iar Raportul la care se face referire a fost publicat în BPI nr. [...] /06.12.2019.

În drept s-au invocat dispozițiile art. 466 și 186 C. pr. civ., art. 45 din Legea nr. 85/2014.

Prin întâmpinarea formulată, intimata creditoare SC A... SRL a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii atacate. În opinia intimatei, în mod corect a reținut instanța de fond că sunt aplicabile prevederile art. 42 alin. (3) din Legea nr. 85/2014 astfel că declarația de creanță formulată de către societatea A... SRL nu a fost depusă tardiv, societatea fiind pusă de drept în termenul de depunere a cererii de admitere a creanței, prin depunerea cererii de admitere la masa credală, fiind astfel îndreptățită să preia procedura în stadiul în care se afla în momentul înscrierii la masa credală.

Cu privire la motivul de apel invocat, că prima instanța nu a cercetat legalitatea cererii prin care a fost investită, întrucât contestația nu este semnată de către reprezentantul societății

A... SRL, ci de avocat, intimata consideră că acesta este neîntemeiat. În acest sens, intimata a subliniat că acest motiv de nelegalitate nu a fost invocat în fața instanței de fond, deși apelanta a formulat întâmpinare, arătându-se faptul că, atât declarația de creanță, cât și contestația care face obiectul prezentului dosar, au fost semnate de către avocat, fiind depusă la dosar împuternicire avocațială care atestă mandatul conferit avocatului de către societatea A... SRL în acest sens.

Se mai arată că apelanta a invocat, de asemenea, faptul că instanța de fond a acordat ceea ce nu s-a cerut prin faptul că a admis cererea de repunere în termenul de înscriere a declarației de creanță și faptul că societatea nu a dovedit motive temeinic justificate pentru repunerea în termen. În această privință, a învederat că, prin contestația formulată, a invocat prevederile art. 42 alin. (3) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, solicitând instanței să constate că societatea este repusă de drept în termenul de înscriere a declarației de creanță, solicitare care a fost admisă prin hotărârea pronunțată.

Referitor la motivele justificate pentru repunerea în termen, așa cum în mod corect a reținut și prima instanță, apelanta a arătat că A... SRL nu figurează printre creditorii declarați de către debitoare în procedură, potrivit art. 67 alin. 1 lit. c) din Legea nr. 85/2014, raportat la actele de la filele 37-39 dosar de fond și nici nu a fost notificată de către apelantă-practician în insolvență, conform art. 99 din Legea nr. 85/2014, fiindu-i astfel aplicabile dispozițiile art. 42 alin. (3) teza finală din Legea nr. 85/2014.

Cu privire la critica legată de pretinsa încercare de inducere în eroare a judecătorului sindic, intimata-creditoare a apreciat că judecătorul sindic în mod corect a reținut faptul că societatea A... SRL a formulat contestația anterior publicării Raportului, însă nu au fost încălcate dispozițiile art. 59 alin. (6) din Legea nr. 85/2014. Fiind vorba despre o contestație la Raport, care se formulează în termenul de 7 zile de la publicarea în BPI, apelanta a subliniat că în mod corect a statuat judecătorul sindic că aceasta contestație nu este formulată tardiv, întrucât comunicarea măsurii privind neînscrierea creanței, comunicată societății intimată prin fax la data de 23.10.2019, nu are niciun efect în ceea ce privește momentul de la care începe să curgă termenul de 7 zile pentru formularea contestației, legea prevăzând în mod expres că acest termen curge de la momentul publicării în BPI a Raportului. Prin urmare, a conchis că acea comunicare individuală a măsurii administratorului judiciar nu are nicio semnificație în ceea ce privește curgerea termenului de contestare, legea prevăzând că măsurile administratorului judiciar/ lichidatorului judiciar sunt cuprinse într-un raport care se publică în BPI și se atacă cu contestație în termen de 7 zile de la publicare astfel că prezenta contestație a societății intimată a fost făcută cu respectarea termenului prevăzut de art. 59 alin. (6) din Legea nr. 85/2014.

În drept s-au invocat prevederile art. 42, art. 43, art. 59 alin. (5) și (6) din Legea nr. 85/2014 cu aplicarea art. 205-208, art. 466 și următoarele, art. 411 alin. (1) pct. 2, art. 453 C. pr. civ.

Examinând sentința atacată din perspectiva criticilor formulate prin motivele de apel și a apărărilor aduse prin întâmpinare, în limitele devolutive ale apelului consacrate de art. 477-478 C. pr.civ., Curtea apreciază că apelul nu este fondat, soluția judecătorului sindic fiind legală și temeinică și extrem de judicios, clar și coerent motivată.

Cu privire la critica legată de ne semnarea contestației de către reprezentantul legal al societății creditoare, Curtea apreciază că această critică nu este fondată întrucât, potrivit conținutului dispozițiilor art. 194 C. pr. civ., cererea trebuie să fie semnată de cel care o întocmește și o depune la instanță, adică de partea însăși sau, după caz, de reprezentantul legal sau convențional, în acest din urmă caz, reprezentant convențional putând fi chiar și un avocat, caz în care acesta trebuie să indice în cerere numele, prenumele și sediul său profesional [art. 194 alin. (1) lit. b) C. pr. civ.]. Așa cum se poate observa, cererea este redactată de avocat D..., în numele și reprezentarea convențională a părții, ea cuprinde inclusiv numele, prenumele și sediul profesional al avocatului, fiind totodată și semnată de acesta. Contrar susținerilor din motivele de apel, împuternicirea avocațială de la fond (f.33) a fost semnată atât de avocat D... cât și de reprezentantul legal al creditoarei, dl. E..., astfel că și aceste susțineri ale apelantei sunt infirmate de documentele de la dosarul cauzei.

În ce privește argumentele subsumate criticii privind tardivitatea formulării contestației, Curtea constată că în prezenta cauză nu este vorba despre o creanță care ar fi fost refuzată a fi înscrisă în tabelul de creanțe, cu ocazia întocmirii acestui tabel în condițiile art. 110 din Legea nr. 85/2014, pentru ca termenul de contestare să curgă de la publicarea tabelului preliminar în BPI conform art. 111 alin. (1) și (2) din același act normativ.

Creditoarea-intimată A... SRL nu a fost notificată cu privire la deschiderea procedurii insolvenței debitoarei, astfel că tabelul preliminar de creanțe a fost întocmit fără știrea acesteia, fiind depus la dosar la data de 10 octombrie 2019 și publicat în BPI în data de 11 octombrie 2019. Prin urmare, atâta vreme cât la acel moment creditoarea nici măcar nu știa despre deschiderea procedurii insolvenței și nici nu înregistrase vreo declarație de creanță, nu avea deschisă calea contestării tabelului preliminar, în condițiile și termenul stabilit de art. 111 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 85/2014.

În mod corect a reținut judecătorul sindic că, în măsura în care această creanță nu a fost declarată în termen și nu a fost inițial înscrisă în tabelul preliminar, urmare a depunerii declarației de creanță de către creditoarea A... SRL abia la 18 octombrie 2019, asupra acesteia lichidatorul judiciar trebuia să se pronunțe iar măsura astfel dispusă trebuia să fie cuprinsă în următorul raport de activitate, urmând ca aceeași creditoare, dacă era nemulțumită de măsura astfel dispusă, să promoveze contestație în acord cu prevederile art. 59 alin. (6) din Legea nr. 85/2014, ceea ce s-a și întâmplat în concret în prezenta cauză.

Sunt la fel de nefondate criticile apelantei referitoare la incidența în cauză a prevederilor art. 186 C. pr. civ. și la necesitatea ca A... să fi depus la dosar o cerere de repunere în termen.

Dispozițiile art. 186 C. pr. civ. reprezintă dreptul comun în ceea ce privește repunerea în termenul procesual, atunci când a intervenit decăderea ca urmare a neexercitării dreptului în termenul prevăzut de lege. Aceste prevederi legale, care impun existența și dovedirea unor motive temeinice ce au generat întârzierea, atribuie judecătorului sarcina de a aprecia și de a dispune, de la caz la caz, repunerea părții în termenul de efectuare a actului de procedură, după cum consideră că motivele invocate de parte sunt *temeinic justificate*.

În contrast, dispozițiile art. 42 alin. (3) teza a doua din Legea nr. 85/2014 cuprind norme derogatorii statuând că aceia dintre creditorii care nu au fostificați potrivit prevederilor art. 99 alin. (3) *sunt considerați de drept în termenul de depunere a cererilor de*

admitere a creanțelor, prin depunerea unei cereri de admitere la masa credală și vor prelua procedura în stadiul în care se afla în momentul înscrierii lor la masa credală.

Prin urmare, în ipoteza reglementată de art. 42 alin. (3) teza a doua a legii de insolvență, *repunerea în termen o dispune legea însuși*, singura condiție care trebuie a fi îndeplinită fiind lipsa notificării creditoarei în cauză cu respectarea rigorilor prevăzute de lege, judecătorul sindic fiind chemat să verifice doar această din urmă împrejurare (lipsa notificării) care, dacă se confirmă, judecătorul nu poate decât să constate repunerea de drept în termenul de depunere a declarației de creanță, fără a fi necesară o cerere de repunere în termen sau invocarea unor motive temeinice de către parte. Tocmai pentru că acești creditori sunt repuși în termen *ope legis*, nu este necesar ca verificarea lipsei notificării în acord cu exigențele legale să o facă obligatoriu judecătorul sindic. Nu există nici un impediment procedural sau de altă natură ca însuși administratorul/lichidatorul judiciar, constatând lipsa notificării creditorului, să procedeze de îndată la verificarea creanței și a dovezilor anexate, luând în considerare repunerea de drept în termen a respectivului creditor, prin efectul legii.

Nici critica conform căreia prima instanță ar fi dat mai mult decât s-a cerut nu poate fi primită, atâta vreme cât prima instanță nu a făcut decât să infirme soluția practicianului de insolvență, să constate că intimata-creditoare este repusă în termen prin efectul legii ca urmare a lipsei notificării ei cu privire la deschiderea procedurii și să trimită declarația de creanță spre verificare administratorului judiciar, în considerarea dispozițiilor art. 105 alin. (1) din Legea nr. 85/2014. Nu se poate reproșa primei instanțe că ar fi dat ceea ce nu s-a cerut – creditoarea a solicitat înscrierea în tabel a creanței – câtă vreme a dat mai puțin decât s-a cerut, respectiv, constatând că este de drept repusă în termenul de depunere a declarației, a trimis creanța spre a fi verificată sub aspectul existenței și întinderii sale, administratorului judiciar, pentru a beneficia de același regim juridic ca și celelalte creanțe declarate de ceilalți creditori în termenul inițial stabilit.

Nu se poate reține nici argumentul privind tardivitatea formulării contestației în contextul în care, așa cum a subliniat și prima instanță, termenul de 7 zile pentru contestarea măsurii curge de la data publicării raportului în BPI, conform art. 59 alin. (6) din Legea nr. 85/2014, iar declararea anticipată a unei căi de atac nu antrenează tardivitatea acesteia, așa cum promovarea unui apel sau recurs împotriva unei hotărâri judecătorești care nu a fost încă redactată și comunicată părții, se consideră a fi făcută în termen, chiar dacă potrivit legii termenul ar fi început să curgă abia de la comunicarea hotărârii. Din această perspectivă, exemplele de practică judiciară invocate în susținerea acestui motiv de către apelantă, nu sunt edificatoare în contextul în care nu rezultă nici că respectivele sentințe au rămas definitive și nici că ele corespund unei jurisprudențe unitare și constante la nivel local sau național.

Având în vedere aceste considerente de fapt și de drept, Curtea a făcut aplicarea art. 480 alin. (1) C. pr. civ. și a respins ca nefondat apelul declarat în cauză.

§. Drept procesual civil

11. Cheltuieli de judecată din faza de apel. Suportare

- Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, rep.: art. 451 – 453

Partea care pierde procesul trebuie, la cererea părții triumfătoare, să fie obligată să plătească cheltuielile de judecată suportate de cealaltă parte, la baza unei asemenea obligații stând culpa procesuală a celui care a pierdut litigiul, iar poziția juridică de parte câștigătoare este determinată de raportul dintre conținutul obiectului acțiunii și rezultatul obținut prin hotărârea de soluționare a litigiului.

Dimensionarea cheltuielilor de judecată în funcție de pretențiile admise se realizează, de regulă, în privința taxei judiciare de timbru, întrucât chiar dacă plătită la valoarea pretențiilor formulate inițial, aceasta este suportată de partea adversă numai în limitele în care a căzut în pretenții. În privința onorariului de avocat, în schimb, admiterea în parte a pretențiilor nu are drept consecință obligatorie reducerea lui, deoarece în afara valorii obiectului pricinii instanța apreciază și în funcție de prestația/munca îndeplinită de avocat.

**(Secția a II-a civilă, Decizia civilă nr. 163/R din 16 iunie 2020,
rezumată de judecător dr. Csaba Bela Nasz)**

Prin sentința civilă nr. 3615/27.03.2019 pronunțată în dosarul nr. [...] /325/2018 Judecătoria Timișoara a respins excepția lipsei calității procesuale active a reclamantei Societatea A... S.R.L. Dumbrăvița și a admis în parte acțiunea introdusă de aceasta împotriva pârâtei Societatea B... S.A. București și a intervenientului forțat C..., obligând pârâta la plata sumei de 1.129,35 lei reprezentând diferență despăgubire, la care se adaugă penalități de întârziere în cuantum de 0,2% pe zi de întârziere, calculate de la data de 09.10.2018 și până la data plății efective a debitului principal, pârâta fiind obligată, totodată, să plătească cheltuieli de judecată în cuantum de 1.294,50 lei reprezentând taxa judiciară de timbru și onorariul de avocat.

Apelul declarat de pârâta Societatea B... S.A. București a fost admis de Tribunalul Timiș, prin decizia civilă nr. 722/18.09.2019 dispunându-se schimbarea în parte hotărârii atacate, în sensul obligării societății pârâte la plata de penalități de 0,2% pe zi de întârziere, aferente sumei de 1.129,35 lei, doar începând cu a 11-a zi de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești. Instanța de apel a dispus și obligarea intimetei reclamante la plata sumei de 42,03 lei cu titlu de cheltuieli de judecată reprezentând taxă de timbru în apel.

Prin decizia civilă nr. 1404/16.12.2019 pronunțată în dosarul nr. [...] /325/2018 Tribunalul Timiș a respins cererea formulată de reclamanta Societatea A... S.R.L. Dumbrăvița având ca obiect completarea dispozitivului deciziei civile nr. 722/18.09.2019.

Împotriva acestei din urmă decizii civile a declarat recurs reclamanta Societatea A... S.R.L. Dumbrăvița, solicitând casarea hotărârii atacate, iar în rejudecare, admiterea cererii de completare a dispozitivului deciziei civile nr. 722/18.09.2019, în sensul acordării onorariului de avocat din faza de apel.

Prin decizia civilă nr. 163/R din 16 iunie 2020 Curtea de Apel Timișoara a admis recursul reclamantei, dispunând casarea în tot a deciziei civile nr. 1404/16.12.2019 a Tribunalului Timiș, iar în rejudecare, a admis cererea de completare a dispozitivului deciziei civile nr. 722/18.09.2019, în sensul că a obligat pârâta la plata către reclamantă a cheltuielilor de judecată din apel, în cuantum de 1.190 lei.

În considerente, Curtea a arătat că în cauză nu operează sancțiunea nulității recursului pentru că din lecturarea cererii de recurs se poate constata cu ușurință că societatea reclamantă se prevalează de motivul de nelegalitate prevăzut de pct. 5 al art. 488 din Codul de procedură civilă – când, prin hotărârea dată, instanța a încălcat regulile de procedură a căror nerespectare atrage sancțiunea nulității –, criticile sale încadrându-se în acest temei de casare, fiind indicate în concreto normele de drept procesual referitor la care partea consideră a existat o încălcare din partea instanței de apel, cu consecința nulității, prin raportare la dispozițiile alin. (1) al art. 175 din cod (potrivit cărora actul de procedură este lovit de nulitate dacă prin nerespectarea cerinței legale s-a adus părții o vătămare care nu poate fi înlăturată decât prin desființarea acestuia), și anume dispozițiile procesuale care reglementează acordarea cheltuielilor de judecată (art. 451 și urm. Cod procedură civilă).

În ceea ce privește fondul cauzei, s-a reținut că sunt neîntemeiate apărările intimatului potrivit cărora cererea de acordare a cheltuielilor de judecată din apel nu poate fi analizată în condițiile în care intimata, pe de o parte, nu a formulat apel incident, iar pe de altă parte, a solicitat tribunalului acordarea lor doar prin intermediul concluziilor scrise, deși ar fi trebuit să le solicite în termenul pentru depunerea întâmpinării la apelul principal, sub sancțiunea decăderii, conform art. 474 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Astfel, Curtea a relevat faptul că, potrivit art. 472 din cod, intimatul este în drept, după împlinirea termenului de apel, să formuleze apel în scris, în cadrul procesului în care se judecă apelul făcut de partea potrivnică, printr-o cerere proprie care să tindă la schimbarea hotărârii primei instanțe. Dacă acesta este apelul incident, reglementat de noul Cod de procedură civilă, apelul principal este cel prevăzut de art. 470, prin care partea tinde în mod direct și autonom de alte cereri ale altor părți, fie la schimbarea hotărârii primei instanțe, fie la anularea sa, fie la schimbarea doar a considerentelor hotărârii primei instanțe.

Intimatul din faza apelului nu este obligat să formuleze apel incident sub sancțiunea pierderii dreptului de a-și recupera, în caz de izbândă, cheltuielile avansate pentru purtarea procesului în a doua sa etapă a fazei judecătorești (cognitio), respectiv în faza de apel, cum greșit susține pârâta intimată, pentru că nicio normă legală nu impune o asemenea condiție, astfel că nici decăderea, ca sancțiune ce constă în stingerea dreptului subiectiv civil pentru neexercitarea acestuia în cadrul termenului peremptoriu, indiferent dacă inacțiunea este sau nu imputabilă titularului dreptului, nu poate fi aplicată, art. 2545 din Codul civil statuând că prin lege sau prin voința părților se pot stabili termene de decădere pentru exercitarea unui drept sau săvârșirea unor acte unilaterale, neexercitarea dreptului subiectiv înăuntrul termenului stabilit atrăgând pierderea lui, iar în cazul actelor unilaterale, împiedicarea, în condițiile legii, a săvârșirii lor. Din contră, alin. (1) al art. 472 din Codul de procedură civilă prevede posibilitatea ca intimatul să formuleze, după împlinirea termenului de apel, o cerere proprie de apel în scris, în cadrul procesului în care se judecă apelul făcut de partea potrivnică, prin care să tindă la schimbarea hotărârii primei instanțe, fără ca să limiteze dreptul intimatului, care nu

găsește necesar să declare un apel incident, de a-și recupera cheltuielile de judecată suportate cu ocazia judecării apelului principal, asemenea solicitare putând fi formulată oricând, până la închiderea dezbaterilor, deci, inclusiv cu ocazia dezbaterii apelului principal.

Pe de altă parte, apărările pârâtei intimatate nu sunt susținute de actele și lucrările dosarului de apel. Astfel, cererea de acordare a cheltuielilor de judecată a fost formulată de către societatea reclamantă în fața tribunalului pentru prima dată prin intermediul înscrisului intitulat „concluzii scrise”, depus la dosar în data de 17.07.2019, în condițiile în care apelul societății de asigurare a primit primul termen la data de 18.09.2019, termen la care s-a și dezbătut fondul cauzei, iar reprezentantul reclamantei intimatate a fost prezent și, cu ocazia cuvântului asupra apelului, a solicitat și acordarea cheltuielilor de judecată reprezentând onorariul de avocat din faza de apel, nepunându-se, prin urmare, problema aplicării sancțiunii decăderii.

De asemenea, Curtea a constatat că procedura reglementată de dispozițiile art. 444 din Codul de procedură civilă, care vizează completarea hotărârii, este admisibilă în condițiile în care instanța de apel, admitând apelul declarat de pârâtă prin decizia civilă nr. 722/18.09.2019, a dispus schimbarea în parte hotărârii atacate, în sensul obligării pârâtei Societatea B... S.A. București la plata de penalități de 0,2% pe zi de întârziere, aferente sumei de 1.129,35 lei, doar începând cu a 11-a zi de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, obligând, totodată, intimata reclamantă la plata sumei de 42,03 lei cu titlu de cheltuieli de judecată reprezentând taxă de timbru în apel, fără să se pronunțe în vreun fel cu privire la cererea de acordare a propriilor cheltuieli de judecată formulată de partea intimată din apel. Prin urmare, este îndeplinită condiția legală - prin hotărârea dată instanța a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere principal sau accesoriu ori asupra unei cereri conexe sau incidentale.

Nu în ultimul rând, Curtea a mai constatat că Tribunalul Timiș a respins în mod nelegal cererea reclamantei Societatea A... S.R.L. Dumbrăvița, considerând greșit că, de vreme ce apelul pârâtei a fost admis, reclamantei intimatate nu i se pot acorda cheltuieli de judecată în faza de apel întrucât aceste cheltuieli se acordă pe stadii procesuale, la finalizarea fiecăruia dintre acestea, apelanta fiind cea care a câștigat în această etapă procesul.

Aceasta, întrucât instanța de apel nu a observat că art. 453 din același cod statuează că partea care pierde procesul va fi obligată, la cererea părții care a câștigat, să îi plătească acesteia cheltuieli de judecată, iar când cererea a fost admisă numai în parte, judecătorii vor stabili măsura în care fiecare dintre părți poate fi obligată la plata cheltuielilor de judecată, dacă este cazul putând dispune compensarea acestor cheltuieli.

Or, deși apelul societății de asigurare a fost admis de tribunal, iar sentința primei instanțe a fost schimbată în parte, în realitate, ceea ce instanța de apel a schimbat a reprezentat doar momentul de la care urmează să se calculeze penalitățile de 0,2% datorate, în caz de întârziere la plată, în sensul că ele urmează a fi calculate doar din a 11-a zi de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, iar nu din data de 09.10.2018, cum judecătorii apreciau.

Așadar, ponderea, măsura în care soluția, favorabilă din primă instanță reclamantei, a fost schimbată, urmare admiterii apelului formulat de pârâtă, este una nesemnificativă, sub aspect pecuniar, fiind întemeiate criticile recurenteii potrivit cărora cuantumul penalităților de

întârziere, reprezentând un procent infim din cuantumul total al pretențiilor admise, în situația admiterii apelului pârâtei, strict și doar în ceea ce privește momentul de la care se dispune plata acestor penalități, se poate considera că, de fapt, acțiunea reclamantei a fost admisă în ceea ce privește toate capetele de cerere, iar în ceea ce privește cuantumul pretențiilor admise, în proporție covârșitoare (cca. 90%).

Aplicând regula statornicită în art. 453 din Codul de procedură civilă, partea care a pierdut procesul este, în fapt, partea obligată la plata despăgubirilor solicitate pe cale judiciară, iar această parte este societatea pârâtă, chiar dacă apelul său a fost admis, sub aspect deja arătat. În alte cuvinte, partea care pierde procesul trebuie, la cererea părții triumfătoare, să fie obligată să plătească cheltuielile de judecată suportate de cealaltă parte, la baza unei asemenea obligații stând culpa procesuală a celui care a pierdut litigiul, iar poziția juridică de parte câștigătoare este determinată de raportul dintre conținutul obiectului acțiunii și rezultatul obținut prin hotărârea de soluționare a litigiului.

În consecință, tribunalul, ca instanță de apel, ar fi trebuit să îi acorde, independent de obligarea intimatului din apel la plata cheltuielilor de judecată avansate de apelantă, constând în taxa judiciară corespunzător pretențiilor primite, urmare admiterii căii ordinare de atac, și societății reclamante cheltuielile de judecată reprezentând onorariul de avocat, potrivit documentelor justificative prezentate de parte, pentru că, în ansamblu, față de emolumentul procesului, ea este partea care a câștigat litigiul. Aceasta, și în considerarea faptului că dimensionarea cheltuielilor de judecată în funcție de pretențiile admise se realizează, de regulă, în privința taxei judiciare de timbru, întrucât chiar dacă plătită la valoarea pretențiilor formulate inițial, aceasta este suportată de partea adversă numai în limitele în care a căzut în pretenții. În privința onorariului de avocat, în schimb, admiterea în parte a pretențiilor nu are drept consecință obligatorie reducerea lui, deoarece în afara valorii obiectului pricinii instanța apreciază și în funcție de prestația/munca îndeplinită de avocat.

12. Litigiu în materia asigurărilor început după data de 20 decembrie 2018. Inadmisibilitatea recursului declarat împotriva deciziei pronunțată în apel

- Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă: art. 24, art. 483 alin. (2)
- Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative: art. I pct. 49

Conform art. 483 alin. (2) C. pr. civ., așa cum au fost modificate prin art. I pct.49 din Legea nr. 310/2018, „nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate (...) în materia asigurărilor”. Modificările legislative sus-menționate au intrat în vigoare la trei zile după publicarea Legii nr. 310/2018 în Monitorul Oficial nr. 1074/18 decembrie 2018, fiind pe deplin aplicabile tuturor litigiilor începute după intrarea lor în vigoare, în acord cu principiul aplicării în timp a normei de procedură, consacrat de art. 24 C. pr. civ. conform căruia „dispozițiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acesteia în vigoare”.

Prin urmare, pentru toate procesele începute după data de 20 decembrie 2018, născute în materia asigurărilor, chiar dacă obiectul litigiului este limitat doar la obligarea pârâtei la plata unor penalități de întârziere în executarea obligației decurgând din contractul de asigurare, hotărârea primei instanțe este supusă numai apelului, iar recursul este inadmisibil, fiind în mod expres exclus de legiuitor de la exercitare.

**(Secția a II-a civilă, Decizia civilă nr. 206/R din 30 iunie 2020,
rezumată de Judecător dr. Ștefan Ioan Lucaciuc)**

Prin sentința civilă nr. 9665 din data de 30.07.2019, Judecătoria Timișoara a admis acțiunea formulată de reclamanta A... S.R.L., împotriva paratei Societate de Asigurări B... S.A., prin Sucursala Hunedoara și a intervenientei forțate C..., a obligat parata la plata către reclamantă a sumei de 2.204,24 lei reprezentând penalități de 0,2% pe zi de întârziere și la plata sumei de 873,30 lei cheltuieli de judecată.

Împotriva sentinței de mai sus a declarat apel la data de 14.08.2019, pârâta SC Societate de Asigurări B... SA, înregistrat pe rolul instanței la data de 13.09.2019, sub același număr unic de dosar, solicitând admiterea apelului, modificarea sentinței instanței de fond în sensul respingerii cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

Prin decizia civilă nr. 1269/27.11.2019, pronunțată în dosarul nr. [...] /325/2019, Tribunalul Timiș a respins ca neîntemeiat apelul formulat de apelanta-pârâtă Societate de Asigurări B... S.A. prin Societate de Asigurări - Sucursala Hunedoara, în contradictoriu cu intimata-reclamantă A... S.R.L. și intimata-intervenientă forțat C... împotriva sentinței civile nr. 9665/30.07.2019 pronunțate de Judecătoria Timișoara în dosarul nr. [...] /325/2019 și a luat act că intimata-reclamantă și-a rezervat dreptul de a solicita cheltuieli de judecată pe cale separată.

Împotriva deciziei pronunțată în apel, a formulat recurs pârâta Societate de Asigurări A... S.A., solicitând casarea acesteia în parte și modificarea datei de la care curg penalitățile stabilite de instanța de fond.

Prin întâmpinarea formulată, reclamanta intimată SC A... SRL a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei atacate, cu obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată reprezentat de onorariul avocațial.

La primul termen de judecată, Curtea de Apel a invocat din oficiu excepția inadmisibilității căii extraordinare de atac a recursului în raport de prevederile art. 483 alin. (2) C. pr. civ., așa cum au fost modificate prin Legea nr. 310/2018.

Conform acestor dispoziții legale, „nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate (...) în materia asigurărilor”. Modificările legislative sus-menționate au intrat în vigoare la trei după publicarea Legii nr. 310/2018 în Monitorul Oficial nr. 1074/18 decembrie 2018, fiind pe deplin aplicabile tuturor litigiilor începute după intrarea lor în vigoare, în acord cu principiul aplicării în timp a normei de procedură, consacrat de art. 24 C. pr. civ. conform căruia „dispozițiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acesteia în vigoare”.

Așa cum rezultă din actele de procedură aferente judecării în primă instanță, prezentul proces a fost început la data de 2 mai 2019, data depunerii cererii de chemare în judecată și

reprezintă un *litigiu născut în materia asigurărilor*, în considerarea unui contract de asigurare valabil încheiat și a producerii riscului asigurat, chiar dacă obiectul contract al litigiului este limitat doar la obligarea pârâtei la plata unor penalități de întârziere în executarea obligației.

În acest context, rezultă că hotărârea pronunțată în apel de către Tribunalul Timiș este definitivă întrucât prevederile art. 483 alin. (2) C. pr. civ. înlătură expres posibilitatea atacării cu recurs a hotărârilor pronunțate în litigii din materia asigurărilor. Calea de atac astfel declarată, câtă vreme este exclusă în mod expres de către legiuitor, este inadmisibilă urmând a fi respinsă ca atare de către instanță, pârâta neavând deschisă calea procesuală a recursului pe care a înțeles să o folosească.

Având în vedere aceste considerente de fapt și de drept, Curtea a făcut aplicarea art. 496 alin. (1) C. pr. civ. și a respins ca inadmisibil recursul declarat de pârâtă.

13. Proces civil internațional. Competența internațională a instanțelor române. Clauză atributivă de competență. Condiții

- Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, rep.: art. 1066, art. 1067 și art. 1081

- Regulamentul (CE) nr. 593/2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I): art. 3

Părțile pot conveni valabil ca, în materii care au ca obiect drepturi de care pot dispune, instanțele române să fie singurele competente. Prin convenție sau printr-o clauză inserată în contractul încheiat de părți, cauza este dedusă judecătii jurisdicției dintr-un alt stat decât jurisdicția normal competentă, această convenție a părților fiind supusă condițiilor de fond și de formă ale contractelor, în general, particularitățile fiind generate de obiectul convenției - reglarea diferendelor internaționale.

(Secția a II-a civilă, Decizia civilă nr. 138/R din 2 iunie 2020, rezumată de Judecător dr. Csaba Bela Nasz)

Prin sentința civilă nr. 898/PI/11.10.2019 pronunțată în dosarul nr. [...] /30/2019 Tribunalul Timiș a admis excepția necompetenței internaționale a instanțelor române, respingând cererea de chemare în judecată având ca obiect ordonanță de plată, formulată de creditoarea Societatea A... S.R.L. Chișoda, prin lichidator judiciar B... S.P.R.L., în contradictoriu cu debitoarea Societatea C... S.A. Luxembourg, ca inadmisibilă.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs creditoarea Societatea A... S.R.L. Chișoda, prin lichidator judiciar B... S.P.R.L., apreciind ca în cauză instanța competentă este Tribunalul Timiș.

Prin decizia civilă nr. 138/R din 2 iunie 2020 Curtea de Apel Timișoara a respins recursul declarat de creditoarea Societatea A... S.R.L. Chișoda, prin lichidator judiciar B... S.P.R.L., împotriva sentinței civile nr. 898/PI/11.10.2019 pronunțate de Tribunalul Timiș în

dosarul nr. [...] /30/2019, în contradictoriu cu debitoarea Societatea C... S.A. Luxembourg, având ca obiect ordonanță de plată.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de control judiciar a reținut că, în esență, recurența reproșează Tribunalului Timiș că în mod greșit a admis excepția necompetenței internaționale a instanțelor române deoarece în speță nu este incidentă ipoteza prevăzută de art. 1066 Cod de procedură civilă, cea a competenței exclusive a instanței străine, ci ipoteza de la art. 1081 din același cod, cea a competenței alternative, în baza căreia instanța română este competentă. Pe de altă parte, se susține că tribunalul ar fi ignorat și prevederile art. 1067 din cod, în condițiile în care părțile au convenit contractual asupra competenței instanțelor române, prin legea aplicabilă înțelegându-se și jurisdicția română, cu atât mai mult cu cât prin recunoașterea transmisă reclamantei în data de 17.12.2018 pârâta a invocat prevederile noului Cod civil, fiind evident că aceasta a înțeles să-și însușească competența instanței române, în conformitate cu contractul încheiat.

Curtea a constatat că în mod corect instanța de fond a reținut că cererea de chemare în judecată prin care creditoarea Societatea A... S.R.L. Chișoda, prin lichidator judiciar B... S.P.R.L., a solicitat Tribunalului Timiș emiterea unei ordonanțe de plată care să conțină somația de plată și termenul de plată, de către debitoarea Societatea C... S.A. Luxembourg a sumei de 300.000 euro, este inadmisibilă, nefiind de competența instanțelor române.

În conformitate cu prevederile art. 1066 din Codul de procedură civilă, sub rezerva situațiilor în care legea dispune altfel, instanțele române sunt competente dacă pârâtul are domiciliul, iar în lipsa domiciliului, reședința obișnuită, respectiv sediul principal, iar în lipsa sediului principal, un sediu secundar sau fondul de comerț pe teritoriul României la data introducerii cererii. Când există mai mulți pârâți, instanțele române sunt competente dacă unul dintre aceștia se află în situația prevăzută la alin. (1), în afară de cazul când cererea a fost făcută numai cu scopul de a-l sustrage pe un pârât de la jurisdicția domiciliului ori reședinței obișnuite sau, după caz, a sediului principal ori secundar situat în străinătate. Instanțele române sunt de asemenea competente pentru a judeca orice cerere privind activitatea la sediul secundar al unei persoane juridice neavând sediul principal în România, când acest sediu secundar este situat în România la data introducerii cererii.

Într-adevăr, art. 1067 din cod, reglementând prorogarea voluntară de competență în favoarea instanței române, în alin. (1) și (3) statuează următoarele: când, în materii având ca obiect drepturi de care ele dispun liber conform legii române, părțile au convenit valabil competența instanțelor române de a judeca litigiul actual sau eventuale privind asemenea drepturi, instanțele române sunt singurele competente, instanța română sesizată putând respinge cererea, când din ansamblul circumstanțelor rezultă că litigiul nu prezintă nicio legătură semnificativă cu România.

Nu în ultimul rând, prin art. 1081 legislatorul național a reglementat și competența preferențială a instanțelor române, la pct. 2 al alin. (1) regăsindu-se ipoteza în care locul unde a luat naștere sau trebuia executată, fie și numai în parte, o obligație contractuală se află în România.

Ca o primă constatare, Curtea a reținut faptul că în fața primei instanțe creditoarea nu s-a prevalat de dispozițiile art. 1081 alin. (1) pct. 2 din Codul de procedură civilă, această normă fiind invocată pentru prima dată în cererea de recurs.

În al doilea rând, trebuie precizat că nu este posibilă alegerea forului în materiile în care funcționează normele de competență exclusivă, motivat de faptul că acestea din urmă sunt reglementate prin norme imperative, de ordine publică. Competența internațională exclusivă are caracter absolut, astfel că părțile nu pot deroga prin acorduri de voință. Două texte de lege concretizează această idee: a) art. 1067 alin. (1) prevede că prorogarea convențională este admisibilă doar „în materii având ca obiect drepturi de care ele (părțile – sbl. ns.) dispun liber conform legii române”; și, b) art. 1080 potrivit căruia este inoperantă convenția de alegere a forului – cu privire la alt for decât instanța română – în situațiile care antrenează competența exclusivă a instanțelor române.

Sub genericul „convenție de prorogare de competență” se înscriu clauza de alegere a jurisdicției (sau clauza atributivă de competență, atunci când înțelegerea părților este inclusă într-un contract care are un alt obiect) și convenția propriu-zisă de alegere a jurisdicției, dacă acordul părților are ca obiect exclusiv desemnarea instanței competente în caz de litigiu. Părțile pot conveni valabil ca, în materii care au ca obiect drepturi de care pot dispune, instanțele române să fie singurele competente. Prin convenție sau printr-o clauză inserată în contractul încheiat de părți, cauza este dedusă judecării jurisdicției dintr-un alt stat decât jurisdicția normal competentă, această convenție a părților fiind supusă condițiilor de fond și de formă ale contractelor, în general, particularitățile fiind generate de obiectul convenției - reglarea diferendelor internaționale.

Contrar celor susținute de recurent, Curtea a constatat că în speță nu ne aflăm în prezența unei asemenea convenții de prorogare de competență, urmare inserării în contractul de finanțare nr. 1830/19.10.2007 a clauzei de la art. 8, care stipulează următoarele: „Prezentului contract îi sunt aplicabile dispozițiile legii române”. Aceasta, deoarece în opinia Curții pentru ca să fie incidentă dispoziția normativă cuprinsă în alin. (1) al art. 1067 din Codul de procedură civilă ar fi fost imperios necesar ca prin convenția lor părțile să fi stipulat în mod expres și fără echivoc în favoarea instanței române, iar nu să insereze în contract o clauză generală privitoare la dreptul național aplicabil acelui contract civil, respectiv dreptul român, pentru că numai în această ipoteză - în care prin clauza convenită părțile au stipulat în concret ca eventualele litigii născute din contractul lor să fie soluționate exclusiv de către instanțele române, deși, prin raportare la normele comunitare [Regulamentul (CE) NR. 44/2001 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială] era exclusă competența instanțelor române raportat la domiciliul/sediul pârâtului - clauza menționată poate avea valoarea unei alegeri valide de competență, ceea ce nu este cazul în speță. De altfel, clauza de la art. 8 din contract nu este decât concretizarea libertății de alegere consacrată de art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 593/2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I), în conformitate cu care contractul este guvernat de legea aleasă de către părți, prin alegerea lor părțile putând desemna legea aplicabilă întregului contract sau numai unei părți din acesta; părțile pot conveni, în orice moment, să supună contractul altei legi decât cea care îl guverna anterior, fie în baza unei alegeri anterioare în temeiul prezentului articol, fie în temeiul altor dispoziții ale prezentului regulament, orice modificare efectuată de către părți cu privire la legea aplicabilă, care intervine ulterior încheierii contractului, neputând aduce atingere validității formei contractului în sensul articolului 11 și neafectând în mod negativ drepturile terților.

Pe de altă parte, Curtea a reținut că nici invocarea art. 1081 alin. (1) pct. 2 din Codul de procedură civilă nu poate determina o altă concluzie, în condițiile în care suntem în prezența unui contract de împrumut, în temeiul căruia creditoarea apelantă solicită instanței obligarea debitoarei la restituirea sumei împrumutate. Fiind vorba de un contract unilateral, încheiat sub imperiul vechiului Cod civil, acestuia i se aplică dispozițiile art. 1104 din cod, potrivit stipulației părților inserate în art. 8 din contractul de finanțare, la care s-a făcut deja referire, normă care statuează că plata trebuie a se face în locul arătat în convenție, iar dacă locul nu este arătat, plata, în privința lucrurilor certe și determinate, se va face în locul în care se găsea obiectul obligației în timpul contractării, în orice alt caz plata urmând a se face la domiciliul debitorului.

Întrucât doar noul Cod civil a schimbat această regulă - a cherabilității plății -, independent de faptul că debitorul a obținut de la creditor suma de 300.000 euro prin intermediul unui transfer bancar swift, din contul deschis la banca D... S.A. - Filiala Timișoara, fiind mai apoi creditat contul debitorului deschis la banca E... Luxembourg, este în afară de orice dubiu că restituirea împrumutului, în lipsa unei stipulații exprese a părților, urma să aibă loc la sediul debitorului, sediu care se află în străinătate, susținerile recurente privitoare la locul nașterii obligației, care ar fi România, neputând fi primite câtă vreme din convenția părților nu reiese o asemenea împrejurare, textul art. 1494 din noul Cod civil nefiind incident în speță, așa cum s-a arătat deja, independent de împrejurarea că prin răspunsul din data de 17.12.2018 debitoarea intimată face referire și la prevederile noului Cod civil.

14. Rămânerea cauzei în nelucrare. Condiții pentru a opera perimarea cererii

- Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă: art. 416

Fiind o sancțiune procesuală care tinde să lipsească de efecte actul de sesizare al instanței, datorită conduitei procesuale neglijente și lipsită de stăruință a părții care a investit instanța, perimarea poate interveni de drept numai în ipoteza în care partea se află într-o incontestabilă culpă procesuală, manifestată printr-o pasivitate neîndoielnică și nescuzabilă.

Nu se poate concluziona că judecata apelului a rămas în nelucrare din motive imputabile apelantului, atâta vreme cât acesta nu se putea aștepta în mod rezonabil ca, în urma unei cereri de amânare motivată pe imposibilitatea de prezentare pentru caz de boală, instanța să suspende judecata pentru lipsa nejustificată a părților la termen, fără a comunica ulterior încheierea părților pentru a le încunoștința despre măsura luată. Chiar dacă necomunicarea încheierii de suspendare nu reprezintă în sine o cauză care să genereze neînceperea curgerii termenului de perimare, această neglijență a instanței, coroborată cu faptul că suspendarea s-a dispus deși partea a dovedit că insistă în judecarea cererii sale, conduc la concluzia că rămânerea în nelucrare a dosarului nu poate fi imputată exclusiv părții apelante, pentru a fi sancționată cu perimarea cererii sale.

În absența stabilirii în mod neechivoc și incontestabil a unei culpe exclusive a părții, în ceea ce a reprezentat „rămânerea în nelucrare” a dosarului, mai ales a unei părți lipsită de asistență calificată din punct de vedere juridic, nu se poate conchide asupra întrunirii cumulative a cerințelor prevăzute de lege pentru intervenirea de drept a sancțiunii perimării.

**(Secția a II-a civilă, Decizia civilă nr. 166/R din 16 iunie 2020,
rezumată de Judecător dr. Ștefan Ioan Lucaciuc)**

Prin Sentința civilă nr.7490/20.05.2015 pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr. [...] /325/2014, a fost admisă excepția tardivității contestației la executare și a fost respinsă contestația la executare formulată de contestatorii A... și B..., în contradictoriu cu intimații Banca C... S.A. și Biroul Executorului Judecătoresc D... Totodată, s-a constatat lipsa capacității procesuale de folosință a contestatorului E... S.R.L. și a fost anulată contestația la executare formulată de acesta.

Cât privește cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 120 din O.U.G. nr. 99/2006, aceasta a fost respinsă ca inadmisibilă.

Împotriva sentinței mai sus menționate a declarat apel, la data de 22.06.2015, apelantul A..., care a solicitat schimbarea sentinței nr. 7490/20.05.2015 a Judecătoriei Timișoara și, pe cale de consecință, admiterea contestației la executare astfel cum a fost precizată.

Prin decizia civilă nr. 1342/A/04.12.2019, Tribunalul Timiș a constatat stins prin perimare apelul formulat împotriva sentinței nr. 7490/20.05.2015 a Judecătoriei Timișoara de către apelantul A..., în contradictoriu cu intimații C... S.A., și Biroul Executorului Judecătoresc D...

Împotriva acestei decizii a declarat recurs reclamantul A..., solicitând casarea deciziei atacate și în consecință trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivare apelului a susținut că la data de 18.11.2015, având termen în dosarul nr. [...] /325/2014, în calitate de reclamant, a depus o cerere de amânare a cauzei și de acordare a unui nou termen de judecată, întrucât starea de sănătate nu-i permitea să fie prezent, însoțită de înscrisuri doveditoare. Astfel, fără a se ține cont de cererea sa, instanța a suspendat cauza, dar nici până în prezent încheierea de suspendare nu i-a fost comunicată, fiind în imposibilitate de a continua judecarea cauzei, așteptând acordarea unui nou termen de judecată astfel cum solicitase prin cererea depusă.

Susține că, potrivit dispozițiilor art. 411 alin. (1) C. pr. civ., suspendarea judecării procesului se face prin încheiere, care poate fi atacată cu recurs, în mod separat, la instanța ierarhic superioară, iar potrivit art. 427 alin. (1) C. pr. civ., hotărârile judecătorești se comunică din oficiu, chiar dacă sunt definitive, de îndată ce au fost redactate și semnate, nefiind necesară stăruința părții interesate în întocmirea actului de procedură iar calea de atac se îndreaptă împotriva dispozitivului hotărârii atacate.

Menționează că potrivit dispozițiilor art. 416 alin. (1) C. pr. civ. „orice cerere de chemare în judecată, contestație, apel, recurs, revizuire, se perimă de drept, dacă a rămas în nelucrare din vina părților timp de 6 luni”, învederând însă că prezenta cauză nu a rămas în nelucrarea din cauza părților, ci din vina instanței având în vedere că aceasta nu a comunicat

hotărârea de suspendare, astfel fiind privat de calea de atac a recursului împotriva încheierii de suspendare, întrucât aceasta nu i-a fost comunicată iar potrivit art. 184 C. pr. civ. termenele încep să curgă de la data comunicării actelor de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Mai arată că, având în vedere prevederile art. 316 alin. (3) C. pr. civ., „nu constituie cauze de perimare cazurile când actul de procedură trebuie efectuat din oficiu, precum și cele când ... partea este împiedicată de a stăruî în judecată din pricina unor împrejurări mai presus de voința sa”, recurentul a susținut că în prezenta cauză nu se poate reține că apelantul nu a stăruit în desfășurarea judecării atâta vreme cât a depus cerere prin care a solicitat un nou termen de judecată.

De asemenea, recurentul a susținut că instanța de apel a omis să facă aplicarea prevederilor art. 416 alin. (3) C. pr. civ. care stabilește situațiile în care partea nu se consideră în culpă și anume, când actul de procedură trebuie efectuat din oficiu.

Pe de altă parte, a învederat că a luat cunoștință de existența hotărârii de suspendare pronunțată în data de 09 octombrie 2019 abia în momentul în care i-a fost înmănată citația pentru perimarea apelului susținând că, în mod logic, perimarea a fost suspendată până la primul termen din data de 04 decembrie 2019 iar motivele pentru care dosarul a rămas în nelucrare nu îi sunt imputabile reclamantului, ci celor ce nu i-au comunicat hotărârea de suspendare. Astfel, în speța de față, recurentul a apreciat că necomunicarea hotărârii de suspendare a judecării, poate fi considerată o împrejurare mai presus de voința părții, respectiv un motiv temeinic justificat, conform art. 186 C. pr. civ., care să justifice repunerea în termenul de apel deoarece, prin necomunicarea de către instanță a hotărârii de suspendare a cauzei au fost încălcate drepturile constituționale prevăzute de Constituția României, respectiv art. 21 care consacră liberul acces la justiție, art. 24 care stabilește că dreptul la apărare este garantat precum și art. 31 conform căruia autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Concluzionând susține că se impune casarea deciziei recurate și trimiterea cauzei pentru continuarea judecării acestui apel, deoarece suspendarea judecării este singura măsură care conduce la soluția constatării perimării, iar în cauză, instanța a constatat perimat apelul declarat împotriva Sentinței nr. 7490/20.05.2015 deși nu-i era imputabil, fiind în imposibilitatea de a stăruî în judecată.

În drept cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 5 , pct. 6 și pct. 8 art. 184, art. 416 alin. (3), art. 418 alin. (1) și 3, art. 427 alin. (1) și art. 498 alin. (1) C. pr. civ.

Intimații nu au depus la dosarul cauzei întâmpinare.

Examinând decizia atacată din perspectiva criticilor formulate prin motivele de recurs și a motivului de recurs prevăzut de art. 488 pct. 5 incident în prezenta cauză, Curtea constată că recursul este fondat, soluția instanței de apel fiind consecința încălcării unor reguli de procedură a căror nerespectare atrage sancțiunea nulității.

Conform art. 416 alin. (1) C. pr. civ. „orice cerere de chemare în judecată, contestație, apel, recurs, revizuire și orice altă cerere de reformare sau de retractare se perimă de drept, chiar împotriva incapabililor, dacă a rămas în nelucrare *din motive imputabile părții*, timp de 6 luni”.

Fiind o sancțiune procesuală care tinde să lipsească de efecte actul de sesizare al instanței, datorită conduitei procesuale neglijente și lipsită de stăruință a părții care a investit instanța, ea poate interveni de drept numai în ipoteza în care partea se află într-o incontestabilă culpă procesuală, manifestată printr-o pasivitate neîndoielnică și nescuzabilă.

O asemenea împrejurare – o pasivitate neîndoielnică și nescuzabilă a părții, o lipsă de stăruință fundamentată pe neglijență și delăsare, care să fie considerate motive imputabile părții - nu poate fi identificată în speța de față.

Curtea observă că la termenul de judecată din 18 noiembrie 2015, la care instanța de apel a dispus suspendarea judecării fundamentată pe prezumția de lipsă de stăruință a părților în judecată ca urmare a absenței acestora nejustificate de la termenul de judecată acordat coroborată cu lipsa solicitării judecării în lipsă [art. 411 alin. (1) pct. 2 C. pr. civ.], apelantul a depus o cerere de amânare pentru imposibilitate de prezentare, datorată unei programări pentru RMN, însoțită de bilet de ieșire din spital din data de 9 noiembrie 2015, precum și certificat de concediu medical pe perioada 10-16 noiembrie 2015. Această împrejurare tinde a prezuma dorința sa de a se judeca după însănătoșire iar nu intenția sa de a abandona judecata cererii sale ori lipsa sa de stăruință în soluționarea apelului său.

În plus, Curtea observă că încheierea de suspendare a judecării nu a fost comunicată părților, deși conform art. 427 alin. (1) C. pr. civ., ce instituie o regulă de principiu aplicabilă oricărei hotărâri judecătorești, „hotărârea se va comunica din oficiu părților, în copie, chiar dacă este definitivă”, de îndată ce hotărârea a fost redactată și semnată în condițiile legii. Nu există o regulă derogatorie sau vreun principiu de drept procesual civil care să împiedice instanțele judecătorești să comunice încheierile de suspendare a judecării pronunțate în lipsa părților la termenul de judecată. Dimpotrivă, tocmai caracterul de surpriză pe care îl poate avea suspendarea judecării în absența părților de la proces, impune comunicarea încheierii pentru ca acestea să cunoască împrejurarea opririi temporare a procedurii de judecată și să poată formula cerere de redeschidere ori să conteste legalitatea măsurii dispusă de instanță prin promovarea unui recurs.

În raport de aceste împrejurări, Curtea apreciază că nu se poate concluziona că judecata apelului a rămas în nelucrare din motive imputabile apelantului, atâta vreme cât acesta nu se putea aștepta în mod rezonabil ca în urma unei cereri de amânare datorată imposibilității de prezentare pe caz de boală, instanța să suspende judecata pentru lipsa nejustificată a părților la termen, fără a comunica ulterior încheierea părților pentru a le încunoaștința despre măsura luată. Chiar dacă necomunicarea încheierii de suspendare nu reprezintă în sine o cauză care să genereze neînceperea curgerii termenului de primare, această neglijență a instanței, coroborată cu faptul că suspendarea s-a dispus deși partea a dovedit că insistă în judecarea cererii sale, solicitând doar un nou termen pentru a se putea prezenta și susține argumentele sale, conduc la concluzia că rămânerea în nelucrare a dosarului nu poate fi imputată exclusiv părții apelante, pentru a fi sancționată cu primarea cererii sale.

Altfel spus, în absența stabilirii în mod neechivoc și incontestabil a unei culpe exclusive a părții, în ceea ce a reprezentat „rămânerea în nelucrare” a dosarului, mai ales a unei părți lipsită de asistență calificată din punct de vedere juridic, nu se poate conchide asupra întrunirii cumulative a cerințelor prevăzute de lege pentru intervenirea de drept a

sanctiunii perimării, astfel că soluția instanței de apel reprezintă consecința unei greșite aplicări a regulii de procedură de la art. 416 alin. (1) C. pr. civ. aspect ce a fost de natură a cauza apelantului o vătămare constând în perimarea nelegală a cererii sale de apel, vătămare care nu poate fi înlăturată decât în condițiile art. 175 alin. (1) C. pr. civ., adică prin desființarea actului vătămător, respectiv a deciziei de constatare a perimării pronunțată de instanța de apel.

Având în vedere aceste considerente de fapt și de drept, Curtea a făcut aplicarea art. 498 C. pr. civ., a admis recursul declarat de reclamant, a casat în întregime decizia atacată și a trimis cauza aceleași instanțe – Tribunalul Timiș - spre continuarea judecării apelului.

SECȚIA LITIGII DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE

§. Dreptul muncii

15. Calculul drepturilor bănești acordate personalului detașat în temeiul art. 13 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 27/2006, constând în diurna de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, se face în raport de numărul de zile lucrătoare din fiecare lună în care personalul își desfășoară activitatea în cadrul instituției în care este detașat

- Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, rep.: art. 106, art. 160
- Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, rep.: art. 18

Indemnizația de detașare (sau diurna) reprezintă un drept material în legătură cu munca, stabilit în procente din indemnizația de încadrare brută lunară convenită magistratului și are rolul de indemnizație suplimentară convenită acestuia, ca urmare a faptului că își desfășoară activitatea profesională într-o altă localitate decât cea de domiciliu, ceea ce implică în mod evident un efort suplimentar, sub toate aspectele, din partea respectivului magistrat, fiind destinată să acopere cheltuielile de hrană, cheltuielile mărunte uzuale, precum și costul transportului în interiorul localității în care salariatul își desfășoară activitatea. Din perspectiva rolului pentru care a fost „concepută” diurna, astfel cum rezultă din cele ce preced, reprezentând contraprestația angajatorului pentru disconfortul creat salariatului prin extragerea acestuia din mediul familiar pentru o anumită durată de timp, prin schimbarea locului de muncă, indemnizația de detașare reprezintă un drept în legătură cu munca, care se calculează în raport de indemnizația de încadrare brută lunară a magistratului. În consecință, ceea ce interesează este timpul efectiv lucrat, cu respectarea dispozițiilor art. 106 alin. (2) din Codul muncii care dispun că drepturile salariale se acordă proporțional cu timpul efectiv lucrat, raportat la drepturile stabilite pentru programul normal de lucru. Or, indemnizația de detașare reprezintă o componentă a drepturilor salariale, astfel cum rezultă cu prisosință din art. 160 din Codul muncii, conform căruia salariul cuprinde salariul de bază, indemnizațiile, sporurile, precum și alte adaosuri.

**(Secția litigii de muncă și asigurări sociale, Decizia civilă nr. 210 din 05 iunie
2020, rezumată de judecător Camelia Lucaciuc)**

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Caraș-Severin, la data de 18.03.2019, reclamanta Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale (A.N.R.S.P.S.) a solicitat obligarea intimății A... la plata sumei de 32.734 lei, reprezentând diurnă încasată necuvenit, actualizarea acestei sume cu rata inflației la data plății efective, precum și la plata cheltuielilor de judecată.

Prin sentința civilă nr. 1810/10.12.2019 pronunțată în dosarul nr. [...] /115/2019**, Tribunalul Caraș-Severin a respins excepția prescripției parțiale a dreptului la acțiune în sens material invocată de către intimată prin întâmpinare; a admis acțiunea civilă formulată de către reclamanta Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale (A.N.R.S.P.S.), în contradictoriu cu intimata A... și în consecință: a obligat intimata la restituirea către reclamantă a sumei de 32.734 lei, reprezentând contravaloare diurnă încasată necuvenit în perioada 07.12.2015 - 19.05.2017, sumă ce va fi actualizată cu rata inflației la data plății.

Față de dispozițiile art. 248 C.pr.civ., instanța s-a pronunțat mai întâi asupra excepției prescripției dreptului la acțiune în sens material, invocată de către intimată prin întâmpinare, excepție ce a fost respinsă. Instanța a reținut că reclamanta a cunoscut despre producerea pagubei la data de 25.09.2018, dată la care Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de Resurse Umane și Documentare, a transmis nota nr. 10738/25.09.2018, din conținutul căreia a rezultat că „drepturile bănești aferente diurnei nu se acordă pe zile calendaristice, inclusiv zilele de repaus săptămânal”. De asemenea, s-a constatat că ultima plată s-a efectuat către intimată în perioada 30 - 31.10.2018, așa cum rezultă din ordinele de plată nr. 2571/30.10.2018, nr. 2572/30.10.2018 și nr. 2570/31.10.2018, astfel că în raport de data depunerii acțiunii, respectiv 18.03.2019, s-a reținut că termenul de 3 ani de prescripție nu este împlinit.

Pe fondul cauzei instanța a reținut că intimata A... are calitatea de procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul [...], iar prin Hotărârea C.S.M. – Secția pentru procurori nr. [...] /2014, a fost detașată în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe o perioadă de trei ani, începând cu data de 19.05.2014. În baza Ordinului M.A.I. nr. II/4298/07.02.2015, intimata a fost eliberată din funcția de director general adjunct al Direcției Generale pentru Îndrumarea și Controlul Instituției Prefectului, iar prin Ordinul nr. 375/07.12.2015 a fost numită în funcția publică de execuție temporar vacantă de consilier juridic clasa I gradul profesional principal la Biroul Juridic. Ulterior, prin Ordinul nr. 23/16.01.2017, intimata a fost numită în funcția publică de execuție temporar vacantă de consilier juridic clasa I.

Prin acțiunea civilă, reclamanta Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale (A.N.R.S.P.S.) a solicitat obligarea intimății la plata sumei de 32.734 lei, reprezentând diurnă încasată necuvenit și actualizarea acestei sume cu rata inflației la data plății efective, acțiunea fiind admisă de către prima instanță pentru cele ce succed.

În conformitate cu dispozițiilor art. 46 alin. (4) din Codul muncii, instanța a reținut că pe durata detașării salariatul primește o indemnizație al cărei rol, asemenea indemnizației de

delegare, este de a compensa cheltuielile suplimentare de hrană și întreținere. Diurna și decontarea cheltuielilor de cazare și transport pe perioada detașării se stabilesc diferit, în funcție de natura angajatorului. Diurna este definită ca indemnizație plătită unui angajat detașat în altă localitate, în interes de serviciu, pentru acoperirea cheltuielilor suplimentare de întreținere și se acordă pentru zilele efectiv lucrate, iar în conformitate cu dispozițiile art. 119 din Codul muncii, angajatorul are obligația de a ține evidența timpului de muncă al salariaților.

Din cuprinsul înscrisului intitulat Notă – Raport nr. 16521 din 06.12.2018, emis de către Direcția financiar contabilă din cadrul instituției intimate, instanța a reținut că reclamanta a încasat cu titlul de diurnă pentru perioada 07.12.2015 – 19.05.2017 suma de 115645 lei, iar diurna pentru zilele de prezență la programul de lucru în aceeași perioadă, trebuia să fie în quantum de numai 82.911 lei și având în vedere acest înscris, instanța a respins susținerea intimatei în sensul că suma încasată cu titlul de diurnă a fost mult mai mică decât cea menționată prin cererea introductivă.

Întrucât pentru perioada 07.12.2015 – 19.05.2017, intimatei i-a fost achitată în plus cu titlu de diurnă suma de 32.734 lei, ce nu i se cuvenea, neexistând o justă cauză, potrivit dispozițiilor art. 256 alin. (1) din Codul muncii, instanța a obligat intimata la plata sumei de 32.734 lei, sumă acordată de instituția reclamantă și dovedită cu înscrisurile emise de către contabilitatea proprie și necontestate de către intimată.

Față de petitul privind actualizarea sumelor cu indicele de inflație, instanța a apreciat că este întemeiat, având în vedere dispozițiile art. 1531 alin. (1) din Codul civil, respectiv dreptul creditorului la repararea integrală a prejudiciului pe care l-a suferit ca urmare a neexecutării obligației de restituire a sumelor încasate necuvenit de către intimată cu titlu de diurnă, motiv pentru care a admis și acest petit.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel pârâta A..., la data de 19.12.2019, învederând că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1341 C.civ. Reclamanta a admis că a aplicat o normă legală în vigoare, respectiv art. 13 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 27/2006 care prevede că „procurorii... beneficiază, pe toată durata detașării de ... diurnă în quantum de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară...”. În urma aplicării dispozițiilor legale în vigoare, plata diurnei s-a realizat pentru perioada 07.12.2015-19.05.2017 pe zile calendaristice. Conform legii, plata datorată este aferentă întregii durate a detașării, fără ca legiuitorul să facă distincție între zile lucrătoare sau nelucrătoare așa cum se prevede și în cazul altor legislații care privesc alte categorii de lucrători.

Pârâta a învederat că apărarea reclamantei citează concluziile unei note de îndrumare, nr.10738/2018, aparținând Secției de Resurse Umane și Documentare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, notă care reprezintă opinia unor procurori care își desfășoară activitatea la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, neavând în mod vădit calitate de lege care să aibă vreun efect contra sau în interpretarea unei legislații clare în domeniu; mai mult, această interpretare restrictivă și contra legii este ulterioară perioadei care face obiectul cauzei pendinte și așa cum nici măcar legea civilă nu retroactivează, nici măcar această notă cu caracter supralegal nu are forță retroactivă.

Pârâta a solicitat să se remarce că dispozițiile Codului muncii reținute de instanța de fond fac trimitere la norme speciale care se stabilesc diferit, în funcție de natura angajatorului,

iar dispozițiile speciale în domeniu, respectiv art. 13, alin. (1) lit. a) din O.U.G. nr. 27/2006 precizează expres că diurna se acordă pe toată perioada delegării/detașării, adică pe zile calendaristice, fără a fi relevante zilele de repaus săptămânal, în condițiile în care drepturile prevăzute de art. 13 alin. (1) din OUG nr. 27/2006 sunt cumulative, așa cum rezultă fără echivoc din textul legat.

Pârâta a arătat că în perioada 07.12.2015-19.05.2017 a fost detașată în cadrul instituției reclamante, a îndeplinit obligațiile de serviciu, astfel încât ANRSPS-MAI a avut datoria legală de a achita diurna conform dispozițiilor legale în vigoare.

Nu subzistă nici condiția ca plata să fi fost făcută din eroare, reclamanta-intimată achitând suma solicitată în deplină cunoștință de cauză și în aplicarea dispozițiilor legale în vigoare, revenind ulterior, în cursul anului 2018, la o interpretare limitativă, contrară și abuzivă care duce la îngrădirea drepturilor mele legale.

În concluzie, nu sunt îndeplinite condițiile restituirii plății nedatorate, reclamanta efectuând în fapt o plată pentru a stinge o datorie pe care o avea față de pârâtă.

În fapt, acțiunea este un litigiu de muncă, fiind o acțiune în răspundere patrimonială. Nici condițiile acestei răspunderi nu sunt îndeplinite, fiind îndrituită la plata diurnei așa cum a fost achitată de către angajator pentru considerente expuse anterior la pct. I lit. a).

În subsidiar, pârâta a înțeles să invoce excepția prescripției dreptului material la acțiune.

Reclamanta a acționat în calitate de asimilată angajatorului, restituirea sumelor achitate necuvenit pârâtei întemeindu-se pe instituția răspunderii materiale de dreptul muncii, fundamentată pe prevederile art. 256 alin. (1) din Codul muncii. Având în vedere raporturile stabilite între pârâtă și angajator, prevederile 268 alin. (1) lit. c) din Codul muncii stabilesc în termeni generici că termenul de prescripție în cazul răspunderii patrimoniale a salariaților față de angajator este de 3 ani de la data nașterii dreptului la acțiune, fără însă a face referire expresă la momentul nașterii acestui drept. Aceste dispoziții se completează cu cele conținute de art. 211 lit. c) din Legea nr. 62/2011 privind dialogul social, astfel că termenul de 3 ani pentru introducerea cererii de chemare în judecată se calculează de la data producerii pagubei - 07.12.2015. Data introducerea acțiunii de către reclamantă fiind 18.03.2019, la trei ani după împlinirea termenului de prescripție la data de 07.12.2018, astfel că pârâta a solicitat constatarea împlinirii acesteia și astfel respingerea acțiunii.

În drept, pârâta a invocat dispozițiile Codului de procedură civilă, Codul muncii, art. 12 și art. 13 alin. (1) lit. a) din OUG 27/2006 și art.211 din Legea nr. 62/2011.

Prin întâmpinare, reclamanta Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale (A.N.R.S.P.S.) a solicitat respingerea apelului ca nefondat și menținerea sentinței apelate ca fiind legală și temeinică.

În motivare a arătat că din Nota-Raport nr. 16521/06.12.2018 aprobată de ordonatorul de credite, respectiv președintele A.N.R.S.P.S., rezultă că paguba a fost constatată la data de 04.12.2018, acțiunea a fost depusă la data de 18.03.2019, prin urmare înlăuntrul termenului general de prescripție.

Pe fondul cauzei, reclamanta a învederat că în perioada detașată apelantei i s-a achitat indemnizația brută lunară, precum și diurna de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, calculată la numărul de zile calendaristice din fiecare lună în care și-a desfășurat activitatea în

cadrul instituției, în baza comunicărilor succesive primite de la Ministerul Public. La data de 25.09.2018, Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de Resurse Umane și Documentare a transmis către A.N.R.S.P.S. Nota nr. 10738/25.09.2018 din conținutul căreia rezultă că: „drepturile bănești aferente diurnei nu se acordă pe zile calendaristice, inclusiv în zilele de repaus săptămânal, sărbători legale, concediu de odihnă, concediu medical, concediu de studii, zile-libere sau alte concedii prevăzute de lege, în zilele necesare deplasărilor interne, în zilele deplasărilor externe, a celor patru călătorii dus-întors”. Având în vedere precizările transmise de Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție Secția de Resurse Umane și Documentare, cu privire la punerea în aplicare a prevederilor referitoare la diurnă, A.N.R.S.P.S. a stabilit că, pentru perioada 07.12.2015 - 19.05.2017, diurna cuvenită, calculată conform precizărilor transmise de angajatorul apelantei, era de 82.911 lei, pentru zilele lucrătoare, astfel că i s-a achitat în plus, din eroare, suma de 32.734 lei.

La data de 13.02.2020, reclamanta Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale (A.N.R.S.P.S.) a formulat completare la întâmpinare, solicitând respingerea cererii de repunere în termen ca neîntemeiată și să se constate că, în temeiul art. 470 alin. (3) teza I din Codul de proceduri civilă, apelanta-pârâtă este decăzută din dreptul de a mai depune motive de apel.

Așa cum rezultă din înscrisurile de la dosar, apelanta a declarat apel împotriva sentinței civile nr. 1810/10.12.2019 la data de 19.12.2019. conform dispozitivului hotărârii, termenul de apel este de 10 zile de la comunicare.

Coroborând art. 468 alin. (1) și art. 468 alin. (3) din Codul de procedură civilă, rezultă în mod evident că hotărârea se consideră comunicată la data de 19-12-2019, data la care partea a declarat apel.

A învederat că prin cererea de chemare în judecată a precizat atât domiciliul părții, cât și locul cunoscut unde își desfășura activitatea, motivat de faptul că actele premergătoare fazei procesuale (inclusiv somația nr. 16664/06.12.2018) nu au putut fi comunicate la domiciliu, acestea fiind primite de parte doar la locul de muncă. Pe parcursul desfășurării procesului, partea nu a avut niciun fel de obiecții cu privire la aceste aspecte.

În cererea de repunere în termen, apelanta a precizat că sentința a fost „lăsată tehnicianului criminalist, B...”, care i-ar fi înmănat plicul la data de 22.01.2020. Procesul verbal anexat acestei cereri nu este semnat de persoana care se presupune că i-ar fi înmănat plicul, fiind semnat doar de apelantă și de către martori.

Reclamanta a învederat că aceste aspecte nu au relevanță în cauză și nu reprezintă un motiv întemeiat pentru repunerea în termenul de apel, ținând cont de faptul că partea a declarat apel la data de 19.12.2019, aceasta fiind data la care hotărârea se socotește comunicată.

În aceste condiții, cererea de repunere în termen este neîntemeiată.

Prin răspunsul la întâmpinare, pârâta A... a învederat că soluția primei instanțe este nelegală și netemeinică, iar apărările reclamantei din întâmpinare nu aduc nimic nou, aceasta insistând asupra aceluiași argumente utilizate anterior, reiterând și dezvoltând criticile formulate prin apel.

Analizând apelul de față, instanța reține următoarele:

Apelanta A..., având calitatea de procuror în cadrul Parchetului de pe lângă [...], a fost detașată la Ministerul Afacerilor Interne în perioada 19.05.2014-19.05.2017, în baza Hotărârii nr. [...] /2014 a Consiliului Superior al Magistraturii - Secția pentru procurori.

Problema de drept pe care a dedus-o spre analiză instanței de control judiciar vizează întinderea drepturilor bănești acordate personalului detașat în temeiul art. 13 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 27/2006, constând în diurna de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, respectiv dacă diurna trebuie calculată în raport de numărul de zile lucrătoare din fiecare lună în care personalul își desfășoară activitatea în cadrul instituției în care este detașat sau, dimpotrivă, diurna se acordă pe toată perioada detașării, fiind calculată pe zile calendaristice.

Textul normativ al art. 13 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 27/2006 are următoarea formulare: „(1) Judecătorii, procurorii, personalul asimilat acestora și magistrații-asistenți, care sunt detașați sau delegați în altă localitate decât cea de domiciliu, beneficiază, pe toată durata delegării sau detașării, de următoarele drepturi: diurnă în cuantum de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, dar nu mai puțin decât cuantumul prevăzut pentru personalul din unitățile bugetare;”.

Pe de o parte, apelanta pârâta susține că este îndreptățită să primească acest drept pe toată perioada de detașare, câtă vreme textul legal este clar și nu necesită interpretare. În sensul opus, reclamanta intimata consideră că drepturile bănești aferente diurnei nu se acordă pe zile calendaristice, inclusiv în zilele de repaus săptămânal, sărbători legale, concediu de odihnă, concediu medical, concediu de studii, zile libere sau alte concedii prevăzute de lege, în zilele necesare deplasărilor interne, în zilele deplasărilor externe, acelor patru călătorii dus-întors.

Curtea observă că în perioada 19.05.2014-19.05.2017, în care apelanta a fost detașată, acesteia i s-a achitat diurna de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară calculată în raport de numărul de zile calendaristice din fiecare lună în care și-a desfășurat activitatea în cadrul instituției intime, în baza comunicărilor succesive primite de la Ministerul Public. Doar în urma notei emise de Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de resurse umane și documentare nr. 10738/25.09.2018, prin care această instituție își exprima opinia în sensul calculării diurnei în raport de numărul de zile efectiv lucrate și nu în raport de zilele calendaristice, reclamanta intimata și-a adaptat conduita la opinia astfel exprimată, procedând la declanșarea prezentului demers judiciar în scopul de a recupera de la pârâtă suma de 32.734 lei reprezentând diurnă acordată pentru zilele nelucrătoare.

Instanța constată că punctul de vedere al Ministerului Public se bazează pe dispozițiile înscrise în Codul Muncii cu referire la instituția delegării și pe dispozițiile înscrise în HG nr. 1860/2016 privind drepturile și obligațiile personalului autorităților și instituțiilor publice pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării, în cadrul localității, în interesul serviciului. Astfel, s-a opinat de către Ministerul Public că, în condițiile în care delegarea reprezintă exercitarea temporară, din dispoziția angajatorului, de către salariat, a unor lucrări sau sarcini corespunzătoare atribuțiilor de serviciu în afara locului sau de muncă, este evident că în timpul efectuării concediului de odihnă, alte concedii prevăzute de legislație, în zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și în zilele libere, salariatul nu se mai află în situația de a exercita temporar lucrările sau sarcinile corespunzătoare.

Este adevărat că prevederile art. 13 alin. (1) din OUG nr. 27/2006 se completează, după caz, cu reglementările aplicabile personalului din instituțiile publice, astfel cum prevede alin. (3) al art. 13. Acest ultim text vizează posibilitatea ca norma specială să se completeze cu norma generală, acolo unde este cazul, finalitatea aplicării acestuia neputând fi însă aceea de diminuare a drepturilor prevăzute de legea specială prin aplicarea unui act administrativ, respectiv a unei hotărâri de guvern, având o forță juridică inferioară normei legale, în contextul în care norma specială prevede clar dreptul magistratului delegat de a beneficia de diurnă.

În același sens a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin decizia nr. 30/2018. Fiind sesizată să dezlege problema de drept privind acordarea diurnei prevăzute de art. 13 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 27/2006 persoanelor expres menționate în ipoteza normei (judecători, procurori, personal asimilat acestora și magistrați-asistenți care sunt detașați sau delegați în altă localitate decât cea de domiciliu), în situațiile în care acestea beneficiază de decontarea transportului zilnic în localitatea de domiciliu, instanța supremă a apreciat că nu sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 521 C.pr.civ. Dar, în considerentele acestei decizii s-a reținut că interpretarea dispozițiilor art. 13 din OUG nr. 27/2006 și art. 18 din anexa la HG nr. 1.860/2006 nu comportă o reală dificultate și că instanțele de judecată au statuat în mod unitar prin hotărâri definitive în sensul că trimiterea pe care dispoziția pertinentă din legea specială o face la actul normativ cu caracter general este în sensul de a nu se acorda mai puțin decât prevede legea generală, iar nu în sensul de a se prelua limitările pe care dispozițiile art. 18 din anexa la HG nr. 1.860/2006 le cuprind.

Cu toate acestea, nu se poate nega aplicabilitatea în cauză a dispozițiilor generale cuprinse în Codul muncii cu referire specială la instituția detașării. Curtea apreciază că textul art. 13 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 27/2006 trebuie coroborat, în virtutea alin. (3) al aceluiași articol, cu dispozițiile din Codul muncii care reglementează delegarea și detașarea salariaților, având în vedere faptul că magistrații constituie o categorie specială de personal care își desfășoară activitatea în temeiul unui raport de muncă sui generis, astfel încât acestora li se aplică prevederile Codului muncii în temeiul art. 1 alin. (2).

Detașarea este definită de art. 45 din Codul muncii ca fiind actul prin care se dispune schimbarea temporară a locului de muncă, din dispoziția angajatorului, la un alt angajator, în scopul executării unor lucrări în interesul acestuia. Prin urmare, în cazul detașării se schimbă chiar angajatorul pentru care se prestează munca, iar drepturile salariale sunt acordate de angajatorul la care s-a dispus detașarea. Potrivit art. 46 alin. (4) din Codul muncii, salariatul detașat are dreptul la plata cheltuielilor de transport și cazare, precum și la o indemnizație de detașare, în condițiile prevăzute de lege sau de contractul colectiv de muncă aplicabil.

Așadar, indemnizația de detașare (sau diurna) reprezintă un drept material în legătură cu munca, stabilit în procente din indemnizația de încadrare brută lunară convenită magistratului și are rolul de indemnizație suplimentară convenită acestuia, ca urmare a faptului că își desfășoară activitatea profesională într-o altă localitate decât cea de domiciliu, ceea ce implică în mod evident un efort suplimentar, sub toate aspectele, din partea respectivului magistrat, fiind destinată să acopere cheltuielile de hrană, cheltuielile mărunte uzuale, precum și costul transportului în interiorul localității în care salariatul își desfășoară activitatea.

Curtea notează totodată că, în cauza C-396/13, având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Satakunnan käräjäoikeus (Finlanda), C.J.U.E., prin hotărârea din data de 12.02.2015, a reținut că diurna menționată prin convențiile colective este destinată să asigure protecția socială a lucrătorilor în cauză, compensând inconveniențele cauzate de detașare, care constau în îndepărtarea persoanelor interesate de mediul lor obișnuit. Astfel, la pct. 49 din hotărâre Curtea reține că „o diurnă fixă precum cea din cauza principală este concepută pentru a compensa cheltuielile suplimentare care pot fi suportate de un angajat pentru perioada în care se află (temporar) plecat de la locul său de reședință; „diurna, destinată să asigure protecția socială a lucrătorilor în cauză prin compensarea inconvenientelor cauzate de detașare, nu este plătită lucrătorilor cu titlu de rambursare a cheltuielilor suportate efectiv pentru detașare. Rezultă că diurna trebuie calificată drept alocație specifică detașării și deci că face parte, în conformitate cu directiva [Directiva nr. 96/71/CE privind detașarea lucrătorilor, Directiva nr. 96/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 1996 privind detașarea lucrătorilor în cadrul unor prestări de servicii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 18 din 21 ianuarie 1997], din salariul minim în condiții identice cu cele cărora este supusă includerea acestei diurne în același salariu minim plătit lucrătorilor locali cu ocazia unei detașări în interiorul statului membru în cauză.”.

Din perspectiva rolului pentru care a fost „concepută” diurna, astfel cum rezultă din cele ce preced, reprezentând contraprestația angajatorului pentru disconfortul creat salariatului prin extragerea acestuia din mediul familiar pentru o anumită durată de timp, prin schimbarea locului de muncă, Curtea reține că indemnizația de detașare reprezintă un drept în legătură cu munca, care se calculează în raport de indemnizația de încadrare brută lunară a magistratului. În consecință, ceea ce interesează este timpul efectiv lucrat, cu respectarea dispozițiilor art. 106 alin. (2) din Codul muncii care dispune că drepturile salariale se acordă proporțional cu timpul efectiv lucrat, raportat la drepturile stabilite pentru programul normal de lucru. Or, indemnizația de detașare reprezintă o componentă a drepturilor salariale, astfel cum rezultă cu prisosință din art. 160 din Codul muncii, conform căruia salariul cuprinde salariul de bază, indemnizațiile, sporurile, precum și alte adaosuri.

De altfel, și Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în hotărârea amintită, observă că, din moment ce o indemnizație pentru deplasarea zilnică nu este plătită cu titlu de rambursare a cheltuielilor suportate efectiv de lucrător pentru detașare, aceasta trebuie considerată, în conformitate cu directiva amintită, ca fiind o alocație specifică detașării, și, astfel, ca făcând parte din salariul minim. Se observă astfel că și instanța europeană înțelege să clarifice noțiunea de „salariu minim” al lucrătorilor detașați ca având în componența structurii salariului și indemnizația de detașare.

Astfel, susținerea apelantei pârâte că diurna nu are legătură cu timpul efectiv lucrat și trebuie acordată neîntrerupt pe toată durata detașării, pe zile calendaristice, iar nu pe zile efectiv lucrate, este neîntemeiată și îndepărtată de viziunea legiuitorului exprimată în Codul muncii. De altfel, Curtea reține că și în perioada în care magistrații se află în concediu de odihnă sau în concediu medical, aceștia nu primesc indemnizația de încadrare brută lunară în raport de care se calculează diurna de 2%, ci o indemnizație de concediu, respectiv

indemnizație de concediu medical, indemnizația de încadrare brută lunară calculându-se tot în funcție de numărul zilelor rămase, efectiv lucrate dintr-o lună.

Așadar, diurna se raportează la perioada în care se desfășoară activitate, nu la perioadele de concediu de odihnă, concediu medical, concediu de studii, zile libere sau alte concedii prevăzute de lege ori la zilele necesare deplasărilor interne sau externe (când de altfel se acordă distinct diurnă de deplasare), o astfel de abordare fiind în acord cu rațiunea acordării indemnizației de detașare, respectiv compensarea cheltuielilor suplimentare de întreținere pe care persoana în cauză este nevoită să le efectueze în vederea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu.

În aceste condiții, instanța urmează să respingă criticile formulate de apelantă cu privire la modul de calcul al drepturilor bănești acordate personalului detașat în temeiul art. 13 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 27/2006, considerând că instituția reclamantă din eroare a acordat diurnă pârâtei și pentru zilele în care aceasta nu a prestat efectiv activitate profesională, fiind îndeplinite în acest sens condițiile pentru restituirea plății nedatorate. În schimb, urmează să admită apărarea formulată de pârâtă în subsidiar, cu privire la prescripția dreptului material la acțiunea în recuperarea sumelor de bani achitate cu titlu de diurnă.

Astfel cum am arătat, prejudiciul este reprezentat de diurna achitată pârâtei în perioada 19.05.2014-19.05.2017, astfel că devin incidente dispozițiile art. 211 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 62/2011, care dispun că cererile de restituire a unor sume care au format obiectul unor plăți nedatorate pot fi formulate de cei ale căror drepturi au fost încălcate în termen de 3 ani de la data producerii pagubei. Paguba a fost produsă în mod evident la momentul micșorării patrimoniului reclamantei cu sumele reprezentând contravaloarea diurnei achitate reclamantei, neavând relevanță în cauză momentul în care reclamanta a primit punctul de vedere exprimat de Ministerul Public. Cu alte cuvinte o astfel de împrejurare nu este aptă să se constituie într-o cauză de întrerupere a cursului prescripției extinctive, de natură să determine curgerea unui nou termen de prescripție extintivă.

Raportând prevederile legale enunțate mai sus la situația de fapt a speței de față, Curtea observă că reclamanta a introdus cererea de chemare în judecată la data de 18.03.2019, motiv pentru care pentru pretențiile bănești anterioare datei de 18.03.2016 dreptul material la acțiune apare a fi prescris.

În sfârșit, se impune a fi precizat că în cauză nu-și găsește aplicabilitate soluția pronunțată în cauza Cakarevic v. Croația invocată de apelantă, situația de fapt nefiind similară cu cea dedusă judecății. În cauza amintită, Curtea a stabilit că cerința impusă reclamantei de a rambursa cuantumul ajutoarelor de șomaj plătite în mod eronat de către autoritatea competentă după perioada legală maximă a echivalat cu o sarcină individuală excesivă pentru aceasta, motivat de faptul că reclamanta suferea de o boală psihică, era inaptă de muncă și fusese șomeră o lungă perioadă de timp. Nu avea conturi bancare, nu avea venituri și nici vreun bun care să prezinte importanță. Asemenea circumstanțe presupuneau că plata datoriilor ei, chiar și în rate, i-ar fi pus în pericol existența.

Față de cele ce preced, în temeiul art. 480 alin. (1) și (2) C.pr.civ. instanța apreciază că se impune admiterea apelului formulat de pârâta A..., schimbarea în parte a hotărârii atacate, în sensul admiterii excepției prescripției dreptului material la acțiune cu privire la pretențiile constând în diurna achitată pârâtei anterior datei de 18.03.2016 și respingerea ca prescrisă a

acțiunii ce vizează pretențiile respective, admiterea parțială a acțiunii și obligarea pârâtei la restituirea diurnei încasate necuvenit ulterior datei de 18.03.2016, diurnă acordată pentru zilele de repaus săptămânal, sărbători legale, concediu de odihnă, concediu medical, concediu de studii, zile-libere sau alte concedii prevăzute de lege, zilele necesare deplasărilor interne, zilele deplasărilor externe, a celor patru călătorii dus-întors.

16. Restituirea în temeiul art. 256 Codul muncii a sumei încasate necuvenit, reprezentând indemnizație de concediu de odihnă plătită salariatei la momentul încetării detașării

- Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, rep.: art. 146

Cât timp raporturile de muncă se află în derulare, chiar dacă acestea suportă modificări, cum este și în cazul din speță (detașarea salariatei), dreptul la concediul de odihnă fiind un drept fundamental, în relația dintre angajator și salariat, se valorifică prin acordarea efectivă a concediului de odihnă și doar în situația încetării contractului individual de muncă, legiuitorul permite compensarea acestuia în bani, potrivit prevederilor art. 146 alin. (3) din Codul muncii.

Excepția fiind de strictă interpretare, nu poate fi extinsă și la alte situații, context în care angajatorului, după momentul încetării detașării, îi revine obligația să asigure salariatei concediul de odihnă în anul respectiv, iar pentru motive justificate, concediul de odihnă neefectuat poate fi acordat într-o perioadă de 18 luni începând cu anul următor, celui în care s-a născut dreptul la concediul de odihnă anual.

Așadar, nu există un temei al plății indemnizației de concediu pentru reclamantă, raportat la situația specifică acesteia, astfel că plata sumei solicitate se include în categoria unei plăți nedatorate reglementată de prevederile art. 256 din Codul muncii, fiind supusă restituirii.

(Secția litigii de muncă și asigurări sociale, Decizia civilă nr. 273 din 18 iunie 2020, rezumată de judecător Camelia Lucaciuc)

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Arad la data de 07.08.2019 reclamantul Liceul Teoretic A..., în contradictoriu cu pârâta B... a solicitat obligarea pârâtei la restituirea sumei de 6351 lei reprezentând contravaloarea concediului de odihnă achitată în mod nelegal; obligarea pârâtei la plata dobânzii legale pentru această sumă, calculată de la data de 19.12.2018, când dna. B... a fost invitată la mediere până la data plății inclusiv; obligarea la plata cheltuielilor de judecată ocazionate cu recuperarea acestor sume.

Prin Sentința civilă nr. 770/7.11.2019, Tribunalul Arad a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul Liceul Teoretic A..., în contradictoriu cu pârâta B..., având ca obiect pretenții.

A obligat pârâta la restituirea către reclamant a sumei de 6351 lei, reprezentând indemnizație concediu, precum și la plata dobânzii legale începând cu 07.08.2019, data

introducerii acțiunii și până la data plății efective, fără cheltuieli de judecată, reținând următoarele:

Pârâta a fost detașată la Liceul Teoretic A... în perioada 01.09.2017 – 17.06.2018, iar prin acțiunea formulată, reclamantul solicită obligarea reclamantei la plata sumelor încasate necuvenit, în cuantum de 6351 lei reprezentând indemnizație de concediu, în temeiul art. 256 din Codul muncii.

Analizând cu prioritate excepțiile invocate de către pârâtă prin întâmpinare, instanța a reținut că excepția lipsei calității de reprezentant a consilierului juridic nu a mai fost susținută, urmare a neprezentării acestuia în fața instanței de judecată, constatând la termenul din 24.10.2019 că a rămas fără obiect.

Pârâta a invocat excepția lipsei de interes a reclamantului în promovarea acțiunii, însă motivele invocate pentru susținerea acesteia reprezintă de fapt apărări de fond, pârâta arătând că suma primită cu titlu de indemnizație de concediu nu este necuvenită, astfel încât nu s-a produs reclamantului un prejudiciu.

Pe fond, instanța a reținut că dispozițiile art. 256 din Codul muncii, invocate de către reclamant, stabilesc că salariatul care a încasat de la angajator o sumă nedatorată este obligat a o restitui.

Din înscrisurile depuse la dosar, prima instanță a reținut că pârâtei i-au fost calculate și achitate în luna iunie 2018 următoarele drepturi salariale: pentru 10 zile lucrate un venit brut de 2748 lei și un venit net de 1207 lei, pentru 40 de zile de concediu de odihnă un venit brut de 10.988 lei și un venit net de 6351 lei (f. 22). Totalul acestor sume este de 13.736 lei venit net (2748+10.988), respectiv de 7558 lei venit net (1207+6351), aceste sume rezultate din înscrisul de la fila 22 fiind atestate și prin fluturașul de salariu depus la fila 19 a dosarului.

Reclamanta a solicitat restituirea sumei de 6351 lei reprezentând contravaloarea indemnizației de concediu pentru 40 de zile, instanța constatând că diferența dintre suma încasată de către pârâtă conform fluturașului de salariu (7558 lei) și suma solicitată de către reclamantă este reprezentată de suma de 1207 lei, acordată pentru timpul lucrat în luna iunie 2018.

Detașarea pârâtei la reclamant a încetat începând cu data de 18.06.2018, conform deciziei nr. 18/15.06.2018 (fila 62), iar perioada 01.06.2018 – 17.06.2018, cât pârâta a activat la unitatea școlară reclamantă, include 10 zile lucrătoare (03-07 iunie, 10-14 iunie 2018), plătite cu suma netă de 1207 lei și pe care reclamantul nu a solicitat-o.

Constatând că suma de 6351 lei reprezintă suma netă plătită pentru 40 de zile de concediu de odihnă, începând cu data de 18.06.2018 (după cele 10 zile lucrătoare din perioada 01-17.06.2018), dată de la care a încetat raportul de muncă între părți, conform deciziei nr. 18/15.06.2018, instanța de fond a apreciat că cererea reclamantului de restituire a acestei sume este întemeiată.

Cu privire la cererea de obligare a pârâtei la plata dobânzii legale începând cu data de 19.12.2018, dată la care reclamantul susține că pârâta a fost invitată la mediere, instanța a constatat că reclamantul nu a făcut dovada invitației la mediere, comunicată către pârâtă, la dosar nefiind depuse înscrisuri în acest sens, astfel încât, în temeiul art. 1535 C. civ., a fost obligată pârâta la plata dobânzii legale începând cu data introducerii acțiunii și până la data plății efective.

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel pârâta, solicitând admiterea acestuia și, în principal, anularea hotărârii și trimiterea cauzei spre rejudecare la prima instanță pentru nemotivare, iar în subsidiar: schimbarea hotărârii apelate în sensul respingerii acțiunii reclamantului, cu obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată în apel și la fond, pentru următoarele motive:

Apelanta reiterează, și în calea de atac, excepția lipsei de interes în promovarea acțiunii reclamantului.

În susținerea excepției arată că, prin cererea de chemare în judecată, nu a fost dovedită existența unui prejudiciu în dauna reclamantului, nici nașterea unei obligații de restituire în sarcina pârâtei, iar raportat la motivarea cererii și la probele propuse în susținere, reclamantul nu a făcut dovada că suma de 6.351 lei ar fi necuvenită.

Apelanta consideră că nota de constatare nr. 916/M/19.12.2018 emisă de Inspectoratul Școlar Județean Arad care constată că suma de 6.351 lei acordată pentru concediu neefectuat ar fi necuvenită nu îi este opozabilă și nu are autoritate de lucru judecat, nefiind de natură să justifice simpla pretenție la restituirea acestei sume, neconducând la anularea dreptului la concediu de odihna plătit, garantat de art. 41 alin. (2) din Constituție și de art. 144 din Codul muncii, proporțional cu perioada lucrată.

Menționează că reclamantul nu a contestat concluziile controlului intern privind plata efectuată către pârâta-apelantă și nu a încercat să justifice plata sau să răstoarne aprecierea privind nelegalitatea plății concediului de odihnă la încetarea raporturilor de muncă cu subsemnata.

Pentru aceste argumente, apelanta solicită admiterea excepției și respingerea acțiunii reclamantului, arătând, totodată, că instanța de fond nu a soluționat excepția lipsei de interes invocată prin întâmpinare și nu a lămurit întinderea sumelor din totalul de 7.558 lei plătit de reclamant corelate drepturilor sale de salariată, astfel cum au fost expuse prin întâmpinare.

Menționează că, pentru luna iunie 2019, reclamantul i-a achitat suma de 7.558 lei, fapt dovedit cu extrasul de cont depus la dosar de pârâtă și cu copia unei note de plată salariu, depusă de reclamant la dosar. Astfel cum rezultă din cuprinsul documentului, unul din capitole privește suma de 1.450 lei reprezentând voucher de vacanță, cu privire la care apelanta apreciază că i se cuvine de drept, în virtutea calității de angajat în cadrul unității intime. În urma deducerii sumei de 1.450 din suma de 7.558, rezulta o diferență de 6.108 lei, din care se mai deduce și suma de 1.207 lei reprezentând salariu convenit pentru cele 10 zile lucrate în luna iunie, în perioada 03-07 iunie și 10-14 iunie 2018, reținuta de instanță. Astfel, din suma de 7.558 lei plătită apelantei, scăzând sumele de 1.450 lei și 1.207 lei, rămâne un rest de 4.901 lei.

Apelanta consideră că instanța de fond nu a ținut seama că din totalul celor 62 de zile de concediu stabilite de reclamant - la care ar fi avut dreptul dacă nu i se întrerupea perioada de detașare, a avut dreptul la doar 44 de zile - corespunzătoare perioadei lucrate, din care 4 zile le-a efectuat în vacanța de primăvara a anului 2018, considerând că are dreptul să beneficieze de restul de 40 de zile de concediu rămase neefectuate și de indemnizația de concediu pentru această perioadă, fără a identifica și a reține un fapt generator al unei plăți nedatorate ori a unei sume necuvenite.

Evocarea de către instanța de fond a prevederilor art. 256 din Codul muncii, fără a le raporta la o stare de fapt concretă și la alte reglementări din care să rezulte că suma plătită pârâtei este necuvenită, echivalează cu o nemotivare, din cuprinsul sentinței lipsind acele argumente care, în mod necesar, trebuie să se raporteze, pe de o parte, la susținerile și apărările părților, iar, pe de altă parte, la dispozițiile legale aplicabile raportului juridic dedus judecății, hotărârea pronunțată de Tribunalul Arad fiind lipsită de suport legal și probator și pronunțată fără respectarea prevederilor art. 425 alin. (1) lit. b) C. pr. civ.

Apelanta consideră că, prin hotărârea pronunțată, instanța a adus o gravă atingere drepturilor sale salariale, în condițiile în care a dispus restituirea de voucherului de vacanță și a indemnizației de concediu cuvenite în raport de perioada lucrată (44 de zile din totalul de 62 de zile pentru un an, perioadă stabilită de către reclamant).

De asemenea, în mod eronat a apreciat instanța de fond că reclamantul a solicitat prin acțiune numai indemnizația de concediu, pe care o considera necuvenită. Astfel, scăzând suma pretinsă de 6.351 lei din suma plătită de 7.558 lei, rezultă un rest de 1.207 lei, reprezentând doar salariul pentru perioada lucrată în luna iunie 2018, fără ca pârâta-apelantă să beneficieze și de suma de 1.450 lei reprezentând voucherul de vacanță, drept stabilit prin art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță, raportat la prevederile art. 106 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii, potrivit căroră „salariatul încadrat cu contract de muncă cu timp parțial se bucură de drepturile salariaților cu normă întreagă, în condițiile prevăzute de lege și de contractele colective de muncă aplicabile”. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că „drepturile salariale se acordă proporțional cu timpul efectiv lucrat, raportat la drepturile stabilite pentru programul normal de lucru”.

Apelanta consideră că, procedând astfel, instanța de fond nu a analizat excepția lipsei de interes prin prisma tuturor motivelor pe care le-a invocat și a probelor administrate în cauză, limitându-se la o motivare formală bazată pe simplul fapt că reclamanta a afirmat, fără să facă dovada că suma de 6.351 lei este necuvenită.

Apreciază, de asemenea, că hotărârea atacată este netemeinică și nelegală, prima instanță pronunțând o hotărâre cu aplicarea greșită a normelor de drept material incidente în cauză, necercetând fondul cauzei, înlăturând fără nicio argumentare motivele invocate în apărare de pârâtă.

Un proces civil finalizat prin hotărârea care dezleagă fondul, cu garanțiile date de art. 6.1 din Convenția Europeană privind Drepturile Omului, include printre altele dreptul părților de a fi în mod real „ascultate”, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, aceasta implică mai ales în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv, real și consistent al mijloacelor, argumentelor și elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța în determinarea situației de fapt (Hotărârea CEDO din 28.04.2005, în cauza Albina c. României și Hotărârea CEDO din 15.03.2007 în cauza Gheorghe c. României).

În drept, apelanta a invocat dispozițiile art. 480 alin. (2) și (3) C. pr. civ.

Intimatul a formulat întâmpinare, solicitând respingerea apelului și menținerea ca temeinică și legală a sentinței primei instanțe, având în vedere prevederile art. 146 din Codul muncii, și faptul că intimatul a plătit în mod nelegal concediul de odihnă neefectuat dnei B...,

în cauză nefiind vorba despre încetarea contractului individual de muncă a apelantei ci doar despre încetarea detașării la unitatea pârâtă.

În temeiul prevederilor art. 256 alin. (1) din Codul muncii care statuează faptul că salariatul care a încasat de la angajator o sumă nedatorată este obligat să o restituie, intimatul solicită instanței de apel să constate faptul că, din înscrisurile depuse la dosar, rezultă că apelanta a încasat suma de 6351 lei în mod necuvenit.

Examinând apelul prin prisma motivelor invocate, a probatoriului administrat în cauză, în conformitate cu prevederile art. 466 și urm. Curtea reține:

Hotărârea primei instanțe de fond cuprinde motivele de fapt și de drept pe care s-a fundamentat soluția, astfel că nu se poate concluziona că a fost pronunțată cu nerespectarea prevederilor art. 425 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Reiterând situația de fapt, se constată că pârâta, B..., a fost detașată la Liceul Teoretic A... în perioada 01.09.2017 – 17.06.2018, iar prin prezenta acțiune, unitatea de învățământ solicită obligarea reclamantei la plata sumei încasate necuvenit, în cuantum de 6351 lei reprezentând indemnizație de concediu, în temeiul art. 256 din Codul muncii, indemnizație care a fost plătită salariatei la momentul încetării detașării, determinată de revenirea pe post a cadrului didactic titular.

Excepția lipsei de interes a fost soluționată, în mod corect, de către prima instanță de fond, deoarece câtă vreme pârâtul Liceul Teoretic A... este cel care a plătit suma de 6351 lei reprezentând contravaloarea indemnizației de concediu, la momentul încetării detașării, acesta este îndreptățit să solicite restituirea sumei, pretins a fi plătită nedatorat.

Faptul că, reclamantul nu a contestat concluziile controlului intern, respectiv Nota de constatare nr. 916/M/19.12.2018 emisă de către ISJ Arad (act de organizare internă), nu reprezintă un impediment pentru promovarea acțiunii și analizării îndeplinirii condițiilor art. 256 din Codul muncii.

Cu privire la derularea raporturilor de muncă precum și numărul zilelor de concediu de odihnă neefectuate, părțile din litigiu nu prezintă puncte de vedere contradictorii.

Detașarea salariatului, reglementată de dispozițiile art. 45 și următoarele din Codul muncii, se încadrează la situațiile de modificare a contractului individual de muncă, situații în care dreptul la concediu de odihnă anual se impune a fi valorificat, astfel cum prevăd dispozițiile art. 144 și următoarele din Codul muncii, regula fiind acordarea concediului de odihnă în natură.

Prin urmare, cât timp raporturile de muncă se află în derulare, chiar dacă acestea suportă modificări, cum este și în cazul din speță (detașarea salariatei), dreptul la concediu de odihnă fiind un drept fundamental, în relația dintre angajator și salariat, se valorifică prin acordarea efectivă a concediului de odihnă și doar în situația încetării contractului individual de muncă, legiuitorul permite compensarea acestuia în bani, potrivit prevederilor art. 146 alin. (3) din Codul muncii.

Excepția fiind de strictă interpretare, nu poate fi extinsă și la alte situații, context în care angajatorului, după momentul încetării detașării, îi revine obligația să asigure salariatei concediu de odihnă în anul respectiv, iar pentru motive justificate, concediu de odihnă neefectuat poate fi acordat într-o perioadă de 18 luni începând cu anul următor, celui în care s-a născut dreptul la concediu de odihnă anual.

Așadar, nu există un temei al plății indemnizației de concediu pentru reclamantă, raportat la situația specifică acesteia, astfel că plata sumei de 6351 lei se include în categoria unei plăți nedatorate reglementată de prevederile art. 256 din Codul muncii, fiind supusă restituirii.

În privința cuantumului, din calculul matematic prezentat de către angajator se constată că suma de 6351 lei reprezintă contravaloarea celor 40 de zile de concediu de odihnă neefectuate, voucherele de vacanță fiind predate salariatei conform procesului verbal de predare-primire (fila 19).

Având în vedere aceste considerente, reținând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe de fond, în conformitate cu prevederile art. 480 C. pr. civ., Curtea a respins apelul declarat de către pârâta-apelantă B..., împotriva Sentinței civile nr. 770/7.11.2019, pronunțată de Tribunalul Arad în dosarul nr. [...] /108/2019, în contradictoriu cu reclamantul-intimat Liceul Teoretic A....

SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

§. Contencios administrativ

17. Legalitatea emiterii Dispoziției de respingere a cererii de prelungire a valabilității permisului de armă. Sancțiunea neîndeplinirii obligației de notificare prevăzută în sarcina organului de poliție, conform art. 25 alin. (3) teza finală din Legea nr. 295/2004

- Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și munițiilor: art. 25, art. 45 alin. (1) lit. d) și art. 59 alin. (1) lit. b)

- Hotărârea Guvernului nr. 11/2018 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor: art. 41 alin. (8)

Din analiza prevederilor art. 25 din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și munițiilor, se retine că permisul de armă eliberat are o valabilitate invariabilă de 5 ani, iar pentru prelungirea acestuia titularul are obligația să se prezinte anterior împlinirii termenului de 5 ani la organul de poliție cu armele și cu documentația aferentă, sancțiunea nerespectării acestor dispoziții fiind stabilită de legiuitor la art. 45 alin. (1) lit. b) și art. 59 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 295/2004, în sensul anularii dreptului de port și folosire a armelor letale/neletale.

Este adevărat că în urma modificării legii, a fost introdusă obligația pozitivă pentru organul de poliție – de a notifica titularul cel puțin cu 30 de zile înainte de data expirării valabilității permisului de armă -, însă nerespectarea, din diverse motive a acestei obligații în nici un caz nu poate constitui motiv de nelegalitate al actelor administrative atacate și nu pot conduce la acordarea prelungirii valabilității autorizației peste condițiile prevăzute de lege,

atâta timp, cât reclamantul (titularul permisului) are propria sa obligație pozitivă (de a face) de a se prezenta la organul de poliție în vederea prelungirii permisului.

Lipsa notificării din partea organului de poliție nu îl exonerează pe titularul permisului de port arma de propria obligației stipulata de legiuitor în sarcina sa, de a se prezenta anterior împlinirii termenului de 5 ani la organul de poliție cu armele și cu documentația aferentă, în vederea prelungirii valabilității permisului, obligația notificării în sarcina organului de poliție fiind introdusă în vederea atenționării titularilor, iar nerespectarea acesteia – în lipsa unor prevederi legale exprese (ex. repunerea în termen, prelungirea de drept cu o anumită perioadă, etc.) – nu poate conduce la acordarea prelungirii valabilității permisului, ci eventual la sancțiuni de altă natură (ex. disciplinare pentru neglijență în serviciu, etc.). Cele două obligații sunt paralele și reglementate în mod distinct, fără însă a se putea invoca lipsa notificării din partea organului de poliție pentru a fi îndepărtată sancțiunea legal aplicată deținătorului care, deși avea obligația de a se prezenta pentru prelungirea valabilității permisului, nu s-a conformat dispozițiilor legale.

(Secția Contencios Administrativ și Fiscal, Decizia civilă nr. 365 din 2 iunie 2020, rezumată de judecător dr. Diana Duma-Pătrașcu)

Prin cererea inițială de chemare în judecată, înregistrată pe rolul Tribunalului Arad la data de 15.07.2019, reclamantul A... a solicitat instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța, să dispună anularea Dispoziției de respingere a cererii de prelungire a valabilității permisului de armă cu nr. 22863/14.02.2019 și acordarea vizei de prelungire a permisului de armă tip B seria C [...] emis de IJP Arad la data de 16.01.2004 în temeiul cererii depuse la data de 14.02.2019 sub nr. [...], anularea Dispoziției IPJ de „anulare a autorizării și de retragere a permisului de armă” cu nr. 18970/17.04.2018 și pe cale de consecință restituirea permisului de armă tip B seria C [...].

Prin sentința civilă nr. 820/5.11.2019, pronunțată de Tribunalul Arad în dosar nr. [...] /108/2019, a fost admisă acțiunea formulată de reclamantul A... în contradictoriu cu pârâțul Inspectoratul de Poliție al Județului Arad – Serviciul Arme, Explozibili și Substanțe Periculoase, și în consecință a fost dispusă anularea Dispoziției nr. 22863/14.02.2019 de respingere a cererii de prelungire a valabilității permisului de armă și acordarea vizei de prelungire a permisului de armă tip B, seria C [...], emis de IPJ Arad la data de 16.01.2004, conform cererii nr. 22863 din data de 14.02.2019.

A fost dispusă anularea Dispoziției nr. 18970/17.04.2019 de anulare a autorizării și de retragere a permiselor de armă și restituirea permisului de armă tip B seria C [...].

Pârâțul Inspectoratul de Poliție Județean Arad a formulat recurs împotriva acestei hotărâri, solicitând admiterea acestuia și modificarea sentinței atacate în sensul respingerii ca neîntemeiată a cererii de anulare a Dispoziției nr. 18970 din 17.04.2018.

Critică această hotărâre pentru nelegalitate, arătând că *emiterea actelor administrative atacate de reclamant s-a făcut motivat*, în condițiile prevederilor art. 25 din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și munițiilor.

Arată pârâțul recurent că în fapt, potrivit raportului lucrătorului specialist din cadrul Serviciul Arme, Explozivi, Substanțe Periculoase din cadrul I.P.J. Arad, a reieșit că prin

cererea nr. 22863/14.02.2019 înregistrată la Serviciul Arme, Explozivi și Substanțe Periculoase - Inspectoratul de Poliție Județean Arad, petentul A... a solicitat prelungirea valabilității permisului de armă.

În vederea soluționării cererii, s-a dispus efectuarea de verificări în aplicațiile Poliției Române și în evidențele existente la nivelul SAESP, verificări în urma cărora a rezultat faptul că perioada de valabilitate a permisului de armă tip B, seria C nr. [...] eliberat de către IPJ Arad la data de 16.01.2004, deținut de reclamantul A..., a expirat la data de 16.01.2019 și de asemenea, acesta din urmă, nu a depus armele la un armurier autorizat în termenul legal de 10 zile de la expirarea valabilității permisului de armă, respectiv la data de 26.01.2019. În consecință, au fost întocmite acte de urmărire penală cu privire la săvârșirea infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 342 alin. (6) C. pen. - „Nedepunerea armei și a muniției la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă”.

Cum, în speță, termenul de valabilitate de 5 ani al permisului de armă a expirat la data de 16.01.2019, iar deținătorul acestuia nu s-a prezentat înainte de împlinirea termenului prevăzut la art. 26 alin. (1) (5 ani de la data eliberării sau, după caz, de la data ultimei prelungiri) la structura de poliție competentă în a cărei rază de competență teritorială își are domiciliul sau reședința, respectiv la Serviciul Arme, Explozivi, Substanțe Periculoase din cadrul IPJ Arad, cu armele înscrise în permis, precum și cu documentele stabilite în normele metodologice de aplicare a prezentei legi, în vederea prelungirii valabilității permisului de armă, ofițerii de la Serviciul Arme, Explozivi, Substanțe Periculoase au anulat dreptul de deținere, port și folosință a armelor și munițiilor letale și neletale, în temeiul art. 45 alin. (1) lit. a) și art. 59 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și munițiilor, deoarece reclamantul nu s-a prezentat până la împlinirea termenului prevăzut la art. 25 alin. (1) pentru prelungirea valabilității permisului de armă.

De asemenea, arată că deși petentul invocă faptul că nu a fost notificat în termenul prevăzut de art. 25 alin. (3) pentru a se prezenta în vederea prelungirii permisului de armă, acest lucru nu poate fi primit de către instanța de judecată atât timp cât legea prevede în mod expres obligația titularului permisului de armă de a se prezenta înaintea expirării valabilității în vederea prelungirii, acesta din urmă având cunoștința de perioada de valabilitate, fiind în posesia documentului (astfel încât nu poate fi reținut că lipsește vinovăția).

Astfel, având în vedere principiul „*nemo censetur legem ignorare*”, conform căruia se prezumă că toată lumea cunoaște legea și nimeni nu poate fi apărat de răspundere invocând necunoașterea prevederilor ei, devine evident faptul că intimatul-reclamant, având cunoștința de data expirării valabilității permisului de armă, avea reprezentarea faptului că avea obligația legală de a se prezenta înainte de expirarea perioadei de valabilitate a permisului în vederea prelungirii ei (sanctiunea în cazul nerespectării acesteia fiind anularea dreptului de deținere, port și folosință a armelor și munițiilor letale și neletale).

În consecință, apreciază recurentul ca fiind vădit faptul că intimatul-reclamant nu a respectat obligația de diligență ce se manifestă prin cunoașterea datei de expirare a permisului, iar lipsa notificării asupra datei de expirare a valabilității nu poate fi reținută ca fiind o cauză exoneratoare de răspundere și care să determine stingerea obligației intimatului-reclamant de a se prezenta înainte datei avute oricum în cunoștință.

Având în vedere cele anterior expuse, a fost emisă dispoziția atacată prin care numitului A... i s-a anulat dreptul de deținere, port și folosire a armelor neletale.

Referitor la susținerile reclamantului, apreciază recurentul că instanța de judecată nu poate dispune anularea dispoziției atacate în condițiile în care acest act administrativ nu reprezintă altceva decât materializarea dispozițiilor imperative ale legii privind anularea dreptului de deținere, port și folosire a armelor și munițiilor neletale, împrejurare în care arată că emiterea dispoziției mai sus amintite este o consecință cerută imperativ de lege datorită faptului că reclamantul intimat nu a respectat prevederile legale, și anume nu s-a prezentat înainte de expirarea valabilității permisului de armă, fiind astfel incidente prevederile art. 45 alin. (1) lit. d) și art. 59 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și munițiilor.

Mai arată recurentul că în mod evident, dispunerea măsurii anulării dreptului de deținere, port și folosință a armelor și munițiilor letale și neletale este obligatorie și în același timp necesară, în perioada imediat următoare expirării valabilității permisului de armă reclamantul nu mai îndeplinea cerințele legale pentru a deține, purta și folosi armele și munițiile, prezentând un grad sporit de pericol social, în privința aplicării obligatorii a măsurilor prevăzute de lege pronunțându-se inclusiv Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 10/2019 referitoare la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 112 alin. (1) lit. f) din Codul penal, art. 342 alin. (6) din Codul penal și art. 549¹ din Codul de procedură penală.

Învederează instanței faptul că în considerentele deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a statuat că „Specialiștii din cadrul Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică, în punctul de vedere solicitat și exprimat cu ocazia sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în dosarul nr. [...] /1/2017, au arătat că: „Fapta prevăzută în art. 342 alin. (6) din Codul penal rămâne incriminată independent de îndeplinirea sau neîndeplinirea obligației de notificare, întrucât norma de incriminare a nerespectării regimului armelor și al munițiilor, în varianta reglementată în art. 342 alin. (6) din Codul penal, nu face referire la norma extrapenală cuprinsă în art. 25 alin. (3) teza finală din Legea nr. 295/2004. Norma extrapenală [art. 25 alin. (3) teza finală din Legea nr. 295/2004) nu reglementează o condiție de existență a infracțiunii prevăzute în art. 342 alin. (6) din Codul penal, caracterul penal al faptei nedepinzând de îndeplinirea obligației de e instituite prin dispozițiile art. 25 alin. (3) teza finală din Legea nr. 295/2004.

Prin urmare, infracțiunea de nerespectare a regimului armelor și al munițiilor, în varianta prevăzută în art. 342 alin. (6) din Codul penal, se consumă prin nedepunerea armei și a muniției la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă, indiferent dacă obligația de notificare prevăzută în art. 25 alin. (3) teza finală din Legea nr. 295/2004 a fost sau nu a fost îndeplinită. Neîndeplinirea obligației de notificare reglementată în art. 25 alin. (3) teza finală din Legea nr. 295/2004 constituie, însă, un element pe baza căruia se poate stabili lipsa intenției, ca formă de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii de nerespectare a regimului armelor și al munițiilor, în varianta prevăzută în art. 342 alin. (6) din Codul penal”.

Față de cele arătate, solicită admiterea recursului, casarea sentinței instanței de fond și, în rejudecare, respingerea acțiunii reclamantului ca nefondată, cu menținerea actului administrativ atacat ca fiind legal și temeinic.

Analizând recursul promovat, prin raportare la dispozițiile art. 488 și urm. din noul Cod de procedură civilă, văzând și criticile formulate de parat, Curtea constată următoarele:

Constată că prin cererea de chemare în judecată reclamantul a solicitat instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța, să dispună anularea Dispoziției de respingere a cererii de prelungire a valabilității permisului de armă cu nr. 22863/14.02.2019 și acordarea vizei de prelungire a permisului de armă tip B seria C [...] emis de IJP Arad la data de 16.01.2004 în temeiul cererii depuse la data de 14.02.2019 sub nr. 22863 anularea Dispoziției IPJ de „anulare a autorizării și de retragere a permisului de armă” cu nr. 18970/17.04.2018 și pe cale de consecință restituirea permisului de armă tip B seria C [...].

Reclamantul intimat a susținut, în esență, ca valabilitatea permisului mai sus menționat a fost până la 16.01.2019, dar datorită a două împrejurări mai presus de voința lui nu a fost în măsură să se prezinte la prelungirea, valabilității, deoarece în perioada menționată, a fost plecat din țară și de asemenea nu i s-a adus la cunoștință în conformitate cu prevederile art. 41 alin. (8) din HG nr.11/2018 prin notificare, că se apropie data de expirare a valabilității permisului.

Prima instanța a admis acțiunea reclamantului și a dispus anularea Dispoziției nr. 22863/14.02.2019 de respingere a cererii de prelungire a valabilității permisului de armă și acordarea vizei de prelungire a permisului de armă tip B, seria C [...], emis de IPJ Arad la data de 16.01.2004, conform cererii nr. 22863 din data de 14.02.2019. Totodată a dispus anularea Dispoziției nr. 18970/17.04.2019 de anulare a autorizării și de retragere a permiselor de armă și restituirea permisului de armă tip B seria C [...].

Instanța de fond a reținut ca atât dispoziția nr. 22863/14.02.2019 de respingere a cererii de prelungire a valabilității permisului de armă și acordarea vizei de prelungire a permisului de armă, cât și dispoziția nr. 18970/17.04.2019 de anulare a autorizării și de retragere a permiselor de armă, sunt emise de pârât cu exces de putere prin încălcarea dreptului reclamantului de a fi notificat de către pârât, astfel încât se impun a fi anulate.

Nemuțumit de soluția pronunțată, pârâtul a promovat calea de atac a recursului, invocând incidența în cauză a motivului de casare reglementat de legiuitor în art. 488 alin. (1) pct. 8, în sensul că hotărârea instanței de fond a fost dată cu aplicarea eronată a normelor de drept material incidente în cauză. Se susține de către recurent ca intimatul-reclamant nu a respectat obligația de diligență ce se manifestă prin cunoașterea datei de expirare a permisului, iar lipsa notificării asupra datei de expirare a valabilității nu poate fi reținută ca fiind o cauză exoneratoare de răspundere și care să determine stingerea obligației intimatului-reclamant de a se prezenta înainte datei avute oricum în cunoștință.

Analizând legalitatea soluției instanței de fond, prin raportare la motivul de casare invocat, văzând dispozițiile legale incidente, Curtea constată următoarele:

Prin cererea nr. 22863/14.02.2019 înregistrată la Serviciul Arme, Explozivi și Substanțe Periculoase - Inspectoratul de Poliție Județean Arad, reclamantul a solicitat prelungirea valabilității permisului de armă tip B, seria C nr. [...] eliberat de către IPJ Arad la data de 16.01.2004.

În vederea soluționării cererii s-a dispus efectuarea de verificări aplicațiile Poliției Române și în evidențele existente la nivelul SAESP, în urma cărora a rezultat faptul că perioada de valabilitate a permisului de armă tip B, seria C nr. [...] eliberat de către IPJ Arad la data de 16.01.2004, deținut de reclamant, a expirat la data de 16.01.2019 și de asemenea, acesta din urmă, nu a depus armele la un armurier autorizat în termenul legal de 10 zile de la expirarea valabilității permisului de armă, respectiv la data de 26.01.2019. În consecință, au fost întocmite acte de urmărire penală cu privire la săvârșirea infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 342 alin. (6) C. pen. „Nedepunerea armei și a muniției la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă”.

Cum, în speță, termenul de valabilitate de 5 ani al permisului de armă a expirat la data de 16.01.2019, iar deținătorul acestuia nu s-a prezentat înainte de împlinirea termenului prevăzut la art. 26 alin. (1) (5 ani de la data eliberării sau, după caz, de la data ultimei prelungiri) la structura de poliție competentă în a cărei rază de competență teritorială își are domiciliul sau reședința, respectiv la Serviciul Arme, Explozivi, Substanțe Periculoase din cadrul IPJ Arad, cu armele înscrise în permis, precum și cu documentele stabilite în normele metodologice de aplicare a prezentei legi, în vederea prelungirii valabilității permisului de armă, s-a emis Dispoziția nr. 22863/14.02.2019 prin care s-a respins cererea de prelungire a valabilității permisului de armă și acordarea vizei de prelungire a permisului de armă tip B, seria C [...], emis de IPJ Arad la data de 16.01.2004.

Totodată s-a anulat dreptul de deținere, port și folosință a armelor și munițiilor letale și neletale, în temeiul art. 45 alin. (1) lit. d) și art.59 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și munițiilor, fiind emisă în acest sens dispoziția nr.18970/17.04.2018.

Analizând legalitatea și temeinicia actelor contestate de reclamant, Curtea reține în primul rând, că potrivit art. 25 din Legea 295/2004 privind regimul armelor și munițiilor:

„(1) Permisul de armă are o valabilitate de 5 ani, termen care se calculează de la data eliberării sau, după caz, de la data ultimei prelungiri, exceptând perioada de suspendare.

(2) În vederea prelungirii valabilității permisului de armă, titularul acestuia este obligat să se prezinte înainte de împlinirea termenului prevăzut la alin. (1) la structura de poliție competentă în a cărei rază de competență teritorială își are domiciliul sau reședința cu armele înscrise în permis, precum și cu documentele stabilite în normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

(3) Valabilitatea permisului de armă se prelungește de către autoritatea competentă pentru o perioadă de 5 ani, dacă titularul îndeplinește condițiile prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. c) - f), h) și i) și prezintă dovada efectuării unei ședințe de tragere anual, într-un poligon autorizat, cu excepția posesorilor de arme de vânatoare. Începând cu 6 luni înainte de expirarea valabilității permisului de armă este obligatorie notificarea titularului la adresa din permisul de armă, dar nu mai târziu de 30 de zile înainte de data expirării valabilității permisului de armă”.

Din analiza și interpretarea acestui text de lege, Curtea reține, că permisul de armă eliberat are o valabilitate invariabilă de 5 ani, iar pentru prelungirea acestuia titularul are obligația să se prezinte anterior împlinirii termenului de 5 ani la organul de poliție cu armele și cu documentația aferentă, sancțiunea nerespectării acestor dispoziții fiind stabilită de

legiuitor la art. 45 alin. (1) lit. b) și art. 59 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 295/2004, în sensul anularii dreptului de port și folosire a armelor letale/neletale.

Este adevărat că în urma modificării legii, a fost introdusă obligația pozitivă pentru organul de poliție – de a notifica titularul cel puțin cu 30 de zile înainte de data expirării valabilității permisului de armă -, însă nerespectarea, din diverse motive a acestei obligații în nici un caz nu poate constitui motiv de nelegalitate al actelor administrative atacate și nu pot conduce la acordarea prelungirii valabilității autorizației peste condițiile prevăzute de lege, atâta timp, cât reclamantul (titularul permisului) are propria sa obligație pozitivă (de a face) de a se prezenta la organul de poliție în vederea prelungirii permisului.

În speță este culpa reclamantului că acesta nu și-a luat măsuri de prevedere și de diligență în vederea respectării condițiilor prevăzute de lege în vederea prelungirii valabilității permisului, acesta având posibilitatea ca oricând înăuntrul termenului de valabilitate să solicite prelungirea.

Cu alte cuvinte, lipsa notificării din partea organului de poliție nu îl exonerează pe reclamant de propria obligației stipulata de legiuitor în sarcina titularului permisului de port-armă, de a se prezenta anterior împlinirii termenului de 5 ani la organul de poliție cu armele și cu documentația aferentă, în vederea prelungirii valabilității permisului, obligația notificării în sarcina organului de poliție fiind introdusă în vederea atenționării titularilor, iar nerespectarea acesteia – în lipsa unor prevederi legale exprese (ex. repunerea în termen, prelungirea de drept cu o anumită perioadă, etc.) – nu poate conduce la acordarea prelungirii valabilității permisului, ci eventual la sancțiuni de altă natură (ex. disciplinare pentru neglijență în serviciu, etc.). Cele două obligații sunt paralele și reglementate în mod distinct, fără însă a se putea invoca lipsa notificării din partea organului de poliție pentru a fi îndepărtată sancțiunea legal aplicată deținătorului care, deși avea obligația de a se prezenta pentru prelungirea valabilității permisului, nu s-a conformat dispozițiilor legale.

Curtea constată că interpretarea și corelarea dispozițiilor legale incidente în cauză a fost realizată de către instanța de fond în mod greșit, fără a se avea în vedere interpretarea lor coroborată și scopul avut în vedere de legiuitor la edictarea acestor norme legale.

Având în vedere cele mai sus prezentate, în temeiul prevederilor art. 496 C. pr. civ., Curtea, constatând incident motivul de casare reglementat în art. 488 pct. 8 C. pr. civ. - hotărârea recurată fiind dată cu aplicarea eronată a dispozițiilor legale cuprinse în Legea nr. 295/2004 - și găsind prin urmare întemeiat recursul declarat de pârâtul IPJ Arad, l-a admis, iar în consecință a casat în totalitate sentința recurată, iar în rejudecare, a respins acțiunea reclamantului.

SECȚIA PENALĂ

§. Drept penal

18. Cauza specială de reducere a pedepsei prevăzută de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor. Aplicare în ipoteza achitării în primă instanță a persoanei denunțate ca urmare a reținerii provocării la săvârșirea infracțiunii

- Legea nr. 286/2009 privind Codul penal
- Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
- Curtea Constituțională : Decizia 67/2015
- Înalta Curte de Casație și Justiție: Decizia nr. 158/A din 13 aprilie 2016 (decizie de speță)

Curtea a reținut că raportat la denunțul formulat de inculpat, care a dus la trimiterea în judecată a persoanei denunțate în cauză devin incidente dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor chiar în ipoteza în care instanța de fond a dispus achitarea persoanei denunțate în temeiul art.16 alin. (1) lit. b) teza 2 C. pr. pen. pe motiv că, în speță , ar fi existat o provocare la săvârșirea infracțiunilor.

Soluția de achitare pronunțată nu pune în discuție faptele ci doar vinovăția celui denunțat în raport cu comportamentul organelor de anchetă la instrumentarea dosarului și chiar acceptând contrariul, nu poate afecta dreptul inculpatului contestator de a beneficia de dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor.

Recunoașterea efectelor cauzei de atenuare nu reprezintă o vocație ci un drept al inculpatului căruia îi corespunde o obligație corelativă pentru organul judiciar de a examina și verifica datele și informațiile denunțului. Atunci când se constată că acesta îndeplinește condițiile prevăzute de lege și nu există vreunul din cazurile care împiedică exercitarea acțiunii penale prevăzute de art. 16 alin. (1) din Codul de procedură penală organele judiciare dispun începerea urmăririi penale privitor la faptă, conform art. 305 alin. (1) din Codul de procedură penală.

A pretinde că prin art. 19 din Legea nr. 682/2002, legiuitorul a urmărit să atribuie acest beneficiu de cauză de reducere a limitelor legale de pedeapsă, doar în cazul în care, pe baza denunțului formulat, s-a ajuns la întocmirea rechizitoriului, sau mai mult, la condamnare, precum în speță, înseamnă a ignora rațiunea avută în vedere de legiuitor prin introducerea acestui text de lege și totodată a condiționa acordarea beneficiului denunțătorului de realizarea unor acte procesual penale care revin numai organului judiciar și nu depind de posibilitățile denunțătorului.

**(Secția penală, Decizia penală nr. 339/A /24 aprilie 2020,
rezumată de judecător Monica Badescu)**

Prin sentința penală nr. 72 din 11.03.2020, Tribunalul Arad, a respins cererea privind acordarea beneficiilor prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002.

Instanța a condamnat pe inculpatul A..., arestat preventiv în cauză din Penitenciarul Arad, la pedeapsa de:

- 7 ani închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de import de droguri de mare risc, fără drept, în scop de comercializare;

- 5 ani închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de deținere de droguri de mare risc, fără drept în scop de comercializare.[....]

În baza art. 45 alin. (1) C. pen., a aplicat inculpatului pedeapsa complementară constând în interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 lit. a) și b) C. pen., pe o durată de 3 ani calculată de la rămânerea definitivă a prezentei hotărâri.

În baza art. 45 alin. (5) C. pen., pe durata și în condițiile art. 65 C. pen., a aplicat inculpatului ca pedeapsă accesorie, interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 lit. a), b) C. pen. de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În temeiul art. 399 alin. (1), art. 404 alin. (4) lit. a) C. pr. pen. și art. 72 alin. (1) C. pen., a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului durata reținerii de 24 ore și a arestului preventiv din 08.08.2019 la zi.

În temeiul art. 399 alin. (1), art. 362 alin. (2) și art. 404 alin. (4) lit. b) C. pr. pen., a menținut măsura arestului preventiv a inculpatului pe o perioadă de 60 zile începând cu data pronunțării.

În baza art. 16 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, raportat la art.112 alin. (1) lit. f) C. pen., a confiscat în vederea distrugerii, cantitățile de droguri ce au făcut obiectul infracțiunii.

În baza art. 16 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, art. 112 alin. (1) lit. e) C. pen., a dispus confiscarea de la inculpat a sumei de 5350 lei, obținută de acesta din vânzarea drogurilor.[....]

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut:

În data de 07.08.2019, inculpatul a fost oprit în trafic, iar la controlul corporal și al bagajelor printre bunurile personale au fost identificate:

- o punguliță zip-lock cu masă vegetală de culoare verde, un staniol care conține masă vegetală de culoare verde, o punguliță de tip zip-lock cu trei comprimate de culoare albăstrui în formă ovală cu inscripția SL 50, o pungă de tip zip-lock cu 9 pungulițe care conțin o substanță cristalină de culoare albă, o cutiuță din plastic de culoare roz cu inscripția XYLITOL, conținând 15 comprimate albastre cu logo-ul cap de mort și șanț de rupere, 6 comprimate de culoare mov cu logo-ul JOKER, 3 comprimate și un fragment de comprimat de culoare portocalie cu logo-ul BARCELONA, o punguliță cu 2 bucăți de substanță cristalină de culoare albă; într-un mini portmoneu în formă de buze, de culoare roșie cu fermoar: 7 pungulițe, una dintre ele învelită în staniol, care conțin o substanță cristalină de culoare albă; într-o cutie neagră inscripționată PTOTEINE HOUSE: 21 de comprimate în formă ovală de culoare maro închis, cu șanț de rupere, 13 comprimate ovale de culoare galbenă, cu șanț de rupere, 6 comprimate ovale de culoare portocalie cu puncte negre/albe, 9 comprimate capsule de culoare albă și un comprimat oval de culoare roz; într-un portmoneu

de culoare maro: suma de 2150 lei, în bancnote de 50 lei (43 bucăți); Asupra inculpatului A... s-a găsit suma de 3200 lei, în bancnote de 50 lei (64 bucăți);.

Inculpatul A... a declarat că substanțele, comprimatele și masa vegetală din rucsac îi aparțin și erau pentru consumul propriu, o parte reprezentând suplimente pentru sport, iar din banii găsiți, o parte din ei (3200 lei) îi aparțineau prieteni sale, B..., cu care s-a aflat în mașină, cu ocazia constatării infracțiunii flagrante de către autorități.

Din raportul de constatare tehnico-științifică nr. 3975270/14.08.2019 al L.A.P.D. Timișoara, rezultă că probele în litigiu [....] fac parte din Tabelul Anexă nr. II din Legea nr.143/2000 modificată și republicată.

Cu aceeași ocazie s-a constatat că inculpatul avea în portbagajul autoturismului două cutii de chipsuri PRINGLES, de culoare roșie, ambele sigilate și cu capac de plastic, iar la fundul uneia dintre ele a fost identificată (disimulată) o substanță cristalină de culoare albă învelită în mai multe straturi de folie alimentară din plastic, în greutate de aprox. 81,67 grame.[....]

Din raportul de constatare tehnico-științifică nr. 3975270/14.08.2019 al L.A.P.D. Timișoara rezultă că proba în litigiu este constituită din 79,0925 grame substanță pulverulentă care conține cocaină, drog de mare risc, ce face parte din Tabelul Anexă nr. II din Legea nr.143/2000 modificată și republicată. (.....)

Prima instanță a reținut că fapta inculpatului A..., constând în aceea că, la începutul lunii august 2019, sus-numitul a importat din Spania un colet cu droguri de mare risc (79,0925 grame cocaină), fără drept și în scop de comercializare, fiind surprins în flagrant, în data de 07.08.2019, în municipiul Arad, de către organele de poliție judiciară, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de import de droguri de mare risc, fără drept și în scop de comercializare, prevăzută de art. 3 alin. (2) din Legea nr.143/2000 modificată și republicată, pentru care legea prevede pedepse cu închisoare de la 7-15 ani și interzicerea unor drepturi.

Fapta inculpatului A..., constând în aceea că, în data de 07.08.2019 a deținut asupra sa, într-un rucsac droguri de mare risc (5,1802 grame cocaină, 24 comprimate MDMA și 0,1213 grame fragment comprimat MDMA), respectiv un colet cu droguri de mare risc (79,0925 grame cocaină) importat anterior din Spania, fără drept și în scop de comercializare, fiind surprins în flagrant de către organele de poliție judiciară, faptă descrisă la pct. 2, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de deținere de droguri de mare risc, fără drept și în scop de comercializare, prevăzută de art. 2 alin. (2) din Legea nr. 143/2000 modificată și republicată.

La stabilirea pedepsei, a ținut seama de dispozițiile art. 74 C. pen., privitor la criteriile generale de individualizare a pedepsei, respectiv gravitatea infracțiunii săvârșite, pericolozitatea infractorului, evaluată în conformitate cu împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Cu privire la circumstanțele personale, prima instanță, a reținut din fișa de cazier judiciar existentă la dosar, că acesta este cunoscut cu antecedente penale și că se află în situația recidivei speciale prev. de art. 41 alin. (1) C.pen. (...)

Tribunalul a mai reținut că inculpatul a solicitat aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002, raportat la faptul că a colaborat cu organele de urmărire penală în sensul formulării unui denunț pentru identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni.

La termenul de judecată din data de 26 februarie 2020 s-a depus la dosar răspunsul emis de DIICOT- Biroul Teritorial Arad, privind rezultatul colaborării cu inculpatul, referitor la incidența dispozițiilor art. 19 din Legea nr.686/2002, constând în faptul că nu se poate aprecia dacă acestuia îi sunt aplicabile dispozițiile art. 19 din Legea nr.686/2002, privind reducerea la jumătate a limitelor de pedeapsă, întrucât în cauza în care acesta avea vocație, judecătorul fondului a apreciat că se impune efectuarea de cercetări privind o posibilă provocare realizată asupra inculpatului din acea cauză, de către martorii amenințați/protejați.

Raportat la aspectele arătate, instanța a apreciat că în acest moment nu sunt aplicabile dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 cu privire la inculpat, sens în care a respins cererea privind acordarea beneficiilor prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002, urmând eventual după clarificarea situației din dosarul nr. [...] /108/2019, să fie sau nu valorificate în favoarea inculpatului.

Împotriva acestei hotărâri au declarat apel D.I.I.C.O.T. Biroul Teritorial Arad și inculpatul.(...)

Inculpatul, personal și prin avocat ales, a solicitat admiterea apelului și reducerea pedepsei, întrucât aceasta este exagerată raportat la fapte, înlăturarea restului de 264 zile închisoare și reducerea pedepsei, raportat la art. 19 din Legea nr. 682/2002, întrucât a colaborat cu organele de anchetă pentru prinderea altei persoane împotriva căreia a făcut denunț și care a fost trimisă în judecată.

[...]

Curtea reține că solicitarea inculpatului de a beneficia de dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002, cu reducerea limitelor de pedeapsă de mai sus la jumătate este întemeiată urmând a fi admisă.

Raportat la denunțul formulat de inculpat, care a dus la trimiterea în judecată a persoanei denunțate, persoană care la rândul ei a uzat de procedura simplificată a recunoașterii de vinovăție în fața primei instanțe, în cauză devin evident incidente dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002, cu corecturile de constituționalitate aduse prin Decizia nr. 67/2015 a Curții Constituționale a României, conform căroră „Persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care a comis o infracțiune gravă, iar înainte sau în timpul urmăririi penale ori al judecării denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege”.

Din economia textului rezultă că - din rațiuni de a asigura descoperirea infracțiunilor grave - legiuitorul a înțeles să confere persoanei care are calitatea de martor în sensul art. 2 lit. a) pct. 1 din lege și care a comis o infracțiune, în ipoteza în care denunță și facilitează

identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave, beneficiul unei cauze de reducere la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.

Sintagma „denunță și facilitează tragerea la răspundere penală” presupune formularea de către persoana care a săvârșit o infracțiune gravă a unui denunț prin care dezvăluie săvârșirea unei alte infracțiuni grave de către o altă persoană, ușurând și făcând posibilă tragerea la răspundere de către organul judiciar competent, a acelei persoane, pentru acea infracțiune, care, în lipsa acestui denunț ar fi rămas nedescoperită.

În speță, persoana denunțată de inculpat, a fost trimisă trimiterea în judecată, a uzat de procedura simplificată a recunoașterii de vinovăție în fața primei instanțe, însă aceasta din urmă, a considerat că se impune cercetarea judecătorească și a respins solicitarea denunțatului de a beneficia de procedura simplificată, ca în final, prin sentința penală nr. 80/20.03.2020 a Tribunalului Arad să se dispună achitarea inculpatului C..., pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 3 alin. (2) și art. 2 alin. (2) din Legea nr. 143/2000, în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza 2 C. pr. pen., considerându-se de prima instanță că faptele nu au fost săvârșite cu vinovăția prevăzută de lege, întrucât în speță ar fi existat o provocare la săvârșirea infracțiunilor de către organele de anchetă, soluție nedefinitivă.

Dincolo de soluția de mai sus, care nu pune în discuție în niciun caz faptele ci doar vinovăția celui denunțat în raport cu comportamentul organelor de anchetă la instrumentarea dosarului, este de precizat că aceasta, nici măcar nu este definitivă, sentința fiind atacată cu apel de procuror și chiar acceptând contrariul, aceasta nu poate afecta dreptul inculpatului contestator de a beneficia de dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002, care nu reprezintă o vocație, așa cum prima instanță și procurorul au considerat, ci un drept al inculpatului cu o obligație corelativă pentru organul judiciar, așa cum rezultă din analiza textului.

În acest sens, Înalta Curte de Casație și Justiție în Decizia nr. 158/A din 13 aprilie 2016, cu trimitere la Decizia nr. 67/2015 a Curții Constituționale, a stabilit că pentru aplicarea prevederilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 nu este necesar să se fi întocmit rechizitoriu de către procuror; este suficient ca denunțul să conțină datele necesare care să fi determinat începerea urmăririi penale de către procuror.

Analiza naturii juridice a textului art. 19 din Legea nr. 682/2002, printr-o interpretare rațional-logică conduce la concluzia că acest text are un conținut mixt, în care identificăm două categorii de norme. O primă categorie de norme sunt norme procesual penale prin care se atribuie un statut special persoanei care are calitatea de martor în sensul art. 2 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 682/2002 și care a comis o infracțiune, în ipoteza în care această persoană denunță și facilitează astfel activitatea de tragere la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave.

Cea de-a doua categorie de norme, introdusă prin același text, sunt norme de drept penal prin care se acordă unei astfel de persoane, beneficiul unei cauze legale de reducere la jumătatea limitelor pedepsei prevăzute de lege. Sintagma „denunță și facilitează tragerea la răspundere penală” presupune obligații specifice pentru cei doi subiecți la care se referă textul de lege.

Pentru infractorul devenit denunțător, textul presupune obligația de a dezvălui înainte sau în timpul urmăririi penale sau al judecării săvârșirea unei infracțiuni de către o altă persoană și de a ușura, astfel, obligația organului de urmărire penală de a descoperi la timp și în mod

complet faptele ce constituie infracțiuni și de a înlesni astfel activitatea de tragere la răspundere penală a acestor persoane, care, în lipsa denunțului, ar fi rămas nedescoperite.

Pentru organul de urmărire penală, aceeași sintagmă „denunță și facilitează tragerea la răspundere penală” presupune obligația de a examina și verifica datele și informațiile denunțului și atunci când se constată că acesta îndeplinește condițiile prevăzute de lege și nu există vreunul din cazurile care împiedică exercitarea acțiunii penale prevăzute de art. 16 alin. (1) din Codul de procedură penală dispune începerea urmăririi penale privitor la faptă, conform art. 305 alin. (1) din Codul de procedură penală.

A pretinde că prin art. 19 din Legea nr. 682/2002, legiuitorul a urmărit să atribuie acest beneficiu de cauză de reducere a limitelor legale de pedeapsă, doar în cazul în care, pe baza denunțului formulat, s-a ajuns la întocmirea rechizitoriului, sau mai mult, la condamnare, precum în speță, înseamnă a ignora rațiunea avută în vedere de legiuitor prin introducerea acestui text de lege și totodată a condiționa acordarea beneficiului denunțătorului, de realizarea unor acte procesual penale care revin numai organului judiciar și care nu depind de posibilitățile denunțătorului. În cazul în care voința legiuitorului ar fi fost aceea de a acorda acest beneficiu doar în cazul în care denunțul a fost urmat de rechizitoriu sau de condamnare, apare evident și logic că legiuitorul ar fi formulat în mod expres această condiție, ceea ce însă legiuitorul nu a prevăzut pentru că nu a avut în vedere și nu a urmărit o asemenea interpretare.

La aceeași concluzie că pentru a atribui denunțului formulat efectele de cauză legală de reducere la jumătate a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege este suficient ca denunțul să conțină datele necesare care să determine începerea urmăririi penale de către procuror, se ajunge și dacă avem în vedere că procurorul, după terminarea urmăririi penale, are posibilitatea de a nu întocmi rechizitoriu, ci de a dispune renunțarea la urmărire penală, conform art. 318 din Codul de procedură penală.

Tot așa, la aceeași concluzie se ajunge și în cazul în care procurorul nu întocmește rechizitoriu pentru infracțiunea gravă denunțată pentru că intervine decesul inculpatului, autor al infracțiunii grave denunțate sau intervine amnistia infracțiunii grave și procurorul dispune clasarea.

Prin urmare limitele de pedeapsă arătate mai sus pentru infracțiunile săvârșite de inculpat au fost reduse la jumătate, însă acestea nu au fost aplicate la minimumul special, ținând cont nu numai de gravitatea sporită a infracțiunilor săvârșite de inculpat, dar și de persoana sa, care a suferit până în prezent mai bine de 10 condamnări, dintre care 5 pentru infracțiuni de trafic de droguri, atât în țară cât și în străinătate, ceea ce denotă o perseverență ieșită din comun a inculpatului la săvârșirea de infracțiuni în general și de trafic de droguri în special.

Pentru cele de mai sus, în baza art. 421 pct. 2 lit. a) C. pr. pen., instanța de control judiciar a admis apelurile declarat de DIICOT, Biroul Teritorial Arad și inculpatul A... împotriva sentinței penale nr. 72/11.03.2020 a Tribunalului Arad, a desființat sentința și urmare a rejudecării cauzei, în baza art. 3 alin. (2) din Legea nr. 143/2000, cu aplicarea art. 41 alin. (1) și 43 alin. (5) C. pen., art. 396 alin. (10), raportat la art. 375 C. pr. pen. și art. 19 din Legea nr. 682/2002, a condamnat pe inculpatul, la 5 ani închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de import de droguri de mare risc, fără drept, în scop de comercializare iar baza art. 2 alin. (2) din Legea nr. 143/2000 cu aplicarea art. 41 alin. (1) și 43 alin. (5) C. pen., art. 396 alin. (10), raportat la art. 375 C. pr. pen. și art. 19 din Legea nr. 682/2002 la pedeapsa de

3 ani închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de deținere de droguri de mare risc, fără drept în scop de comercializare.

§. Drept procesual penal

19. Revizuire. Cazul prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. a) C. pr. pen. Inadmisibilitate. Săvârșirea faptei de altă persoană invocată în fața instanței de condamnare nu mai poate servi ca temei pentru promovarea căii extraordinare de atac a revizuirii

- Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală: art. 453

Față de dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. a) C. pr. pen. aplicarea acestui caz de revizuire presupune ca după rămânerea definitivă a hotărârii, să se fi descoperit fapte sau împrejurări necunoscute de instanță. În acest sens se impune a fi considerate noi faptele probatorii, iar nu mijloacele de probă a unor fapte și împrejurări cunoscute de instanța de fond la soluționarea cauzei. Or, în speță revizuiantul A... a fost audiat în calitate de inculpat și a susținut că nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii, ci fratele său B.... Prin urmare, aspectul pe care se întemeiază cererea sa de revizuire nu poate fi apreciat drept împrejurare nouă.

Necunoașterea acestor fapte sau împrejurări noi trebuie înțeleasă în sens mai larg, nu doar ca o nemenționare a lor în actele și lucrările dosarului, ci și ca o imposibilitate de dovedire a lor, cu consecința neluării lor în considerare la soluționarea cauzei, este inadmisibil ca prin promovarea unei cereri de revizuire să se obțină practic o prelungire a probatoriului pentru fapte sau împrejurări deja cunoscute și verificate de instanțele ordinare.

(Secția penală, Decizia penală nr. 412/A din 4 iunie 2020, rezumată de judecător Monica Badescu)

Prin sentința penală nr. 1201 pronunțată la data de 5 mai 2020 de Judecătoria Timișoara în dosar nr. [...] /325/2020, în baza art. 452, 453 alin. (1) lit. a) raportat la art. 459 alin. (2), (3) și (5) C. pr. pen., s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire formulată de persoana condamnată A..., [...], în prezent deținut la Penitenciarul Timișoara, formulată împotriva sentinței penale nr. 6341/19.12.2018 a Judecătoriei Timișoara, definitivă prin neapelare, în dosar nr. [...] /325/2018. [...]

Pentru a se pronunța astfel, judecătoria a constatat că prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Timișoara la data de 02.04.2020 sub nr. [...] /325/2020, petentul A... a formulat cerere de revizuire a sentinței penale nr. 6341/19.12.2018 a Judecătoriei Timișoara, definitivă prin neapelare, în dosar nr. [...] /325/2018.

În motivarea cererii petentul a arătat că nu se face vinovat de infracțiunea de tâlhărie, ci aceasta a fost săvârșită de numitul B..., împreună cu intimatul C....

La termenul de judecată din data de 21.04.2020, față de precizările făcute de apărătoarea aleasă a petentului, instanța a dispus recalificarea cauzei în revizuire, întemeiată pe prevederile art. 453 alin. (1) lit. a) C. pr. pen.

La dosar a fost atașat dosarul penal nr. [...] /325/2018 al Judecătoriai Timișoara în care s-a pronunțat sentința penală a cărei revizuire se solicită.

Deliberând asupra cauzei de față, judecătoria a reținut următoarele:

Prin sentința penală nr. 6341/19.12.2018 a Judecătoriai Timișoara, definitivă prin neapelare, în dosar nr. [...] /325/2018, revizuiantul A... a fost condamnat la pedeapsa de 2 ani și 2 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de tâlhărie, faptă prevăzută de art. 233 C. pen.

S-a constata că infracțiunea este concurentă cu infracțiunea care a făcut obiectul sentinței penale nr. 3878/17.11.2016 a Judecătoriai Timișoara, definitivă prin neapelare la data de 20.12.2016, s-a realizat operațiunea de contopire a pedepselor, în final stabilindu-se în sarcina revizuientului pedeapsa de 2 ani și 4 luni închisoare.

În temeiul art. 92 C. pen. a fost dispusă suspendarea executării pedepsei de 2 ani și 4 luni închisoare.

Copia minutei sentinței penale 6341/19.12.2018 a Judecătoriai Timișoara, definitivă prin neapelare, în dosar nr. [...] /325/2018 a fost comunicată revizuientului, acesta semnând personal dovada de înmânare la data de la data de 27.12.2018.

Sentința penală nr. 6341/19.12.2018 a Judecătoriai Timișoara, pronunțată în dosar nr. [...] /325/2018, a rămas definitivă prin neapelare, la data de 08.01.2019.

Analizând cererea de revizuire formulată de petentul A... prin prisma dispozițiilor legale, judecătoria a constatat că aceasta nu îndeplinește cerințele impuse de dispozițiile Codului de procedură penală cu privire la admisibilitatea în principiu a cererii de revizuire.

Astfel, a constatat că petentul își întemeiază cererea de revizuire pe dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. a) C. pr. pen., conform cărora revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, cu privire la latura penală, poate fi cerută când: a) s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză.

Judecătoria a reținut că revizuiantul a susținut că împrejurarea nouă care nu a fost avută în vedere constă în faptul că nu acesta a săvârșit infracțiunea de tâlhărie, ci fratele lui, numitul B....

În continuare se reține că revizuiantul A... a fost audiat în calitate de inculpat în dosarul [...] /325/2018 al Judecătoriai Timișoara, astfel cum rezultă din declarația de la fila 98. În cuprinsul declarației, revizuiantul a susținut că nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii, ci fratele său B....

Prin urmare, judecătoria a reținut că revizuiantul, asistat fiind de avocat din oficiu, a invocat în fața instanței de fond aspectul pe care se întemeiază cererea sa de revizuire, astfel că nu poate fi apreciat drept împrejurare nouă.[...]

Împotriva sentinței penale de mai sus, a declarat apel revizuiantul A....

Apelul a fost susținut la termenul de judecată de apărătorul ales al revizuientului, care a solicitat admiterea apelului, desființarea hotărârii atacate și în rejudecare admiterea cererii de revizuire formulată de petent.

Analizând apelul declarat de revizuiant prin prisma motivelor de apel și din oficiu conform art. 417 alin. (2) C. pr. pen., instanța constată că este neîntemeiat pentru următoarele considerente:

Revizuirea este o cale de atac extraordinară, mijlocul procedural prin care sunt atacate hotărâri judecătorești definitive ce conțin erori de fapt, hotărâri care rezolvă fondul cauzei, adică cele prin care instanța se pronunță asupra raportului juridic de drept substanțial și asupra raportului juridic procesual penal principal. Având în vedere că prin revizuire se poate aduce atingere autorității de lucru judecat a hotărârilor judecătorești definitive, legiuitorul a prevăzut în mod expres cazurile în care această cale de atac este admisibilă, reglementându-le prin art. 453 C. pr. pen.

Potrivit dispozițiilor art. 453 alin. (1) C. pr. pen., revizuirea poate fi cerută atunci când:

a) s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză;

b) hotărârea a cărei revizuire se cere s-a întemeiat pe declarația unui martor, opinia unui expert sau pe situațiile învederate de un interpret, care a săvârșit infracțiunea de mărturie mincinoasă în cauza a cărei revizuire se cere, influențând astfel soluția pronunțată;

c) un înscris care a servit ca temelie al hotărârii a cărei revizuire se cere a fost declarat fals în cursul judecății sau după pronunțarea hotărârii, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză;

d) un membru al completului de judecată, procurorul ori persoana care a efectuat acte de urmărire penală a comis o infracțiune în legătură cu cauza a cărei revizuire se cere, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză;

e) când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia;

f) hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală ce a fost declarată neconstituțională după ce hotărârea a devenit definitivă, în situația în care consecințele încălcării dispoziției constituționale continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.

Față de dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. a) C. pr. pen. și susținerile în fapt ale revizuiantului, instanța de apel reține că aplicarea acestui caz de revizuire presupune ca după rămânerea definitivă a hotărârii, să se fi descoperit fapte sau împrejurări necunoscute de instanță; faptele probatorii trebuind să fie noi, iar nu mijloacele de probă a unor fapte și împrejurări cunoscute de instanță la soluționarea cauzei. Chiar dacă necunoașterea acestor fapte sau împrejurări trebuie înțeleasă în sens mai larg (nu doar ca o nementiune a lor în actele și lucrările dosarului, ci și ca o imposibilitate de dovedire a lor, cu consecința neluării lor în considerare la soluționarea cauzei), este inadmisibil ca prin promovarea unei cereri de revizuire să se obțină practic o prelungire a probatoriului pentru fapte sau împrejurări deja cunoscute și verificate de instanțele ordinare, o readministrare a probatoriului care a condus la pronunțarea hotărârii de condamnare.

Raportat la cele de mai sus, prima instanță, în mod corect a reținut că revizuiantul apelant A... a fost audiat în calitate de inculpat în dosarul [...] /325/2018 al Judecătoriei Timișoara, în care a fost condamnat, astfel cum rezultă din declarația de la fila 98 și că în cuprinsul declarației, acesta a susținut că nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii, ci fratele său B....

La acel moment, revizuietul, asistat fiind de avocat din oficiu, a invocat în fața instanței de fond aspectul pe care se întemeiază practic această cerere a sa de revizuire, astfel că nu poate fi apreciat drept împrejurare nouă, în sensul reglementat de dispozițiile legale mai sus menționate.

Având în vedere că soluția instanței de fond a rămas definitivă prin neapelare, pentru că revizuietul nu a făcut apel să invoce, cum era legal posibil, acest motiv în calea ordinară a apelului, în mod corect prima instanță a apreciat că cererea sa este inadmisibilă.